COLECȚIA SFINX

33

INX COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA

OLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX

ATANASIE TOMA

Capcana era blondă...

EDITURA MILITARA

Lei 5,50

SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚ

COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFIN

— Ce e hîrtia asta ? întrebă Tudor neliniștit.
— Un contract... Vă obligați să lucrați pentru organizația noastră cinci ani. La epuizarea termenului, cele două părți vor hotărî de comun acord dacă va fi prelungit sau nu...
— Trebuie neapărat ?
— Este o condiție obligatorie. Ce să-i faci, domnule Tudor ? E ca pactul cu diavolul...

ATANASIE TOMA

Capcana era blondă...

EDITURA MILITARĂ, 1976

Ilustrația copertei :
AL. ANDREI

Prolog

— Te superi dacă ridic storurile ? întrebă, cu un glas ce se voia tandru, bărbatul. Terminase de tras pantalonii largi și îi prindea cu o curea groasă și neagră.

De sub cearșaful șifonat, care acoperea o vagă formă umană, se auzi glasul alintat al unei femei :

— Cocoșelule, te rog, adu-mi și mie o rază de soare...

Cel pe care femeia îl numise „cocoșelul", un bărbat trecut de cincizeci de ani, zîmbi flatat și trase cu gesturi hotărîte șnurul gros de la fereastră. Lumina crudă și albastră a dimineții de iulie pătrunse cu violență într-o cameră bizară, cu pereții acoperiți de colaje, schițe de desen și forme metalice abstracte, realizate din îmbinarea capricioasă a aliajelor topite cu lampa de sudură.

Bărbatul deschise fereastra. De jos, din stradă, ajunse pînă la el, odată cu larma începutului de ziuă, aerul rece al dimineții. Din blocul de vizavi cineva îl imitase, deschizînd fereastra, și spațiul străzii se umplea cu vocea binecunoscută a crainicului de la radio : „Bună dimineața, dragi ascultători. Începem programul cu lecția de gimnastică..."

Mulțumit de viață, mulțumit de sine, bărbatul fredona o melodie inventată în clipa aceea, schițînd neîndemînatic figuri elementare de gimnastică.

— De ce ești rău, cocoșelule ? se alintă din nou femeia. Te-am rugat să-mi aduci o rază de soare...

Mirat de pasiunea pe care-o stîrnise în ființa ascunsă de cearșaf, bărbatul trase cu coada ochiului spre pat. Un cap tînăr și blond ca un puf de păpădie apăru, în fine, de sub așternut.

— Hai, iubițelule... de ce ești rău cu fetița ?

Bărbatul deschise gura mare, sorbind zgomotos ozonul reconfortant al dimineții, prinzîndu-se încîntat în jocul femeii. Cu un vădit aer de satisfacție se năpusti spre puful de păpădie ce se ivea din albeața cearșafului. Sărutul lung și zgomotos ce marca livrarea promptă de către bărbat a razelor de soare tinerei sale prietene fu întrerupt într-un mod neașteptat. În pragul ușii ce despărțea dormitorul de salon apăruse un necunoscut. Era cam de aceeași vîrstă cu amantul tomnatic care încercase să-i fure soarelui cîteva raze. Înarmat cu un aparat fotografic de tip polaroid, vorbi cu un ton a cărui maliție nu spunea nimic bun :

— Dar vă rog, domnule, nu vă deranjați...

Noul venit nu acordă atenție ambianței voluptoase a dormitorului, comportîndu-se ca unul ce privea o scenă de mult știută. Cu o mișcare de cunoscător trase un colț de carton din aparatul polaroid și, proaspătă, apăru o fotografie. O aruncă neglijent pe masa ce păstra semnele unui festin intim, alese la întîmplare unul din paharele folosite și-și turnă vin dintr-o sticlă abia începută.

Surprins, bărbatul lăsă din brațe femeia. Era ca și cum un sfînt dus în ispită ar fi încercat să se lepede de satana. Smulse cămașa aruncată pe spătarul unui scaun și începu să se îmbrace uluit, speriat, nevenindu-i să creadă că scena este reală.

— Mă numesc Borșa — Cornel Borșa... Sînt soțul fermecătoarei creaturi pe care ați sedus-o. Ah, femeie — ochi alunecoși, inimă zburdalnică...

Bărbatul încercă să mormăie ceva, dar Borșa nu-i lăsă timp :

— Nu trebuie să vă scuzați, domnule consilier...

Femeia privea scena din pat, absentă, cu o indiferență deloc motivată de apariția neașteptată a bărbatului ce-și declina calitatea de soț.

— Emiliei, soția mea, nu-i plac timizii... Adoră tipii de acțiune... durii... Sorbi lent, cu gesturi de cunoscător, vinul din paharul pe care îl agitase pînă atunci, continuînd : Cum se cunoaște omul de gust, domnule consilier... Excelent vin... Merlot 1958, așa-i ? E și vinul meu preferat. Ciudat, nu ? Avem gusturi comune...

Frumoasa blondă se hotărîse să părăsească patul. Goală ca Eva înainte de a fi izgonită din rai, începu să-şi adune lenjeria de pe podea.

— Nu gustaţi un pahar de vin, domnule consilier ?

După ce îşi turnă al doilea pahar, Borşa făcu complice cu ochiul spre Emilia, care, plictisită, dădu din umeri, ca şi cum ar fi vrut să spună : „Nu ai de gînd să termini odată ?"

Borşa însă era hotărît să nu renunţe la monologul pregătit. Se scotoci într-un buzunar, dînd la iveală un teanc de fotografii.

— Sînt proaspete... Miros încă a revelator... Toată noaptea am lucrat la ele. De, ce să-i faci, domnule consilier ? Aşa-i viaţa. Unii au parte numai de plăceri, iar alţii...

Borşa aşternu fotografiile pe masă, alături de imaginea scoasă din polaroid.

— După părerea mea, şi nu sînt un amator, vă rog să mă credeţi, fotografiile acestea desfată privirile...

Cel pe care Borşa îl numise consilier reuşise cu multă greutate să-şi încheie nasturii de la cămaşă. Încă nevenindu-i să creadă că tot ceea ce se petrecea cu el era realitate, se apropie de masă, pipăind fotografiile.

— Credeţi că soţia, sau fiica dumneavoastră care se căsătoreşte săptămîna viitoare, le vor aprecia la valoarea lor reală ? continuă Borşa supliciul, gradîndu-şi teatral vocea. Oare ministrul, domnule consilier, le va găsi apetisante ?

Indiferentă la scena ce se juca la cîţiva paşi de ea, Emilia îşi încheia fermoarul de la rochia strîmtă, decoltată şi scurtă. Legănîndu-şi şoldurile, părăsi dormitorul, îndreptîndu-se spre bucătărie, de unde curînd începură să se audă zgomote de vase trîntite şi clipocitul apei curgînd cu presiune dintr-un robinet.

— Hai, domnule, puţin curaj, ce dracu, încercă Borşa să-l încurajeze pe bărbatul care continua să transpire bolnăvicios, tamponîndu-şi cu batista udă fruntea, ceafa, pieptul... Nu vă condamn că mi-aţi sedus soţia. Gelozia e un sentiment oribil. Eu sînt un om practic, domnule consilier. Ştiţi, vorba franţuzului, „service contre ser-

vice". Vă propun tăcerea mea în schimbul... Să zicem că începem cu copii de pe corespondența pe care o primiți de la firma „World-trans-export" !

Nepăsătoare la tot ce se petrecea în jurul ei, de o indiferență egalată numai de politețea agresivă a celui care se pretindea a-i fi soț, Emilia reapăru, purtînd o tavă cu două cești de cafea aburindă și o zaharniță de argint.

— Nu vă cer răspunsul pe loc, urmă Borșa. Vă înțeleg și respect tulburarea acestui moment penibil. Oameni sîntem...

Strînse brusc fotografiile înșirate pe masă, sorbi zgomotos, cîteva înghițituri de cafea fierbinte, apoi, după ce amestecă micile bucăți de carton ce purtau atît de evident probele vinovăției consilierului, începu să le aștearnă, cu gesturile unui obișnuit al pasențelor.

— Damă, valet, damă, valet... Să vă ghicesc viitorul, domnule consilier ? Îl am aici, în fața mea... Damă, valet, damă... craiule !

Bărbatul între două vîrste avu un gest de revoltă și hotărîre ; smulse cu brutalitate haina atîrnată de colțul unui fotoliu și, fără s-o îmbrace, părăsi dormitorul, lăsînd rînd pe rînd, în urmă, ușile deschise.

Pietonii grăbiți ai dimineții nu acordau atenție gesturilor dezordonate ale bărbatului corpolent ce părăsea în fugă cochetul imobil de pe bulevardul Dacia. Lipsit de antrenamentul goanelor pedestre, omul se opri extenuat pe o bancă din grădina Icoanei, după ce străbătuse, fără oprire, o bună parte din strada Polonă. I se părea că o gheară i-a prins ca într-o menghine nemiloasă omoplatul stîng. Înspăimîntat, își căută cu vîrfurile degetelor încheietura mîinii, dar pulsul era atît de slab, încît nu-l simțea. Copacii parcului păreau că fug de el, iar lumina albastră a dimineții se subția.

Își rezemă umărul stîng de spetează băncii, presîndu-l de scîndura încă umedă de rouă, într-o zadarnică încercare de a potoli junghiurile ce-l înăbușeau. Ochii săi mari, mirați, speriați și sticloși se opriră apoi pe imaginea tulbure a unui grup de copii ce înaintau pe aleea parcului, însoțiți de o femeie în vîrstă, înaltă și uscată.

— Fraulein, strigă amuzat către femeie un puști, nenea de pe bancă doarme...

1. Dosarul 1081

Cînd maiorul acela cu părul ușor încărunțit pătrunse cu aer decis în anticamera cabinetului, cei doi tineri ofițeri care priveau cu oarecare timiditate ușa capitonată se ridicară respectuos, cu graba și gesturile controlate ale elevilor de școală militară. Văzînd că nu era singurul ce urma să fie primit de colonel, noul venit își disciplinizâ gesturile, așezîndu-se resemnat pe unul din fotolii, alături de cei doi ofițeri. Secretara, o femeie cam de aceeași vîrstă cu el, se îndreptă grăbită către maior :

— În fine, ce bine că ați venit. De două ore vă așteaptă tovarășul colonel.

— În ce dispoziție e ?

— Nu v-am spus ? De două ore mă ceartă că nu dau de dumneavoastră... Intrați, vă rog.

În timp ce maiorul pătrundea grăbit în cabinetul colonelului Amza, unul dintre tinerii ofițeri gîndi cu voce tare :

— Dacă a intrat la șef Toma Alimoș, mai așteptăm cîteva ore...

— Dar de ce i se spune Toma Alimoș ? întrebă curios celălalt ofițer.

— E o poveste lungă, răspunse, fără a fi întrebată direct, secretara, privind visătoare prin fereastra dincolo de care începea cea mai frumoasă zi a acelei veri. Părea fericită că i se ivește ocazia să povestească — cine mai știe pentru a cîta oară — una din multele întîmplări

neobișnuite din cariera maiorului Toma Grigoruț. E o poveste veche... continuă secretara, cu o voce ușor alterată. S-a petrecut într-o misiune în Munții Făgărașului. Reușise să dea de urmele unei bande de teroriști, foști legionari. Bandiții i-au spintecat burta, așa ca în balada aceea pe care am învățat-o la școală, „Toma Alimoș". I s-a publicat atunci fotografia în revistă. Porecla Alimoș îi vine de la faptul că un reporter, poate ați auzit de el, Radu Tudor, a scris o poezie... de fapt o prelucrare după balada „Toma Alimoș".

— Și ce s-a întîmplat apoi ? întrebă locotenentul.

— Rana i s-a vindecat greu... A fost pensionat cînd avea douăzeci și șase de ani, cu gradul de locotenent major, continuă secretara cu glas tremurat, de parcă ar fi povestit propriile ei suferințe. Cînd cei din comisia medicală s-au convins că e din nou sănătos, a fost reintegrat în rîndul ofițerilor activi cu gradul de maior... Colegii săi de atunci sînt însă azi colonei...

Probabil că povestea s-ar fi lungit, spre satisfacția celor doi tineri ofițeri, dacă în receptorul telefonului nu s-ar fi auzit vocea autoritară a colonelului :

— Cere, te rog, dosarul 1081...

■

La una din mesele scoase la soare, pe trotuar, ale cafe-barului „Unic", un bărbat tînăr și bine făcut, din genul celor care plac la prima vedere femeilor, sorbea cu înghițituri mici și rare dintr-un pahar cu cadarcă de Miniș. Avea aerul unui familiar al localului și privea cu ochi de cunoscător siluetele femeilor ce treceau pe bulevardul Bălcescu.

De fapt, atenția aceasta îndreptată către trecătoarele ocazionale ale bulevardului era o manevră. Pe tînărul inginer Lebădaru Vladimir nu-l interesa cu adevărat decît necunoscuta de la masa învecinată, care se amuza schițînd ceva pe un mic bloc de desen. Necunoscută era un fel de a spune. O vedea pentru a treia sau a patra oară, mereu la aceeași masă, și mereu cu același bloc

de desen în față, mînuind cu gesturi de profesionist un creion mecanic cu mină groasă.

Cu capul ca un puf galben de păpădie, cu părul zburlit de vîntul ușor și călduț, Emilia părea foarte preocupată de activitatea ei. Se oprea din lucru numai pentru a-și aprinde o țigară sau pentru a sorbi prin pai cîteva picături din cocteilul gălbui pe care-l avea în față. Adevărul este că nici pe Emilia n-o interesa nimic în afară de tînărul inginer care o privea pe furiș. Îi desena la nesfîrșit profilul, mereu nemulțumită de rezultat.

Cu mișcări mecanice, mîna ei stîngă căută cu degetele fine, cu unghii sidefate, pachetul cu țigări. Îl găsi și scoase o țigară. O învîrti pipăindu-i capătul cu filtru, apoi o prinse între dinții ei mărunți și albi ca de felină. Cu gesturi reflexe căută bricheta, țăcăni de cîteva ori, dar micul instrument din plexiglas străveziu refuza să se aprindă. De fapt, ar fi fost imposibil să se aprindă, din moment ce posesoarea practicei brichete cu gaz lichefiat uitase să apese și pe butonul care ajută combustibilul să iasă din rezervor.

— Pot să vă ofer un foc ? auzi Emilia un glas amabil.

Ridicînd privirile de pe fila blocului de desen, întîlni figura surîzătoare a inginerului Lebădaru, care aștepta cu un chibrit aprins, ținut prevăzător între două degete. Emilia aprinse tîrziu țigara, privindu-l provocator, drept în ochi. Flacăra chibritului ajunse la degetele bărbatului care tresări.

— Vai, domnule, vă rog să mă iertați... Din cauza mea v-ați fript.

— Aș, n-are nici o importanță... Mi-a făcut plăcere să vă servesc.

— Extraordinar, ce distrată pot să fiu ! Am și uitat să vă mulțumesc pentru amabilitate.

Lebădaru se repezi la masa sa, își luă paharul și se întoarse la frumoasa blondă.

— Pot să vă țin de urît ? întrebă el curtenitor.

Emilia îl privea cu o fixitate care îl determină pe tînărul inginer să plece privirile.

— Pot să vă vorbesc deschis ? întrebă ea.

— Vă rog...

— Mă obsedează profilul dumneavoastră.

Drept răspuns, inginerul Lebădaru prinse cu afecțiune mîna dreaptă a Emiliei și o sărută lung.

— Nu... nu e ceea ce vă imaginați dumneavoastră... Sînt artistă... pictoriță...

Vîntul de vară se juca în filele blocului de desen, dezvăluind mulțimea profilurilor schițate cu cărbune.

— Ați vrea să-mi pozați pentru un tablou ?

■

În cabinetul colonelului Amza discuția se apropia de sfîrșit. Maiorul continua să răsfoiască încet dosarul.

— Deci și dumitale ți se pare suspectă sinuciderea aceea rocambolescă...

Toma, care fusese martorul atîtor scene tragice, într-o profesie care, pe lîngă talent și intuiție, pretinde o imensă stăpînire a emoțiilor, simți brusc o acută nevoie de transfuzie de sînge rece. Fotografia pe care o avea în față înfățișa un tînăr frumos și elegant, spînzurat de cîrligul lămpii din plafonul unui birou. Două amănunte îl fascinau în imaginea și așa dezolantă a unei sinucideri. Mai întîi, faptul că drept ștreang, tînărul folosise țesătura rezistentă a cravatei, din același material cu batista prinsă cochet la buzunarul de sus al hainei cu croială modernă. Apoi, era mesajul pe care-l lăsa drept explicație gestului său funest. Scris cu litere de tipar pe o foaie de hîrtie prinsă de poalele sacoului, nefericitul dorise de bună seamă ca ultimele sale gînduri să poată fi citite de la distanță de cei ce aveau să-l descopere. Textul trăda o conștiință bîntuită de adînci remușcări :

„Am trișat, am plătit. Nu vă cer să mă iertați. După cum vedeți, n-am putut-o face nici chiar eu."

Pe marginea de jos a acestei triste și bolnăvicioase justificări atîrna, legată cu șiretul scos de la unul dintre pantofi, o verighetă de aur.

Toma întoarse repede fila dosarului, oprindu-se la fotografia următoare.

— Ce v-a determinat să anexați la dosar moartea recentă a acestui consilier avînd aproape vîrsta unui bunic ? O criză cardiacă poate ucide oriunde, inclusiv pe o bancă din grădina Icoanei, mai ales după o noapte de absență din căminul conjugal, motivată prin sarcini urgente de serviciu...

— Dacă o să-ți spun că intuiția, o să mă crezi ?

— Nu...

— Și totuși, continuă colonelul, la început a fost numai intuiția. Apoi a venit și dovada că între cele două decese există o legătură. Vrei să citești rapoartele medicului legist ?

Cele două buletine erau categorice : atît în stomacul tînărului cît și în cel al consilierului au fost găsite aceleași alimente nedigerate. O remarcă din ambele expertize aduse un zîmbet pe buzele maiorului : „în stomac, vin nedigerat, Merlot, probabil recoltă veche". Îl cunoștea pe medicul care executase autopsia, iar zîmbetul său viza o anume slăbiciune pentru vinuri a anatomopatologului de la institutul medico-legal.

— Nu cred nici eu în coincidențe, fu nevoit să recunoască Toma. Tentativa de corupere prin șantaj mi se pare o explicație plauzibilă. Singura mea nedumerire e că nici unul dintre ei n-a venit la noi să se spovedească și să ne ceară ajutorul.

— Pentru așa ceva îți trebuie putere de stăpînire și un echilibru nervos perfect. Cei citați în dosarul nostru aveau acces la documentele secrete ale instituției în care lucrau, îndeplineau munci de răspundere sau activau în sectoare cheie. Se pare că șantajul i-a paralizat. Mai devreme sau mai tîrziu, unul dintre cei șantajați, de asta sînt sigur, va veni să ne ceară sprijinul. Totul însă este să nu-l așteptăm cu brațele încrucișate.

Maiorul rămase tăcut, privind filele cu ochii pe jumătate închiși. Încerca să vadă dincolo de rîndurile dactilografiate, să descifreze taina care unea cele cîteva cazuri neobișnuite și făcea obiectul dosarului 1081.

— Cam asta a fost tot, spuse într-un tîrziu colonelul, ridicîndu-se de la birou, semn că discuția lor trebuia să ia sfîrșit. Preiei dumneata cazul...

2. Între prieteni...

— La ce te gîndeşti, Vladi ?

Emilia stinse ţigara abia începută şi, tandră, mîngîie braţul bronzat al bărbatului, plimbîndu-şi înfiorată degetele lungi de-a lungul perilor negri şi deşi ce acopereau pielea brună. Vladimir Lebădaru nu părea a fi în apele sale.

— Mă întreb dacă e corect ce fac... Poate era mai bine să le spunem pur şi simplu vameşilor că e vorba de medicamente pentru o bătrînă în comă.

— Vai, Vladi, tu nu ştii ce ai naibii s-au făcut vameşii.

Emilia ezită, apoi îşi luă mîinile de pe braţul bronzat al bărbatului şi, oarecum ofensată, se îndepărtă.

— Dar, mă rog... dacă nu vrei... Era mai bine să-mi fi spus de la început... găseam pe altcineva...

Inginerul Lebădaru îi sărută mîna, scuzîndu-se ca un şcolar prins în neregulă :

— Te rog să mă ierţi, Emilia, n-am vrut să te supăr... O să fac cum spui tu.

Rumoarea uniformă a holului aeroportului internaţional Otopeni fu acoperită pentru cîteva momente de vocea plăcută a unei crainice care anunţa că avionul din direcţia Cairo, Atena, Istanbul, Sofia urma să aterizeze.

— A sosit la timp, oftă uşurată Emilia. Mergem ?

Bărbatul o apucă uşor de braţ şi amîndoi se îndreptară spre locul unde vameşii se pregăteau pentru controlul bagajelor pasagerilor. La cîţiva metri de panoul pe care litere luminoase avertizau că acolo e „Vama", „Douane", „Zoll", Emilia se dezlipi de atingerea uşoară a bărbatului :

— E mai bine să-l întîmpini singur... Am să te aştept afară, într-un taxi...

Inginerul Lebădaru nu fu prea încîntat de această ultimă dorinţă a Emiliei, însă era prea tîrziu pentru a mai da înapoi. Aruncă o privire circulară spre vameşi, tot sperînd că va întîlni printre aceştia o figură cunoscută. Cu strîngere de inimă scoase din buzunar legitimaţia de protocol de la minister şi se adresă la întîmplare unuia dintre vameşii ce-l priveau interogator.

— Sînt inginerul Lebădaru Vladimir de la Comexport... Aşteptăm un oaspete străin...

Vameşul privi scurt legitimaţia, apoi îi făcu semn că poate să se apropie.

Din spatele unuia dintre paravanele ce duceau spre filtrul grăniceresc apăru un vameş mai în vîrstă care-l recunoscu pe Lebădaru.

— Vă salut, tovarăşe inginer... Iarăşi protocolul ?

— Ce să-i faci... oftă prefăcut Lebădaru. Asta-i slujba.

Cea mai mare parte dintre pasageri trecuseră controlul vamal, cînd Lebădaru, după ce consultă pe furiş o fotografie ţinută în podul palmei, se apropie de un tip nu prea înalt, negricios, cu pomeţii proeminenţi, şi-l întrebă în franţuzeşte :

— Domnul Lucas, cumva ?

— Eu sînt, răspunse bucuros omul.

— Fiţi binevenit în România, îşi jucă inginerul mai departe rolul de om al protocolului, dînd mîna cu noul sosit.

— Dumnealui e oaspetele Comexportului ? întrebă vameşul mai în vîrstă, obişnuit cu activitatea protocolară a lui Lebădaru.

— Da, el e, încuviinţă Lebădaru.

— Hai, de hatîrul dumneavoastră îi fac controlul peste rînd, să nu mai aşteptaţi...

Vameşul se apropie de cel pe care Lebădaru îl numise Lucas şi-l întrebă cu obişnuita frază de rutină :

— Aveţi ceva de declarat ?

— Nimic deosebit, răspunse străinul punîndu-i la dispoziţie o valiză mare şi alta mai mică, pe care o ţinuse în cabină.

Vameşul inspectă din ochi bagajele străinului şi, cu un gest stereotip, ştampilă declaraţia vamală, urîndu-i domnului Lucas petrecere plăcută în România.

Lucas apucă decis cele două valize, întrebîndu-l discret pe Lebădaru :

— Şi Emilia ?

— Ne aşteaptă afară, într-un taxi...

Politicos, Vladimir luă cu sine valiza mică, de mînerul căreia atîrna eticheta prinsă la Istanbul. Făcu treaba

aceasta cu cel mai obișnuit gest de curtoazie, dar, de fapt, urma întocmai sfatul Emiliei. Ea îl rugase să ducă personal mica valiză în care se aflau medicamentele ce aveau să-i salveze mătușa grav bolnavă. Cînd intră în taxi, Emilia se lipi tandră de Lebădaru :

— Uite, vezi ? D-aia te iubesc eu. Pentru că ești un drăguț...

■

Maiorul Toma Grigoruț avea întîlnire cu prietenul său, publicistul Radu Tudor. Sosise la locul fixat cu cinci minute mai înainte și încerca să se resemneze cu sfertul de oră de întîrziere a vechiului și boemului său prieten de tinerețe, de care îl legau atîtea amintiri. Fuseseră cîndva colegi de redacție, la o gazetă editată de Ministerul de Interne. Ofițerul, fiind pensionat medical după rănirea sa în munții Făgărașului, lucra pe atunci ca reporter. Radu Tudor era deja un nume în gazetărie ; din unitatea unde-și satisfăcea stagiul militar cu gradul de sergent fusese adus la redacție ca reporter special. Scria reportaje palpitante despre evenimentele petrecute în misiunile pe atunci numeroase și extrem de dificile ale organelor de securitate. S-au împrietenit repede, deși erau temperamente opuse : Toma Grigoruț — o fire echilibrată, modelată de rigorile școlii de ofițeri și apoi ale profesiei sale periculoase, Tudor — un coleric zvăpăiat și limbut, plin de neastîmpăr, cam dezordonat, motiv pentru care intra uneori în conflict cu secretarul de redacție. După terminarea stagiului militar, reporterul s-a întors la ziarul unde lucrase înainte ; mai apoi Tudor fusese reintegrat ca ofițer activ — viața îi despărțise, fără să le strice însă prietenia.

Maiorul se plimba cu pași rari, admirînd peisajul citadin, acum, la ceasul amurgului. Dincolo de hotelul Intercontinental, o uriașă reclamă multicoloră desena pe cerul care începea să se acopere cu stele un curcubeu instabil. Maiorul continua să parcurgă cu pași rari, ca de santinelă în post, distanța dintre doi stîlpi de iluminare publică,

întrebîndu-se ce motive îl puteau determina pe amicul său să-i ceară atît de ritos o întîlnire chiar în ziua aceea. O atingere uşoară pe umăr şi un „te salut, bătrîne" rostit cu vioiciune îl făcură pe maior să constate că prietenul său îşi dezmintea renumele de boem şi sosea la întîlnire cu două minute mai devreme. Era, într-adevăr, un eveniment.

— Te invit la o plimbare în Cişmigiu, maiorule... Pariez că n-ai mai trecut pe-acolo de cînd eram confraţi.

— După tonul cu care vorbeai la telefon aveam impresia că eşti cu un picior în groapă şi cînd colo, tu...

— Am nevoie de un sfat, maiorule... De părerea sinceră a unui prieten care e, totodată, şi un ofiţer de securitate cu experienţă.

— Sper că n-ai dat de vreun bucluc şi vrei să te scap...

— Nu, fii liniştit... Nici măcar n-am de gînd să te plictisesc povestindu-ţi subiectul viitoarei mele cărţi...

Păşeau alături pe aleea principală a Cişmigiului înţesat de oameni care, ca şi ei, căutau aerul purificat de clorofila copacilor, a ierburilor, a florilor. Pe lac, pluteau bărci luminate misterios de felinăraşe pîlpîitoare prinse la pupă.

— De cîtăva vreme, mai precis de la ediţia trecută a Tîrgului Internaţional Bucureşti, reprezentantul unui grup de firme occidentale îmi face o curte asiduă... Tipul e român de origine, familia lui a părăsit ţara înainte de război, prin treizeci şi cinci sau treizeci şi şase... Îl cheamă Dumitrache Arnăutu şi face mare caz de originea sa, afişînd, după părerea mea, ostentativ simpatia faţă de fosta patrie... La drept vorbind, nimic de reproşat unei asemenea comportări... Toţi cei care, dintr-un motiv sau altul, au părăsit aceste meleaguri le duc dorul. Ca ziarist, am avut deseori de-a face cu astfel de indivizi, mai ales în călătoriile mele peste hotare...

— Atunci ce te face să fii bănuitor ? Probabil că Dumitrache ăsta al tău încearcă să-şi facă relaţii în lumea gazetarilor. Mai un interviu, mai o conferinţă de presă... Nu trebuie să-ţi spun eu cît accent pun firmele comerciale pe publicitate...

— Ce crezi că mi-a propus zilele trecute ? Să mă ocup de publicitate şi de redactarea pliantelor pentru firmele pe

care le reprezintă. Firește, oficial, prin „Publicom", cu avizul autorităților românești. Mă dusesem, ca reprezentant al ziarului, la un fel de expoziție în care au avut loc demonstrații cu aparate de măsură de înaltă precizie. De obicei, invitațiile astea sînt trimise pe adresa redacțiilor fără nici un fel de altă specificare. La noi a venit pe numele meu. Propunerea mi-a făcut-o în public, după ce toți cei aflați de față ciocnisem cîteva pahare...

— Bravo ție, o comandă în plus...

— Asta mi-a spus și redactorul șef, după ce i-am relatat discuția cu Dumitrache... Mi-a zis că pot să scriu cîte pliante vreau, numai să-mi îndeplinesc planul la gazetă. Dar tocmai treaba asta cu „comanda" m-a pus pe gînduri... Știi ce se spune despre mine...

— Fii serios. Te iei după niște bîrfe de cafenea ?

— Adevărul este că-mi place munca mea... Îmi place să scriu, să fiu prezent în ziare, reviste, la televiziune sau radio. Nu mă gîndesc niciodată la banii pe care-i cîștig cînd scriu. Dar scriu mult și public mult. E o crimă ?

— Ți-am spus părerea mea : invidii de breaslă...

— Și totuși, sînt unii care nu pierd niciodată ocazia de a repeta că sînt un ciubucar, un „rechin de presă" și așa mai departe. Nu cumva a auzit și Dumitrache Arnăutu de faima mea ? Nu cumva tocmai de aceea, pentru că mă crede avid după bani, vrea să mă cumpere ? Tu știi mai bine decît mine că pentru anumite treburi sînt aleși tipii care prezintă slăbiciuni, fisuri...

Maiorul îl asculta atent. Logica prietenului său îl punea pe gînduri, deși oferta putea să fie nevinovată. „Nu, — gîndea maiorul — nu trebuie să mă las purtat de bănuielile pe care mi le-ar putea stîrni meseria mea... Nu trebuie să văd peste tot mișunînd spioni..."

— Știi ce ? Fă-ți liniștit treaba la „Publicom". Nu văd nici un motiv pentru care aș putea să te sfătuiesc contrariul... Iar dacă pe parcursul acestei colaborări apar surprize, n-am nici o îndoială că ai să faci față la orice situație. Sună-mă ori de cîte ori crezi tu că ai nevoie de mine. Și cînd iei primii bani de pe pliantele alea, nu uita să dai o bere...

3. Capcana era blondă...

Sala de consiliu a Comexportului cunoștea animația specifică momentelor în care se încheie o bună tranzacție comercială și cînd funcționarii se felicită din priviri pentru rezultatul obținut. Purtînd cu dezinvoltura omului de lume o cupă cu șampanie, Arnăutu Dumitrache trecea de la un funcționar la altul și toasta pentru o fructuoasă colaborare între Comexport și firmele ale căror interese le reprezenta în România. Șampania era bună și rece : cei de față deveniseră volubili. Și, deși directorul general și adjunctul părăsiseră sala de consiliu de mai bine de o jumătate de oră, scuzîndu-se politicos, mica festivitate continua ; ospătarul ceremonios, înveșmîntat în frac, abia reușea să umple paharele golite după fiecare toast.

Inginerul Lebădaru Vladimir sorbea încet, cu gesturi de cunoscător, șampania demisec, preparată în pivnițele de la Alba Iulia. Nimeni n-ar fi putut bănui că înfățișarea sa de om care nu are să-și reproșeze nimic ascundea o conștiință roasă de remușcări și gînduri nu prea limpezi. O telegramă sosită în urmă cu o săptămînă de la Paris îi ardea buzunarul. După o lungă absență din țară soția își anunța reîntoarcerea cu doctoratul obținut la Sorbona. Ceea ce îl tulbura însă era nu atît întoarcerea neașteptată a soției, cît atenția pe care Emilia o acorda acestui eveniment, interes pe care nu și-l putea explica în nici un fel.

— Sînt încîntat că vom colabora împreună, domnule inginer...

În fața inginerului Lebădaru se oprise surîzător Dumitrache Arnăutu.

— Excelentă șampania aceasta de Alba Iulia... Nu-i așa, domnule Lebădaru ? Să bem pentru viitoarea noastră cooperare... Sper că ne vom înțelege bine...

Trezit din gîndurile sale, Lebădaru redeveni funcționarul atent, conștiincios și convențional ca și răspunsul pe care-l formulă imediat :

— Domnule Dumitrache, este de datoria mea să fac totul pentru ca această tranzacție comercială să dea roade...

Mica ceremonie luă sfîrşit, astfel încît Lebădaru urcă grăbit în biroul său. Îl aştepta un maldăr de dosare şi ziua de lucru avea să se încheie curînd. Îşi propusese însă să renunţe la întîlnirea cu Emilia şi să lucreze peste program, pînă noaptea tîrziu.

Abia se apucă să frunzărească primele file ale unei oferte de export, cînd sună telefonul.

— Aici poarta... tovarăşul inginer Lebădaru ? Vă caută tovarăşul Borşa... Cornel Borşa... într-o chestiune foarte importantă.

— Borşa... Cornel Borşa... Da, îşi amintea... Emilia îi povestise de cîteva ori că are un frate cu numele ăsta, un frate cu care însă nu se prea împacă. Ce-o fi vrînd acest frate ?

— Daţi-mi-l la telefon, spuse tînărul inginer, presimţind o explicaţie neplăcută cu fratele femeii care de cîtăva vreme devenise sursa remuşcărilor sale.

— Domnule inginer, trebuie să mă primiţi... E ceva extrem de important şi confidenţial...

— Nu ne putem vedea în oraş ? încercă o amînare Lebădaru.

— N-are nici un rost... Întîlnirea noastră are un scop semioficial... E vorba de probleme de serviciu...

Lebădaru îi confirmă portarului că-l primeşte pe solicitant şi după cîteva minute, Cornel Borşa pătrunse în biroul său. Fără a aştepta să fie poftit, se aşeză pe scaun, privindu-l cercetător pe tînărul inginer.

— Vă pot fi de folos cu ceva ? încercă Lebădaru să deschidă conversaţia.

— Nici nu bănuiţi cît de mult, spuse Borşa pe un ton glumeţ. Sînteţi un om norocos, domnule inginer... Emilia e un animal de rasă...

Cu o mişcare de prestidigitator, Borşa puse pe birou o fotografie format carte poştală. Lebădaru o privi speriat.

— Aţi fost cam imprudent în absenţa soţiei... Cum se numeşte documentul acela afişat în holul Comexportului ? Codul eticii, nu ?

Fotografia, un instantaneu realizat pe stradă, o înfăţişa pe Emilia, tandră, ţinînd capul aplecat drăgăstos pe umărul tînărului inginer. Borşa, care se ridicase de pe

scaun, se opri lîngă fereastră privind şirul funcţionarilor ce părăseau instituţia după încheierea programului.

— Îmi sînteţi dator o explicaţie, spuse el stînd cu spatele. Ce-aţi zice de-o mică plimbare pe jos ?

Păşeau tăcuţi pe bulevardul pustiu la ora aceea toridă de prînz.

— Să vorbim pe şleau, tinere... Plăcerile vieţii sînt costisitoare, iar Emilia e o mondenă cheltuitoare. Hai să trecem la afaceri. Centrala dumneavoastră intenţionează să echipeze noi întreprinderi... Ştiu că au ofertat mai multe firme prin adrese oficiale. Voi fi concret : vă propun să-i excludeţi din referatul pe care urmează să-l întocmiţi pe toţi ceilalţi ofertanţi, în favoarea lui „Johnson Electric Limited".

— Dar ar fi o nebunie... Este oferta cea mai neavantajoasă, cu zece la sută mai scumpă şi un utilaj depăşit...

— Păi tocmai de aceea v-am făcut propunerea. Dacă era mai avantajoasă decît celelalte oferte, referatul dumneavoastră ar fi consemnat-o, oricum.

— E o încercare de mituire ? Lebădaru era revoltat şi privea puţin speriat în jur, de parcă ar fi încercat să capete sprijin de la rarii pietoni ai bulevardului.

— Vă tentează o bere la „Curtea Veche" ? Ca să nu aveţi impresia că vă mituiesc, vom plăti fifty-fifty... — propuse Borşa.

Cu toate că sorbise dintr-o singură înghiţitură paharul cu bere rece, gura şi limba inginerului Lebădaru continuau să păstreze senzaţia neplăcută de uscăciune pe care o provoacă emoţiile neaşteptate.

— Ce-aţi spune, domnule inginer, dacă am înlocui cuvîntul mituire — care e nu numai nepotrivit, dar şi neplăcut la auz — cu un altul, mai real, şi totodată mai de suportat : şansă.

— O şansă ? Lebădaru încercă să rîdă. Poate pentru dumneavoastră...

— Nu... pentru dumneata.

Vocea lui Borşa luase un accent categoric şi ameninţător. Privi în jur. Localul era aproape pustiu la ora aceea iar separeul îi izola de restul consumatorilor. Băgă calm mîna în buzunarul de la piept şi aruncă pe masa udă, printre sticle şi pahare, un teanc de fotografii.

— Poate le găsești deșuchiate, dar nu-i vina mea — continuă Borșa. Eu n-am făcut altceva decît să plasez în alcovul Emiliei fotocamere ascunse și să le manevrez. Faptul cel mai nostim însă este că eu și Emilia sîntem căsătoriți. Legal. Firește, nu din amor. În interesul afacerilor. Ești la curent cu legile ? Cea despre adulter, de pildă... A, uitasem, cînd sosește soția de la Paris ?

— Și dacă refuz ? îl înfruntă Lebădaru.

— Ai pretins la vamă, continuă Borșa, ca și cum nu ar fi auzit replica inginerului, că omul din fotografia aceasta este invitatul oficial al Comexportului. E adevărat ?

Lebădaru privea uluit noua imagine. Era un instantaneu fotografic de o claritate neobișnuită. Îl înfățișa pe el, inginerul Lebădaru, ducînd geanta domnului Lucas pe sub nasul vameșilor.

Borșa scoase un porttigaret și-l puse pe masă. Apăsă pe butonașul de deschidere și plecă urechea spre el. Din micul aparat se auziră clar cîteva voci :

— Domnul Lucas, cumva ? — își recunoscu Lebădaru propria voce.

— Eu sînt...

— Fiți binevenit în România, continua vocea lui Lebădaru.

— Dumnealui e oaspetele Comexportului ? întreba vameșul.

— Da, el e... confirma Lebădaru.

Un clinchet ușor și porttigaretul tăcu. Borșa îl deschise, alese o țigară, o aprinse și continuă să-i vorbească inginerului ca unui școlar prins copiind :

— I-ai facilitat trecerea bagajelor. Știi cine este în realitate omul din fotografie ? Un traficant de pietre prețioase cu fișă la Interpol... Și știi ce avea în geanta pe care i-ai purtat-o ca un bleg ? Diamante furate. Au fost expediate, grație dumitale, mai departe, la Amsterdam...

— Dar bine... se bîlbîi Lebădaru. Emilia mi-a spus că sînt medicamente pentru o mătușă bolnavă de cancer.

— Aida-de, domnule. Mă faci să rîd. Nu vezi că ești băgat pînă peste cap ?

— Bine, dar asta e...

— Exact... șantaj, asta e !... Eu îi spun altfel : argument în favoarea mea.

— Dar e o mîrşăvie, e imoral ce-mi cereţi dumneavoastră, să-mi vînd conştiinţa numai pentru că... Lebădaru se opri, nemaigăsind cuvinte pentru a-şi defini escapadele în tovărăşia Emiliei.

— Cine face ce ai făcut dumneata, tinere, e în stare de orice... Să nu-mi dai mie lecţii de morală. Mai priveşte o dată fotografiile astea şi dă-ţi seama cine eşti în realitate. Dacă-ţi vedeai de treabă crezi că mai ajungeai la mîna mea ? Experienţa de-o viaţă îmi dă dreptul să afirm că cei de teapa dumitale sînt în stare de orice. Abia ai aşteptat să-ţi plece soţia la Paris, ca să te ţii după fîţe.

— Sînteţi nedrept, domnule, scînci Lebădaru, umilit şi la capătul puterilor.

— Poate că nu eşti atît de rău cît am crezut — admise Borşa — dar nici dracul nu e atît de negru. În fond, nu ţi-am pretins să-mi vinzi secretele Statului Major şi nici nu-l ai în faţa dumitale pe Mefistofel care-ţi cere sufletul. La dracu, e vorba numai de nişte amărîte de vechituri pe care o anumită firmă vrea să le vîndă cu preţ bun... Pricepe o dată, omule, că nu-ţi cer să faci spionaj, ci doar un referat favorabil lui „Johnson Electric Limited". Şi nu pe degeaba, pe bani. Stimulente pentru dragostea dumitale de viaţă. Mi-a spus Emilia că te-a ajutat să faci datorii... Să ştii că nu sîntem niciodată zgîrciţi cu cei ce ne servesc...

■

Inginerul Lebădaru Vladimir privi cu teamă silueta masivă şi sobră a clădirii păzite de ostaşi înarmaţi.

Trecu o dată prin faţa clădirii, aşa ca din întîmplare, se plimbă cîţiva zeci de metri pe Splaiul Independenţei, apoi făcu cale întoarsă. Merse din nou prin faţa clădirii cu acoperiş de ardezie, depăşi santinela şi, hotărît, se îndreptă către biroul de informaţii situat în clădirea de alături.

Un funcţionar tînăr îl întrebă politicos :

— Cu ce vă pot fi de folos ?

— Aș vrea să vorbesc cu cineva... Nici eu nu știu cu cine... cu cineva din conducere, în orice caz... Pentru o problemă foarte importantă.

Formalitățile au fost scurte.

Ieși din nou în stradă și pătrunse în clădirea impunătoare, înarmat cu un bon de intrare.

După ce urcă două rînduri de scări înguste, însoțit de un subofițer, inginerul Lebădaru ajunse în fața unui birou cu ușa dublă.

— Aici e tovarășul colonel... Dînsul o să vă primească... Poftiți... puteți intra...

Lebădaru se pomeni în fața colonelului Amza, care îi arătă fotoliul de lîngă birou.

— Poftiți, tovarășe, luați loc...

Inginerul era decis să-și spună necazul repede, fără introducere :

— Mă numesc Lebădaru Vladimir... Sînt inginer, merceolog la Comexport. Am venit la dumneavoastră pentru a recunoaște că sînt un soț adulterin și că uneori mi se întîmplă să beau peste măsură, dar ticălos n-am fost și nu voi fi...

Fără să aștepte răspunsul colonelului, surprins de modul direct în care interlocutorul său își începea confesiunea, inginerul continuă cu o vehemență aproape comică să-și etaleze slăbiciunile :

— Soția a avut o bursă la Paris... Peste cîteva zile se reîntoarce... În lipsa ei am cunoscut o femeie... Emilia... O femeie care, pur și simplu, m-a agățat, iar eu am fost atît de neghiob încît să cred că am sedus-o...

Elemente pînă atunci obscure ale dosarului 1081 începeau să se contureze pentru colonelul Amza. Mărturia inginerului îi clarifica cel puțin una din modalitățile de recrutare a agenților : corupția prin șantaj. Metodă veche dar sigură, cu atît mai mult cu cît momeala era o femeie, o perfidă și seducătoare capcană blondă. În felul acesta, adesea șantajul devenea dublu, imoralitatea prin adulter putînd afecta grav situația celui în cauză nu numai la locul de muncă, în societate, ci și în familie.

Numărul victimelor care refuzaseră să aducă prejudicii țării era cunoscut. Ceea ce colonelul nu cunoștea încă

era numărul celor lași, al celor care n-au avut tăria morală de a rezista șantajului, așa cum o făcea tînărul care i se destăinuia, hotărît să-și spele rușinea.

— Cînd se întoarce de la Paris soția dumneavoastră ?

— Săptămîna viitoare, marți... cu avionul de optsprezece și treizeci și cinci. De aceea au declanșat acum șantajul... Borșa mizează pe faptul că voi fi silit să lucrez pentru el de teama dumneavoastră...

— Și vă e teamă de noi ? îl întrebă zîmbind colonelul Amza.

— Să vă spun cinstit... Am puțină frică, de ce să n-o recunosc... Dar n-am încotro... Este singura cale : să mărturisesc totul și să suport consecințele. Poate vi se pare nepotrivit cuvîntul cinste în gura mea... Dar să știți că în ciuda greșelilor mele, mă consider un om cinstit... Îmi iubesc soția și nu vreau s-o pierd. Spre a-i păstra dragostea însă nu vreau să-mi vînd conștiința și țara... Prefer să fiu condamnat pentru ușurința mea nu de către dușmani, ci de ai mei... Suport orice sancțiune, dar doresc ca soția să nu fie amestecată în nici un fel în murdăria asta...

— Ați făcut foarte bine, tovarășe inginer Lebădaru, că ați venit la noi... Era singura cale... chiar dacă v-a venit greu să mărturisiți...

Inginerul nu mai putea suporta privirile colonelului, deși acestea nu aveau în ele nimic acuzator, și coborî ochii undeva spre vîrfurile pantofilor.

4. O partidă de șah

— Cînd ai jucat ultima oară șah ? îl întrebă cu aer conspirativ colonelul, ca și cum de răspunsul la această întrebare ar fi depins soarta dosarului 1081. Fără să-i aștepte răspunsul, scotoci într-un sertar, scoțînd o tablă de șah și o pungă de plastic prin care se distingeau piesele. Privi ceasul și clătină capul neîncrezător, mirîndu-se că și ziua aceea trecuse pe neobservate.

— Facem o partidă ? Nici de data aceasta nu aşteptă răspunsul maiorului, ci se apucă să aşeze meticulos piesele pe carourile albe şi negre ale cartonului. — Nu-i nevoie să-mi spui că-i aproape miezul nopţii... M-am uitat şi eu la ceas...

Maiorul Toma împinse automat un pion apoi începu să vorbească, de parcă mişcarea piesei de lemn lustruit ar fi fost un semnal :

— Am culeş informaţii asupra victimelor din dosarul 1081... Duceau o viaţă obişnuită, împărţită între îndeletnicirile de birou şi viaţa de familie, cu mici petreceri în cercul prietenilor intimi... În perioadele ce au premers sfîrşitul tragic al tînărului inginer merceolog şi moartea subită a consilierului, colegii de serviciu au remarcat la ambii o stare aparte, bruşte preocupări de cochetărie vestimentară, tunsori la modă. În acest timp, în viaţa lor de familie au apărut discuţiile, reproşurile soţiilor, pricinuite de absenţele motivate prin sarcini suplimentare la locul de muncă. Totul ne face să presupunem că cei doi au cunoscut-o pe Emilia Borşa şi că aventurile lor au avut desfăşurarea relatată de inginerul Lebădaru. Lipsiţi de curajul de a-i înfrunta pe şantajişti, cei doi au ajuns acolo unde ştim... În afară de presupunerea că au avut de-a face cu cuplul Borşa, o singură relaţie comună celor doi : printre oamenii de afaceri occidentali cu care au avut contact oficial atît tînărul inginer merceolog cît şi consilierul, e un anume Dumitrache Arnăutu... Faptul nu mi-ar fi atras atenţia dacă nu m-ar fi căutat prietenul meu, ziaristul.

— Cine, autorul de balade modernizate ? „Alei, Toma Alimoş, locotenent din ţara de jos..."

— Acum nu mai face treburi d-astea mărunte, rise maiorul. Se ocupă de afaceri serioase, publicitatea de pildă... Dumitrache Arnăutu l-a angajat prin „Publicom" să-i gireze problemele de presă.

— Interesant, mormăi colonelul.

— Amănuntul de care vă povesteam mi-a dat o idee : oare printre relaţiile de serviciu ale inginerului Lebădaru Vladimir se află şi numitul Dumitrache Arnăutu ?

— Ei, îl întrebă curios colonelul, se află sau nu ?

— Da ! Arnăutu Dumitrache este unul dintre partenerii de afaceri ai tînărului inginer... Firește, nu mă pripesc în a trage concluzii, dar reţin coincidenţa.

— Dacă nu mă înşel, Borşa i-a cerut inginerului să favorizeze firma „Johnson Electric Limited"... Nu cumva ofertant e chiar omul dumitale, Dumitrache ?

— Am verificat şi asta... Licitaţia lui „Johnson" a fost făcută prin intermediul corespondenţei... Firma nu are nici un reprezentant la Bucureşti... Din păcate, nici supravegherea cuplului Borşa n-a fost atît de fructuoasă pe cît ne aşteptam. Locuiesc într-un apartament cu două intrări separate pe Bulevardul Dacia. La colţ, e un Gostat. Au acolo un excelent Merlot, recoltă veche... Vă amintiţi, nu ? Sublinierea medicului de la institutul medico-legal. Nu sînt angajaţi nici unul, nici celălalt. Lucrează la domiciliu artizanat şi obiecte de podoabă pe care le valorifică prin magazinele Fondului Plastic sau prin reţeaua comercială turistică. Par a cheltui mai mult decît cîştigă din tinichelele alea poleite pe care le meşteresc. Emilia colindă prin cafe-baruri. Borşa umblă foarte mult prin oraş... În rest, nimic deosebit. Deci, nici un contact suspect, nici o acţiune deosebită. Pare cuplul cel mai paşnic cu putinţă.

— Oricum, ăsta nu e un motiv să pierzi regina, mormăi colonelul. Gardă...

— Cred că avem de-a face cu o organizaţie foarte bine pusă la punct şi că vom avea multă bătaie de cap cu dosarul o mie optzeci şi unu...

— Nu-ţi ascund niciodată ceea ce gîndesc, o ştii... Ei bine, de data asta am impresia că ţi-ai început ancheta fără inspiraţie. Şi pe deasupra mai eşti şi distrat în joc ! Nu vezi că-ţi sînt ameninţaţi amîndoi nebunii ?

— Mărturisesc că şi eu am impresia că n-am păşit pe drumul cel mai drept, dar...

— Îmi pare rău, îl întrerupse colonelul, dar îţi curăţ şi al doilea nebun... Nu eşti deloc în formă azi...

— Dimpotrivă... iată mutarea mea : şah şi... mat !

Colonelului nu-i venea să creadă că ameninţarea albului era atît de decisivă. Încercă în zadar cele cîteva variante posibile şi în cele din urmă se dădu bătut. În loc să fie afectat de înfrîngere, părea mai degrabă satisfăcut.

— Ei drăcie, dar știi că e bună ideea asta ?

Toma era nedumerit de reacția colonelului, șahist pasionat, pe care partidele pierdute îl înfuriau.

— Chestia asta cu sacrificiul nebunilor nu-ți sugerează nimic pentru afacerea Borșa ? Să zicem că pe unul dintre acești nebuni îl cheamă Cornel Borșa, iar pe celălalt Emilia. Ambii, piese de bază ale unui jucător necunoscut : organizația care stă în spatele soților Borșa și pentru care aceștia lucrează. Ce-ar fi să-i silim pe jucătorii necunoscuți să-și sacrifice ofițerii ?

— Da... e o idee... Tare sînt curios să văd ce mutare vor desemna pentru „ofițerii" lor acești necunoscuți din umbră...

— Ascultă... Am un plan...

■

Cursa TAROM trecuse lanțul Carpaților și se îndrepta cu toată viteza spre aeroportul internațional Otopeni. Dana Lebădaru privea peisajul prin hublourile aburite ale reactorului. Mai erau cîteva minute pînă la aterizare. Nu o despărțeau decît puține ore de cînd, amestecată printre locatarii pestriți ai căminului „Alliance Française" își lua rămas bun de la numeroșii săi colegi și colege, bursieri veniți aici din toate colțurile lumii. Fusese o dimineață încărcată. Alergătura printr-un Paris estival în care vacanța lăsase urme, pustiind bulevardele, închizînd porțile micilor „boutiques", așternînd peste agitația metropolei o moliciune provincială. Goana aceea disperată între secretariatul facultății din Rue de Varenne și sediul ambasadei, în colțul opus al orașului, apoi din nou în Rue de Varenne și bulevardul Raspail pentru ca în cele din urmă, încărcată de bagaj, să ia metroul pînă la Porte de la Villette și de aici, autobuzul spre aeroportul internațional Le Bourget.

Peisajul țării, atît de cunoscut și iubit, căruia îi dusese timp de cîteva luni dorul, îi odihnea și mulțumea privirile. Puse în geanta de voiaj romanul polițist pe care-l răsfoise pînă atunci, unul din volumele acelea de serie pe care editura pariziană „Presses de la Cité" le

azvîrle pe piață în milioane de exemplare. Avionul urmărea de acum firul argintiu al Argeșului, întrerupt din loc în loc de betoanele masive ale hidrocentralelor în aval de Curtea de Argeș ; Dana Lebădaru aștepta cu nerăbdare să zărească primele contururi ale orașului în care se născuse și trăise, în care o aștepta cel pe care îl iubea.

Altitudinea scădea vertiginos și curînd vocea însoțitoarei de bord anunță aterizarea. Dana era tulburată. Revederea cu Vladimir îi stîrnea emoții pe care nu le mai simțise demult, poate de pe vremea cînd își dădeau întîlnire în timpul studenției, la ceas, lîngă Universitate.

În holul aeroportului o aștepta însă o surpriză neplăcută. Vladimir nu era singur ! O femeie tînără și frumoasă îl însoțea surîzătoare, ținînd în brațe un uriaș buchet de garoafe albe, florile ei preferate. În timp ce o săruta, Vladimir îi șopti înfrigurat :

— Îmbrățișeaz-o și pe verișoara noastră... nu-mi pune întrebări acum... o să-ți explic în drum spre casă... Fii cît se poate de prietenoasă cu ea. O cheamă Ioana...

Dana Lebădaru simți că holul aeroportului se învîrtește, antrenînd-o într-un vîrtej. Ce putea însemna gluma aceea ? Nu cunoștea nici o verișoară cu numele de Ioana și pe deasupra, atît de revoltător de tînără și frumoasă. Ceva însă din atitudinea lui Vladimir o îndemnă să se supună, simțind din privirile acestuia că se petrecea ceva deosebit de important pentru el. O clipă, desluși în privirile neliniștite ale soțului său iminența unei primejdii și, fără să se mai gîndească la altceva decît la liniștea celui pe care îl iubea, se aruncă în brațele fetei care-i înmîna garoafele, spunîndu-i cu o bucurie crispată :

— Bine te-am găsit, draga mea Ioana...

Ar fi vrut să mai adauge ceva, de bună seamă ceva ironic, o remarcă acidă pe seama verișoarelor tinere și frumoase ce apar brusc în biografia bărbaților cărora le lipsesc mai multă vreme soțiile de acasă, dar se opri la timp, pentru a nu deveni ridicolă. De fapt, recunoscu Dana, tînăra pe care Vladimir o numise Ioana îi plăcuse din prima clipă. Avea o înfățișare sinceră, iar în ochii ei gravi citi că nu era deloc timpul pentru glume deplasate.

La o distanță prudentă, Cornel Borșa și Emilia Borșa urmăreau scena cu un interes strict profesional. Nici un fel de amintire romantică nu adia în inima împietrită a frumoasei blonde, iar soțul său „de paie" controla atent instantaneul ce-o înfățișa pe Dana Lebădaru ieșind surîzătoare din vechea clădire a Sorbonnei.

— Șeful nu neglijează nimic, își mărturisi el admirativ gîndurile. Omul nostru de la Paris i-a făcut frumoasei tale rivale o poză demnă de coperta unei reviste feministe. Nu încape nici o îndoială. Femeia care a sosit e chiar Dana Lebădaru.

— Ți-ai închipuit că o să fie altfel ?

— Eu nu, însă șeful gîndește întotdeauna mai departe decît noi. Se putea foarte bine ca inginerul tău să ne fi întins o cursă și cu ajutorul unei prietene sau al unei rude apropiate să ne prezinte o falsă soție...

— Așadar, s-o fotografiez, spuse plictisită Emilia, aprinzîndu-și o țigară cu bricheta ce ascundea o minusculă cameră fotografică.

— Șeful va dori să compare imaginea de la Paris cu cea de la București... Știi cîtă importanță acordă el detaliilor... Și bine face, mormăi Borșa.

În fața aeroportului Ioana îi pofti pe cei doi soți într-un autoturism Dacia 1300. Îndată ce demară, Ioana începu să vorbească :

— Tovarășă Dana Lebădaru, trebuie să discutăm ceva foarte important...

Dana îngheță. Spaima creștea pe obrazul ei frumos. „Așa încep de obicei în filme scenele în care două femei își dispută un bărbat", gîndi ea.

— Mă rog... vă ascult...

— Mai întîi să mă prezint : locotenentul de securitate Ioana Grigorescu... Vă rog să mă iertați că aduc cu mine un asemenea aer de conspirativitate, dar este vorba într-adevăr de o mică poveste.

— Deci, ceva nu e în regulă cu Vlad ? Abia acum îmi explic scrisorile lui atît de telegrafice din ultima vreme. Luă în mîinile sale mici și reci palma uriașă, caldă, a lui Vladimir. Te rog să mă ierți, Vladi... și eu care eram gata să-mi imaginez prostii...

La volanul turismului, Ioana făcu o manevră complicată, străduindu-se să-şi ascundă brusca stinghereală ce-o cuprindea.

— E ceva grav, Vladi ? îl întrebă Dana, privindu-l în ochi.

— Ar putea fi, răspunse în locul bărbatului Ioana, dacă n-o să ne ajutaţi...

— Dar despre ce este vorba ?

— E o poveste complicată, pe care am să v-o istorisesc odată ajunşi acasă. Căci, cu permisiunea dumneavoastră, va trebui să locuim împreună cîteva zile... Veţi avea nevoie de protecţie... Tovarăşul Lebădaru are de îndeplinit o sarcină mai puţin obişnuită. Ne ajută într-o acţiune. Singurul obstacol ce l-ar putea opri aţi fi dumneavoastră...

— Bine, dar e absurd... cum să-l împiedic tocmai eu ? Sper că nu-i o glumă...

— O glumă, fie şi proastă, era de preferat situaţiei pe care o avem de rezolvat împreună. Vă mărturisesc că în actuala fază a misiunii, sarcina cea mai grea o avem noi două...

Dana privi geloasă spre profilul delicat al tinerei lucrătoare a Ministerului de Interne care conducea cu atenţie, strecurîndu-se printre zecile de vehicule ce se scurgeau în ambele sensuri ale şoselei.

— Şi o să staţi cu Vlad sub acelaşi acoperiş ? Doamne, ce prostii îmi pot trece prin minte... Iertaţi-mă... Încă nu mi-am revenit... Trebuie să recunoaşteţi că asemenea întîmplări pot zăpăci chiar şi cel mai echilibrat cap...

Autoturismul intra pe Şoseaua Kiseleff şi se apropia de Arcul de Triumf. În spate, păstrînd o distanţă prudentă, într-un Volkswagen gălbui, Cornel Borşa şi Emilia Borşa îl urmăreau, întrebîndu-se care ar putea fi identitatea tinerei ce-o întîmpinase atît de familiar la aeroport pe Dana Lebădaru. La rîndul său, Vladimir Lebădaru încerca să ghicească ce planuri drăceşti erau pe cale să inventeze cei doi Borşa. „Am fost o lichea... Iar ea, biata mea Dana, mă crede un sfînt..." se lamentă el în gînd. Intuind momentele grele prin care trecea inginerul, Ioana i se adresă cu căldură şi prietenie :

— Aveţi o soţie frumoasă şi inteligentă, care vă iubeşte. Asta e tot ce trebuie să vă preocupe acum...

Puține femei ar primi cu înțelepciune situația aceasta atît de neobișnuită. În citeva zile totul se va lămuri și atunci veți putea pleca la munte, în excursia pe care ați pregătit-o...

— E adevărat, Vladi ? Ai pregătit o excursie ? Tandră, iubitoare, Dana își lăsă capul pe umerii bărbatului, mîngîindu-i părul negru și aspru, tuns scurt.

Din spate, Volkswagenul galben țîșni în viteză, depășindu-i. Lebădaru continua să fie ros de remușcări, întrebîndu-se cu neliniște ce întîmplări avea să-i mai rezerve viitorul. Acesta nu se lăsă așteptat. Abia intrat în apartamentul său, însoțit de Dana și Ioana, inginerul Lebădaru fu chemat la telefon.

— Nu ești cuminte, auzi vocea amenințătoare a lui Borșa. Nu mi-ai ascultat sfaturile...

— Nu ascult de sfaturile nimănui... Și zi mersi că nu te denunț...

— O să-ți pară rău...

— Du-te dracului, răspunse cu năduf Lebădaru și închise hotărît telefonul.

5. Atac cu regina

Era prima dimineață pe care Ioana o petrecea în apartamentul soților Lebădaru. Se simțea obosită după noaptea aceea lungă în care împreună cu Vladimir și Dana Lebădaru încercase să lămurească țițele complicate ale șantajului. Fără să dea amănunte care ar fi mărit suferințele Danei, inginerul, luînd-o drept martoră pe tînăra lucrătoare a organelor de securitate, își mărturisi vina. Șocul fu la început teribil pentru Dana. Îl ascultase, întinsă pe o canapea, cu privirile ațintite bolnăvicios spre tavan, iar vocea lui Vladimir i se părea îndepărtată, străină. Dimineața o găsise însă într-o stare total diferită. Se trezise tîrziu, după somnul profund și reparator provocat de calmantul pe care i-l dăduse prevăzătoare Ioana. Soarele cald al acelei zile de vară, larma veselă a străzii, interiorul familiar, prietenia sinceră cu

care o învăluia Ioana aveau asupra ei un efect tonic. Vladimir plecase devreme la serviciu și îi lăsase o scrisoare patetică, în care își mărturisea din nou dragostea și căința pentru răul provocat. Dana încerca să-și reevalueze sentimentele față de soțul care-i trădase încrederea și spre surprinderea sa constată că poate să fie lucidă și înțelegătoare. Știa că puțini oameni ar fi avut curajul ca după ce s-au făcut vinovați atît de grav, cu urmări imprevizibile, să se comporte cu demnitate, asumîndu-și răspunderile, oricît de drastice ar fi fost consecințele pe planul vieții sociale și de familie. Simțea că îl iubește ca întotdeauna pe Vladimir, pe prostuțul acela înalt și frumos care, în ciuda vîrstei mature, se comportase ca un adolescent aventuros și caraghios. Deși avea de gînd să nu i-o spună prea curînd, îl iertase pe bărbatul care pentru o clipă își pierduse echilibrul, își uitase îndatoririle, se lăsase furat de vraja mincinoasă a frumuseții și feminității puse la mezat. În timp ce Dana era cufundată în astfel de gînduri, Ioana privea de la una din ferestrele apartamentului colțul străzii, acolo unde, în Volkswagenul galben, Cornel Borșa nu se hotăra să pornească la „atac". Cele două femei respirară ușurate cînd îl văzură pe Borșa părăsind interiorul turismului pentru a se îndrepta decis spre intrarea blocului. După cîteva minute se auzi soneria sunînd scurt și repetat. Ioana îi făcu un semn discret Danei să se ascundă. În prag zîmbea stingherit Cornel Borșa.

— Pe cine căutați ? îl întrebă cu indiferentă curiozitate Ioana în timp ce se prefăcea că-și aranjează coafura.

— Pe doamna Dana Lebădaru... Numele meu e Borșa. Trebuie să-i comunic ceva foarte important.

— Un moment, vă rog, să-mi pun în ordine toaleta, răspunse Ioana, prefăcîndu-se în continuare a fi surprinsă de vizită.

— Doamnă, sînt un om distrus... Viața mea e năruită... Priviți-mă și compătimiți-mă, doamnă... Domnul Lebădaru m-a nenorocit...

— Dar nu înțeleg nimic, domnule... cum ați spus că vă numiți ?

— Borșa... Cornel Borșa.

Ioana îl invită în camera de zi care păstra urmele tipice de dezordine provocată de despachetatul bagajelor.

— E încă deranj... N-am avut timp să mă ocup de gospodărie. Am lipsit cîteva luni din țară și...

— Iertați-mă, doamnă, dar cu cine am plăcerea ?

Ioana dădu din umeri plictisită :

— Intrați la mine în casă și puneți întrebări stupide... Sînt Dana Lebădaru.

Borșa o privi năuc. Așadar, avea dreptate șeful. Lebădaru aranjase în așa fel încît soția să rămînă în afara adevărului, iar cea care avea să scoată castanele din foc urma să fie o prietenă.

Borșa își regăsi repede calmul și echilibrul. Zîmbi cu superioritate :

— Doamnă, mă credeți un naiv. E drept, sînt un încornorat, dar nu și un idiot...

Ioana se prefăcu stingherită :

— Domnule, sînt de fapt, o verișoară a Danei... Cunosc povestea, Vladimir m-a pus la curent cu aventura sa nesăbuită, iar aseară și-a mărturisit infidelitatea în fața soției... De ce doriți să vînturați murdăria asta ? M-am sfătuit cu Dana și am ajuns la concluzia că e mai bine ca ea să stea în afara acestor întîmplări penibile... Dealtfel, între noi fie vorba, cred că exagerați nepermis în criza dumneavoastră de gelozie. De ce să nu acceptăm că totul n-a fost decît o inconștientă relație prietenească, fără nici o consecință vinovată ?

— Ha, doamnă... Mă faceți să rîd ! Borșa se scotoci în buzunare și aruncă pe masă un teanc de fotografii. Și astea, astea ce sînt ? Tot exagerările nepermise ale unui bătrîn gelos ?

Ioana era indignată :

— Și ce doriți de la noi, în fond, domnule ? Să vă admirăm pornografiile ? Poze ca acestea se vînd în occident pe străzile dosnice. Să știți că treburile astea nu ne-au amuzat niciodată, mai ales trucajele ordinare...

— Cum ați spus ? Trucaje ?

— Fotografiile pot fi ușor trucate. Ce garanții am că ele sînt autentice ? Că totul nu e o manevră menită a dezbina o familie ? Presupun că fotografiile nu le-ați făcut dumneavoastră... Nu-mi pot imagina că un soț

gelos ar fi asistat calm, cu camera de luat vederi în mînă, la astfel de scene.

Borşa era confruntat cu o reacţie pe care n-o bănuise.

— Într-adevăr... n-aş fi putut... fotografiile sînt făcute de un prieten...

— Dacă nu sînt indiscretă... cu ce scop au fost făcute fotografiile ?

— Pentru a-mi dovedi adulterul... Mie şi soţiei domnului Lebădaru.

— Şi nu vi se pare ciudat că a recurs tocmai la astfel de procedee spectaculoase ? În afară de fotografii mai aveţi şi alte dovezi ?

— Cum să vă spun... nu, alte dovezi n-am... Dar astea — Borşa arătă teancul de fotografii — nu ajung ?

— Vă repet convingerea mea : sînt trucaje. Orice fotograf amator le poate realiza folosindu-se de revistele acelea deşuchiate...

Înfuriată, Ioana adună fotografiile de pe masă şi le rupse cu înverşunare, fără să le privească.

— E ruşinos, domnule, ca la vîrsta dumneavoastră să procedaţi atît de murdar.

— Dar, doamnă...

— Vă rog să aşteptaţi... O voi chema pe verişoara mea. Vă veţi convinge astfel că şi ea cunoaşte adevărul şi că e hotărîtă să-şi continue viaţa lîngă soţul care, în ciuda celor întîmplate, o iubeşte cu sinceritate.

Cu un curaj pe care nu şi-l bănuia, Dana Lebădaru intră în camera de zi.

— Vă ascult, domnule, spuse ea cu o voce rece, rea. După cîte înţeleg, aţi venit aici pentru a împroşca cu laturi viaţa unor oameni... Poftiţi, aruncaţi-vă aici găleţile cu murdărie, dacă alt loc n-aţi găsit.

— Doamnă, vă rog să nu mă judecaţi greşit.

— Vă judec după modul în care vă comportaţi. Nu văd ce rost ar avea să mai comentăm pe marginea unui lucru cunoscut de toată lumea.

Borşa oftă lung apoi se prefăcu a spune, în fine, adevărul :

— Doamnă, lucrul cel mai grav este că cineva mă şantajează şi va încerca acelaşi lucru cu soţul dumneavoastră.

— Hai, domnule, vino-ți în fire... Pari un om serios... Nu cumva citești prea multe romane polițiste ?

Borșa era pus în dificultate. Trebuia să-și revizuiască planul de atac. Nu se așteptase la o asemenea reacție din partea soției inginerului Lebădaru. Scontase prea mult pe indignarea acesteia, pe crizele de gelozie ce ar fi trebuit să urmeze și acum, poftim ! Arma pe care se bizuise atît, și care îi înspăimîntase de moarte pe alții, se dovedea a fi ineficace. Inginerului puțin îi păsase de amenințările de a da în vileag legătura sa cu Emilia, iar soția nu lua în seamă nici un fel de argument.

— Doamnă, am să vă mărturisesc totul... De fapt, nu e un prieten cel care a făcut fotografiile... sau cel puțin nu știu care din prietenii mei a făcut-o. Un lucru însă e clar : cineva mi-a telefonat fără să-și dea numele și m-a avertizat că soția mea, Emilia, trăiește cu soțul dumneavoastră. Apoi, a doua zi, m-am pomenit în cutia poștală cu un plic conținînd fotografiile. Seara, tipul m-a căutat la telefon. M-a amenințat, a spus că mă denunță miliției că sînt proxenet și îmi ofer propria soție amatorilor de aventuri amoroase... contra cost... Dacă doresc evitarea scandalului a spus că trebuie să vă arăt aceste fotografii și să devenim aliați...

— Vedeți, domnule Borșa ? Este o înscenare. Nu pricep însă pentru ce ar trebui să devenim noi aliați. Sper că nu-mi propuneți să ne răzbunăm devenind la rîndul nostru amanți !

— Nu, doamnă. E ceva care mă înspăimîntă... Omul de la telefon urmărește un scop. Se folosește de împrejurarea că soțul dumneavoastră mi-a sedus soția pentru a ne dicta condițiile sale... Dacă nu-l ascultăm, dezvăluie totul autorităților... Gîndiți-vă ce impresie ar produce anumite fotografii la locul de muncă al domnului inginer Lebădaru... I s-ar desface contractul de muncă și cu asemenea piese compromițătoare în biografie, cariera sa ar fi iremediabil compromisă. Dacă-l iubiți și aveți încredere în el, trebuie să mă ajutați să împiedicăm scandalul.

Ioana asculta cu atenție, așteptînd momentul în care Borșa își va da în vileag planul, pe care încă nu îl distingea cu claritate. Simțea că bărbatul din fața sa șovăie,

nu e sigur pe argumente... Evident, intențiile inițiale se spulberaseră. Acum improviza...

— Domnule Borșa, continuă Dana, nu credeți că ar fi cazul să-mi spuneți despre ce este vorba, în fond ? Ce dorește necunoscutul de la telefon ?

— Dacă domnul inginer ar fi rezonabil... Un fleac... Un mic serviciu care însă ar fi copios onorat... Soțul dumneavoastră tocmai studiază ofertele cîtorva firme occidentale pentru echiparea unor noi obiective industriale cu utilaj... Să prefere în referatul său licitația lui „Johnson Electric Limited" și atunci totul e în ordine. Fotografiile și negativele vor fi distruse, iar domnul Lebădaru va primi suma de o sută mii de lei sau echivalentul ei în orice valută... Gîndiți-vă, cu banii aceștia ați putea revedea oricînd Parisul, pe care, cred, l-ați îndrăgit...

— Văd că necunoscutul de la telefon a găsit în dumneavoastră un avocat zelos.

— Mărturisesc că sînt și eu interesat... În caz de reușită, aș fi onorat cu o sumă oarecare, firește, mai mică decît cea cuvenită dumneavoastră...

— Și cum rămîne cu onoarea conjugală ? Parcă cu asta ați început discuția ?

— Din moment ce dumneavoastră nu-i acordați nici o importanță, ce rost ar avea să mă mai formalizez ? În fond, cine-mi dovedește că nu sînt trucaje, cum bine ați remarcat...

— Dacă sînt trucaje iar soțul meu n-are nici o vină, atunci să-l dăm la naiba pe escrocul de la telefon și să ne vedem fiecare de treburile noastre. Nu credeți că e mai înțelept ?

Borșa se afla în mare încurcătură. Argumentele sale se loveau de un zid impenetrabil. Privi la ceas. Singura salvare putea fi telefonul pe care șeful promisese să-l dea la zece și jumătate. Era aproape unsprezece fără un sfert. Nu mai avu timp să răspundă, căci telefonul sună chiar în clipa aceea.

Dana Lebădaru ridică receptorul. O voce înăbușită, modificată probabil de pînza unei batiste așezate pe microfon, răsună de la celălalt capăt :

— Doamna Dana Lebădaru, dacă nu mă înșel...

— Întocmai... cine e la telefon ?

— Un prieten sau un dușman... Depinde de felul în care mă veți aborda... E la dumneavoastră un anume Cornel Borșa ?

— Da, și îmi povestește ultimul roman polițist pe care l-a citit.

— Pot să schimb cîteva vorbe cu dînsul ?

Dana îi dădu receptorul lui Borșa, care îl duse imediat la ureche.

— Vă ascult, domnule...

— Ce se întîmplă acolo ?

— Doamna are o încredere oarbă în soțul său și ne acuză de falsuri... Refuză să coopereze...

— Ești un idiot, Borșa... Dă-mi-o la telefon.

Tînăra femeie reluă receptorul.

— Doamnă, nu glumesc... Nu-mi intră în obicei... Abia v-ați reîntors din occident. Știți că în asemenea treburi sîntem fără milă (Ioana, care ținea urechea lipită de receptorul în care asculta Dana, notă acest „sîntem" care desemna după toate probabilitățile un cetățean străin. Vocea necunoscutului se auzea clar, amenințător.) Vă pot compromite din punct de vedere moral soțul, iar dumneavoastră vă pot pune în spate o poveste inventată... Ați stat la Paris mai mult timp... Cîteva insinuări, cîteva scrisori ticluite acolo pe adresa dumneavoastră, și așa mai departe... Mă urmăriți ?

— Atîta timp cît am conștiința curată, nici o amenințare nu mă poate speria !

— Dar știți cum e cu vorbele aruncate în vînt... ca în „Aria calomniei"... O insinuare, chiar mîrșăvească, se lățește, se lățește și se umflă, se tot umflă, și pînă la urmă lumea rămîne cu convingerea că tot a fost ceva. Admițînd că fotografiile sînt trucate...

— Deci recunoașteți ?

— Nu recunosc nimic. Urmăresc raționamentul dumneavoastră... Trucate sau nu, efectul lor va fi foarte șocant. De ce nu vă convingeți soțul să fie ascultător ? Toată lumea ar fi mulțumită... Măresc miza... O sută cincizeci de mii de lei în valuta pe care o veți dori... E o avere, doamnă... Cum puteți să-i dați cu picioru! și să vă expuneți represaliilor noastre ?

— Interesantă povestea dumitale și a domnului Borșa. Apropo, sînteți complici ?

— Ce importanță ar avea asta ?

— Ca să știu ce să comunic autorităților... Chiar azi mă voi duce împreună cu soțul meu la organele de resort ale Ministerului de Interne și le vom cere protecția...

La celălalt capăt al firului vocea necunoscutului amuți. Ioana zîmbi. Domnii ăștia — gîndi ea — devin teribil de vulnerabili dacă preiei inițiativa.

— Știți ce, doamnă ? Poate am găsi o altă soluție... — vocea necunoscutului era șovăitoare. — Îmi pare rău că nu putem să ne înțelegem... Vă propun un compromis...

■

Inginerul Lebădaru auzi ușa de la birou deschizîndu-se încet, dar nu-i dădu importanță, bănuind un coleg de serviciu.

— E voie, domnule Lebădaru ?

În pragul ușii se afla Borșa, surizător.

— E voie ? Deranjez ? repetă el. Am trecut pe la sectorul de grafică și m-am gîndit că nu-i bine să-mi ocolesc prietenii... chiar cînd aceștia sînt ingrați.

Borșa închise ușa și, fără să fie invitat, se așeză pe un scaun, în fața mesei de lucru a inginerului.

Lebădaru îl privi cu superioritate. Rîse.

— A... Așa deci ? Începem să devenim rezonabili ? Ba ne e și frică ? Am aflat că m-ați turnat nevestei. Nu vreți să informați și securitatea ? Hai, domnule Borșa, denunță-mă la securitate, dacă îți convine... Le voi povesti și eu un roman à la James Bond...

Vladimir luase telefonul și-l întindea ironic spre Borșa.

— Să formez eu numărul ? Sau ne-am potolit și nu mai jucăm pe durii, ca-n filmele cu gangsteri ?

— Domnule, mi-ai plăcut. Ai jucat tare și-ai cîștigat. Am făcut o prostie și sînt gata s-o repar. Cît vrei pentru tăcere ? Mai bine zis, să uiți ce ți-am cerut ? Deși, între noi, ai făcut o tîmpenie refuzîndu-mă. Am pierdut un comision gras, dar ai pierdut și dumneata o pîine albă. Așa-mi trebuie dacă nu știu să-mi aleg

oamenii... „Johnson Electric" își va retrage oferta, iar ministerul dumitale va opta pentru firma care îi convine, deci nu s-a întîmplat nimic. Ce mai dorești de la mine ?

— Domnule Borșa, nu te cunosc, nu mă cunoști... Ne-am înțeles ? Ne avem la mînă reciproc. Cea mai bună soluție e să trecem cu buretele peste acest episod... De acord ?

Telefonul de pe biroul inginerului începu să sune. Lebădaru îl ridică și auzi vocea amabilă a lui Dumitrache Arnăutu :

— Domnule Lebădaru, azi inaugurez o expoziție cu utilaj electronic. O să fie și un fel de cocteil... M-ar bucura mult să mă onorați cu prezența dumneavoastră și a soției... După-amiază, la orele șaptesprezece... La bună vedere, domnule inginer.

■

Maiorul Toma Grigoruț se gîndea la prietenul său Tudor, „reporterul frenetic". Era o poreclă cu care confrații din redacțiile bucureștene îl botezaseră cu mulți ani în urmă, uimiți de ușurința și pasiunea cu care Tudor scria despre orice temă i s-ar fi propus, de repeziciunea cu care se deplasa în orice colț al țării sau al continentului pentru a fi prezent în paginile ziarelor sau revistelor cu acel mult invidiat adaos la semnătură : „prin telefon de la trimisul nostru special". Îl căutase la redacție dar i se spusese că a plecat la casa ziariștilor unde are de susținut „o masă rotundă" în compania unei frumoase blonde. Maiorul nu se grăbea, știa că prietenul său avea să mai zăbovească în compania blondei care nu era altcineva decît ființa care provocase atîtea nenorociri în jurul său : Emilia Borșa. Maiorul o știa prea bine ; ofițerul însărcinat cu supravegherea cuplului de spioni îi raportase cu o zi mai înainte că printre noile cunoștințe ale Emiliei se număra și publicistul Radu Tudor. Femeia îl cunoscuse cu prilejul unui cocteil organizat de același Dumitrache Arnăutu, care apărea ori de cîte ori era cercetat vreunul dintre firele relațiilor celor

doi spioni. Era o după-amiază înnorată și aerul cald, înăbușitor, prevestea o ploaie torențială.

Zăpușeala îl făcu pe maior să grăbească pașii, presupunînd că „masa rotundă" a reporterului avea, desigur, nu numai patru colțuri, ci și o butelie cu „vinul casei".

Cînd pătrunse în curtea îngustă a casei ziariștilor, cerul plumburiu trimitea primele picături de ploaie.

Tudor părea prieten de-o veșnicie cu Emilia. Amîndoi vorbeau tare și-și însoțeau cuvintele de gesturi ample, cam teatrale, evident, fiecare încercînd să-și impresioneze partenerul. Maiorul se așeză la masa lor cu aerul cel mai degajat cu putință, știind prea bine că prietenul său nu se va mira de această apariție, stîrnind astfel eventuale bănuieli în gîndurile frumoasei blonde.

— O masă mai rotundă ca asta nici că se putea, remarcă în glumă maiorul.

— Aha, rîse reporterul, deci ai trecut mai întîi pe la redacție... Ca de obicei ? Jumate — jumate ? îl întrebă și fără să-i aștepte răspunsul îi turnă vin.

— Ah, ce neatent sînt ! Să fac prezentările... doamna Emilia Borșa, noua mea colaboratoare ; grafică, machetă artistică, etcaetera, la firma de publicitate „Radu Tudor Limited" — și prietenul meu, un fost coleg de breaslă, reprofilat în... psihologie.

Emilia continua să schițeze macheta unui album publicitar, desenînd în grabă cu creionul pe foi de hîrtie care, de cele mai multe ori, sfîrșeau prin a fi mototolite și îngrămădite într-un colț al mesei. Maiorul o studie cu atenție, prefăcîndu-se a-i admira îndemînarea cu care trasa din cîteva linii de creion vignetele ce urmau să împodobească pliantul. Prin ce împrejurare ajunsese reporterul s-o prefere pe Emilia, pe ea și tocmai pe ea, drept colaboratoare în slujba tipăriturilor publicitare ale firmelor girate de Dumitrache Arnăutu ? Era o întîmplare ? Oare femeia fatală care-și licita atît de scump farmecele era interesată numai de colaborare artistică cu Tudor sau urmărea un scop anume... să-l recruteze, de pildă, în rețeaua de spionaj în care ea și Cornel Borșa activau ? Maiorului nu i se părea absurdă o asemenea presupunere. În fond, de ce n-ar încerca spionii și racolarea unui gazetar ? Inventarie în gînd avantajele

unei asemenea recrutări : în primul rînd, mobilitatea unui reporter care se deplasează necontenit în țară și peste hotare, posibilitatea de a vizita și fotografia obiective economice, de a culege informații de la factori de răspundere, directori de întreprinderi, conducători de ministere... Care ar putea fi manevra ? Mai mult ca sigur, șantajul. Șantajul cu fotografii de alcov ? După modul în care începuseră relațiile celor doi, părea puțin probabil. Atunci ?

Emilia își strînse hîrtiile cu schițe, închizîndu-le într-o mapă. Privi ceasul brățară și se ridică :

— Pe mine vă rog să mă iertați... Trebuie să plec...

Toma privi pe fereastră. Sub ploaia repede care spăla asfaltul încălzit al Căii Victoriei, în fața casei ziariștilor, staționa un Volkswagen portocaliu. La volan, Toma distinse profilul masiv al lui Cornel Borșa. Silueta suplă a Emiliei pluti o clipă prin spațiul ploios al curții, apoi se refugie în micul autoturism care demară în viteză.

— Frumoasă creatură, ce zici, bătrîne ? îl întrebă reporterul pe maior. Păcat că-i măritată...

— Ceea ce n-o împiedică să-ți facă curte...

Reporterul zîmbi, flatat.

— Ai observat ? Imaginează-ți, făptura asta minunată mi-a propus să-i pozez pentru un portret...

Maiorul rîse, amintindu-și depoziția inginerului Lebădaru :

— Nu cumva a atras-o profilul tău ?

Reporterul era surprins :

— Da... Întocmai așa mi-a spus... În urmă cu două zile, la un cocteil oferit de bossul ăla al meu de care ți-am mai vorbit, Dumitrache Arnăutu... Dar de unde știi tu chestia asta cu profilul ?

— Cum, dar se vede de la o poștă că ai un profil clasic...

— Du-te dracului ! spuse Tudor, ciocnind paharul cu maiorul și bînd cîteva înghițituri. Trebuia să-i răspund ceva la un asemenea compliment și i-am zis că dacă are talent pe sfert cît e de frumoasă, o angajez la cea mai mare firmă de publicitate din sud-estul Europei... A rîs, a acceptat și iată-ne colaborînd... Dar, de fapt, de ce m-ai căutat ? — Reporterul păru a intui ceva misterios

în vizita vechiului său prieten și o ușoară neliniște îl cuprinse : E ceva în neregulă ?

— Nu, voiam să te văd... pur și simplu voiam să te văd, să aflu cum merg afacerile tale publicitare și să ciocnim un pahar... Maiorul ocolea adevărul și nu se simțea în apele sale, dar nici nu-i putea spune zăpăucului acela pe cît de talentat pe atît de zurliu că Emilia aparține unei bande de spioni și că legătura lor îl îngrijorează. Dacă avea să i se întîmple ceva, maiorul știa prea bine că vechiul său prieten va alerga de îndată la el.

— Știi că în curînd o să plec peste hotare ? schimbă vorba Tudor, de data asta cu glasul subțiat de emoția unei bucurii. Fac o excursie nemaipomenită... În Italia... Franța... Ce să-ți aduc de acolo ? Un pui de spion te-ar mulțumi ? glumi Tudor.

— Nu, mersi, protestă înveselit maiorul. Din ăștia se găsesc și pe aici, slavă domnului, că altfel, noi, am șoma... Nu toți au norocul tău să aibă de-a face numai cu oameni cinstiți, nu-i așa ?

— Bine, bătrîne, să bem în sănătatea vînătorilor de spioni. Știi ce ? Nu-mi arăți odată și mie un spion ? Sau o spioană ? Aș prefera una frumoasă, ceva gen Mata Hary...

Și pentru că de masa lor se apropia surîzător un coleg de redacție de-al lui Tudor, maiorul luă în mînă paharul gol și-l arătă reporterului :

— Se mai poate bea ceva în casa asta ?

■

Mica gară de munte era pustie. Locomotiva veche și obosită pufăia zgomotos, trăgînd cu greutate la deal cele cîteva vagoane demodate ce mai pot fi văzute azi doar pe liniile secundare. Inginerul Lebădaru și soția sa pășeau fericiți de-a lungul pardoselii calcaroase a peronului haltei Aluniș.

— Va fi a doua noastră lună de miere... Mi-o promiți ? se alintă femeia.

Inginerul lăsă pe caldarîm valiza și fără nici o vorbă își prinse soția de umeri, o săltă în aer ca pe o păpușă, apoi o sărută lung, cu o înverșunată și dureroasă pasiune,

așa cum poate n-o mai făcuse din luna de miere. În colțurile ochilor îi mijeau lacrimi.

— Vladi, dar ce-i cu tine ?

— Nimic, o liniști el. Mi-a fost atît de dor de tine... Mă crezi ? Mi-ai lipsit... mult...

— De ce să nu te cred ? se miră femeia, lipindu-se de el. Și mie mi-a fost tare dor...

Cerul era din nou senin pentru inginerul Lebădaru. În sinea sa însă, tînărul soț era ros de remușcări și se întreba dacă va reuși, în viața pe care o avea înainte, să-și răscumpere vina.

6. Sacrificiu de nebuni

Maiorul Toma Grigoruț se apropie cu pași înceți de tînărul care, rezemat de perete, dezlega cu o pasiune ieșită din comun cuvinte încrucișate în revista „Rebus". Din cînd în cînd tînărul privea peste capetele pietonilor undeva departe, gîndindu-se la cîte un cuvînt rar, și totdeauna ochii săi iscoditori se îndreptau spre spațiul de lîngă trotuar unde o plăcuță a I.T.B.-ului avertiza trecătorii că este o stație de taxiuri și că de obicei acolo parchează 3 vehicule. În clipele acelea nu erau în stație nici taxiuri și nici clienți, iar faptul părea să-l mulțumească pe amatorul de probleme rebusiste. Maiorul se opri la un pas de tînăr și-i șopti la ureche :

— Cu zece litere e pe vertical, căci e șef... cu cinci e deocamdată pe orizontal... ghici ce e ?

Tînărul ridică ochii de pe pagina revistei, descoperi privirea veselă a maiorului și-l salută discret.

— Cu zece litere e locotenent, iar cu cinci, maior... adică dumneavoastră...

— E-n regulă, spuse rîzînd maiorul. Ascultă-mă cu atenție. Cel cu zece litere o să plece în curînd din locul acesta și o să-i dea revista „Rebus" celui cu cinci litere. Acum privește în direcția stației de taxiuri.

— Am privit, spuse încet tînărul. În stație a apărut Cornel Borșa, prietenul nostru.

— Perfect... S-ar putea să apară în staţie un taxi şi n-aş vrea ca Borşa să-ţi scape.

Tînărul locotenent îi încredinţă maiorului revista „Rebus", creionul şi o radieră.

— După ce rezolvaţi careul vă rog să-l ştergeţi cu guma... Ştiţi, pînă cînd apare noul număr al revistei mai e mult...

Maiorul îi zîmbi complice tînărului, apoi se cufundă în dezlegarea careului. Amestecat printre cei ce aşteptau în staţia de troleibuze din Piaţa Operei, nu risca să fie reperat de Cornel Borşa. Gîndindu-se la desele plimbări cu taxiul prin oraş ale lui Borşa, maiorul avea senzaţia că ceva îi scapă mereu, că aceste curse nu sînt deloc întîmplătoare şi că ele ascund o importantă fază din activitatea grupului de spioni. Sentimentul că aceste curse cu taxiul au o anume semnificaţie i se întărise cu trei zile în urmă, cînd în Piaţa Eminescu fusese martorul unor scene ciudate. Rezemat de chioşcul pentru ziare din staţia de tramvai, Cornel Borşa răsfoia distrat un exemplar mototolit al revistei „Flacăra". Din cînd în cînd privea spre taxiurile ce soseau în staţie, apoi îşi relua lectura. Numai sosirea unui anume taxi păru să-l intereseze. Împături revista, vîrînd-o într-unul din buzunarele largi ale sacoului şi, deşi erau staţionate alte două vehicule în aşteptare de clienţi, Borşa îl preferă pe noul venit, fapt ce stîrni via nemulţumire a celor doi şoferi liberi care aşteptau în staţie. Deşi se afla la o distanţă bună de scena aceasta, maiorul putu desluşi pe buzele celor doi vorbele nu tocmai plăcute schimbate cu acest prilej între colegii de volan. Traseul taxiului care-l ducea pe Borşa cuprinsese Bulevardul Magheru, Calea Victoriei, şoseaua Kisseleff, luînd sfîrşit la Arcul de Triumf, unde Borşa coborî. În timpul cursei Borşa şedea tăcut pe locul său, deci era exclusă posibilitatea unei întîlniri cu un complice. După ce bău o bere la restaurantul Triumf, Borşa se întoarse acasă folosind autobuzul 31 Rapid. E adevărat, cursa aceea cu taxiul pînă la şosea pentru o bere părea cam nefirească, dar de aici pînă la activitatea subversivă era o distanţă prea mare.

Zgomotul unui turism care frîna îl determină pe maior să-şi întrerupă preocupările enigmistice. În staţie

oprea un taxi liber. Îl văzu pe Cornel Borșa îndreptîndu-se grăbit spre vehicul și maiorul surprinse momentul în care spionul privea cu o atenție manifestă placa cu numărul de înmatriculare. Pentru orice eventualitate, maiorul memoră numărul taxiului : „11-B-8979", după care se apucă resemnat să completeze spațiile goale din careul de cuvinte încrucișate.

Tînărul locotenent se apropie de maior :

— N-am înțeles prea bine ce mi-ați spus... Trebuia să fac ceva anume în privința lui Borșa ?

— Nu, nu era nevoie. Ceea ce urmează să vedem se va întîmpla aici, sub ochii noștri... Maiorul făcu o pauză și adăugă : Adică ar trebui să se întîmple, dacă teoria mea este cea adevărată. Pînă atunci însă — maiorul privi din nou pagina revistei „Rebus" — spune-mi, te rog, un vînt cald care bate din vest și are șase litere...

...Cînd careul „Anotimpuri" era rezolvat și cei doi ofițeri atacau un monoverb eliptic anagramat, în stația de taxiuri își făcu apariția un bărbat în jur de 50 de ani, îmbrăcat cu eleganță lipsită de ostentație și în care maiorul îl recunoscu cu surprindere pe Dumitrache Arnăutu. Cu toate că în stație se afla un taxi liber, Dumitrache Arnăutu nu părea interesat să apeleze la serviciile acestuia. După ce își privi mașinal ceasul, se apucă să citească revista ilustrată „La Roumanie". Timpul trecea, dar Dumitrache Arnăutu nu se grăbea. Numai cînd în stație opri iarăși taxiul cu numărul „11-B-8979", Dumitrache Arnăutu dădu semne de nervozitate, îndreptîndu-se spre vehicul. Dar, ghinion. O femeie cu un copil în brațe i-o luă înainte, iar Dumitrache trebui să renunțe, rămînînd locului, vădit nemulțumit. Și cu toate că în stație soseau în același timp două taxiuri libere, Dumitrache se rezemă de un stîlp, continuînd să pară preocupat de lectura revistei. Așteptarea prelungită a lui Dumitrache Arnăutu îl uimi pe maior. Faptul că reprezentantul comercial încercase să prindă anume taxiul cu care efectuase cursa Cornel Borșa nu era o simplă coincidență ; în mintea maiorului el se asocia cu alte semne de întrebare legate de dosarul 1081 : contactele victimelor, ale inginerului Lebădaru, duceau invariabil către acest misterios Dumi-

trache Arnăutu. Același Dumitrache Arnăutu care-l angajase pe prietenul său reporterul în afaceri publicitare și la a cărui manifestare mondenă Tudor făcuse cunoștință cu spioana Emilia Borșa.

■

Se înserase. Timpul de serviciu se consumase de mult, dar colonelul Amza și maiorul Toma Grigoruț abia începeau să răsfoiască noile pagini ale dosarului 1081. Maiorul desfăcu o mică hartă turistică a Bucureștiului pe care se aflau schițate cu creioane colorate o duzină de trasee care se intersectau și alcătuiau un desen ciudat. Colonelului Amza nu-i scăpă acest amănunt și remarcă amuzat :

— Ce-i asta ? O reproducere după un pictor abstracționist ?

— Se poate, tovarășe colonel ? Este operă originală. Am intitulat-o „Taxigrama Cornel Borșa, Dumitrache Arnăutu și ceilalți".

— Azi ai umor... e semn bun... înseamnă că ai descoperit elemente noi... Dumitrache Arnăutu spui ? Tipul care l-a angajat pe prietenul dumitale, reporterul ?

— Exact. Cred că de acum avem în mînă aproape toate capetele afacerii. V-am mai raportat odată că m-au intrigat desele plimbări prin oraș ale lui Cornel Borșa folosind taxiuri, deși este posesorul unui autoturism personal.

— Poate vrea să-și menajeze motorul...

— Așa am gîndit și eu la început. Dar știți că de felul meu sînt „Toma necredinciosul". Deci, m-am apucat să țin evidența acestor plimbări cu taxiul și să le desenez traseul pe hartă. Așa am remarcat faptul că Borșa ia întotdeauna taxiul dintr-una din aceste patru stații, situate în centrul Capitalei. Notați acest amănunt : niciodată nu a oprit un taxi pe stradă. De ce preferă să se deplaseze pe jos pînă la o stație de taxiuri cînd poate să facă un simplu semn cu mîna și să evite o osteneală de prisos ?

— Cred că ți-am ghicit raționamentul. Ca atare, te-ai dus la serviciul de exploatare al itebeului și ai aflat.

— Întocmai. Șeful serviciului exploatare „Getax" n-a făcut altceva decît să-mi confirme ipoteza. În afara taxiurilor itinerante, există un număr de vehicule obligate prin foaia de parcurs să staționeze într-un anume loc și să revină acolo în cazul în care după efectuarea cursei n-au găsit clienți pe drum. Aceste stații de taxiuri, avînd caracter obligatoriu de așteptare pentru șoferii desemnați prin rotație de dispeceratul exploatării I.T.B., sînt amplasate în punctele cele mai frecvente ale orașului : marile hoteluri, gările, restaurantele de categoria întîi și așa mai departe.

— Dacă înțeleg bine, în fiecare zi un anume număr de taxiuri sînt obligate să revină cît mai des într-o anume stație stabilită de conducerea serviciului de exploatare...

— Astfel încît în ziua N șoferii „unu", „doi" și „trei" pot fi reîntîlniți în mod sigur în stația, să zicem, din fața hotelului „Intercontinental".

— Condiții ideale pentru organizarea unei cutii poștale...

— La început am fost gata să cred că în povestea asta sînt amestecați și șoferi de taxi.

— Nu mi se pare plauzibilă o asemenea presupunere. Mai întîi pentru că asta ar împovăra rețeaua de spionaj cu un număr inutil de complici, și în al doilea rînd pentru bunul motiv pe care l-ai expus mai înainte. Șoferii care staționează în punctele fixe sînt aleși prin rotație...

Maiorul Toma Grigoruț aprobă din priviri aprecierea colonelului Amza și continuă :

— Procedeul nu este genial dar e eficace, simplu și la îndemînă. Cel care are de transmis un mesaj, o sumă de bani sau alt material, se duce într-una din stațiile de taxiuri cu regim obligatoriu de așteptare și se urcă într-unul din vehiculele găsite la fața locului. Se așază întotdeauna în spate, pentru a ascunde mesajul sau obiectul în voie. Ținînd seama că taxiurile aflate în exploatare sînt aproape în exclusivitate „Dacia o mie trei sute", exclud ca ascunzătoare posibilă bancheta sau spătarul, care nu pot fi manevrate. Pînă la proba contrară, pariez că schimbul de mesaje se efectuează sub preșul cauciucat de pe podeaua vehiculului.

— Interesant, constată colonelul. Mai urmează ca cel care a efectuat cursa și a ascuns mesajul să-i comunice complicelui numărul taxiului și stația în care trebuie să revină. Probabil că folosesc telefonul...

— Iar corespondentului, continuă maiorul, nu-i rămîne decît să se deplaseze la stația indicată și să aștepte pînă cînd taxiul cu pricina revine din cursă. Uneori asta se întîmplă mai repede, alteori mai tîrziu...

Colonelul privea atent traseele colorate care traversau centrul Bucureștiului.

— Am impresia că cei în cauză au grijă să scurteze cît mai mult timpul de revenire în stație... Cel puțin așa deduc din traseele desenate de dumneata... Se pare că cel care ascunde mesajul face o cursă într-un anume punct al orașului, ia sau duce acolo un obiect oarecare pentru a justifica drumul, apoi se reîntoarce cu același taxi pe o stradă vecină cu stația de așteptare. În felul acesta, nimic mai natural decît reîntoarcerea șoferului la locul unde va fi așteptat de complice...

— Care face o plimbare mai lungă sau mai scurtă, caută sub covorul de cauciuc materialul lăsat, apoi coboară liniștit...

Colonelul Amza rămase cîteva momente tăcut, răsfoind filele dosarului, apoi se opri la una din ele, subliniind cu unghia numele lui Dumitrache Arnăutu.

— Nu s-ar spune că nu-i o surpriză... Onorabilul om de afaceri e, după opinia dumitale, rezidentul organizației de spionaj...

— Ca să fiu sincer, tovarășe colonel, tipul ăsta îmi umbla mereu prin cap. Prea apărea la bilanțul acțiunilor cuplului Borșa, în biografia victimelor acestora... Apoi, a fost oferta făcută vechiului meu prieten, reporterul, pentru ca imediat în viața lui Radu Tudor să apară Emilia Borșa. Femeia l-a cunoscut la o expoziție organizată de Arnăutu...

— Prea multe coincidențe, într-adevăr, admise colonelul.

— Ceea ce părea a fi pînă atunci pură întîmplare, hazard, o cursă inofensivă cu taxiul din Piața Universității la restaurantul Athenee Palace, alte asemenea deplasări aparent normale în existența unui om modern, mi-a

apărut într-o altă lumină și purtînd o anume semnificație în clipa în care am întocmit graficul acesta colorat, urmărind traseele taxiurilor folosite de Dumitrache și Borșa.

— Cîți alți indivizi ai mai identificat ca avînd legătură cu cei doi spioni în operațiunea „cutia poștală" ?

— Din păcate, unul singur... un bătrînel purtînd ochelari cu lentile groase și a cărui figură îmi amintește capul unui șobolan. E responsabilul unui „Loto-Pronosport"...

— Deocamdată, n-aș vrea să-l tulburăm prea mult pe acest domn Dumitrache. El trebuie să ne ducă prin mișcările sale la restul rețelei. Poate că au, și sînt sigur că au, complici în provincie. Un Dumitrache Arnăutu care cade acum nu ne e de prea mare folos. Cel care îl va înlocui va prelua rețeaua și ne va fi greu să o luăm din nou de la început. Un spion de talia lui Dumitrache, pentru că eu cred în raționamentele dumitale și-ți împărtășesc convingerea că el stă în spatele acestei organizații, e mai folositor în clipa de față în libertate decît dincolo de gratii sau expulzat. Cu o condiție. Să-l silim să facă greșeli, acte necugetate.

— S-ar părea că aveți un plan...

— Îți mai amintești partida noastră de șah ? Cînd m-ai făcut mat sacrificîndu-ți amîndoi nebunii ?

Maiorul rise, amintindu-și reacția entuziastă de atunci a colonelului, paradoxală la un șahist pasionat, care se resemnează greu cu înfrîngerile.

— Operațiunea „sacrificiu de nebuni" încă nu s-a terminat. Prima etapă a fost neutralizarea șantajului exercitat de cuplul Borșa asupra inginerului Lebădaru, grație intervenției Ioanei. Tînăra locotenentă va trebui să-și desăvîrșească opera... într-un mod pe care nimeni nu l-ar putea crede că face parte dintr-un plan elaborat...

— Nimeni, în afara persoanei colaboratorului dumneavoastră apropiat, maiorul Toma Grigoruț... Nu știu cum se face, dar de la o vreme parcă vă citesc gîndurile...

— Nu face pe modestul cu mine, maiorule... Știi bine că atunci cînd lucrez cu dumneata nu sîntem o echipă ci o singură gîndire, o singură voință... Numește asta, dacă vrei, urmarea unui rodaj perfect...

— Între timp vă rog să obțineți aprobarea procuraturii pentru percheziționarea taxiurilor cu care se „plimbă"

Borșa, Dumitrache Arnăutu și bătrînul remizier de la „Loto-Pronosport". Am să solicit colaborarea șoferilor de taxi, astfel încît să putem executa fotocopii după corespondența sau materialele depuse în vehicule.

■

O ploaie fină, deasă și rece, neobișnuită pentru luna august, îi speriase pe cei mai mulți dintre funcționarii Comexportului care, îngrămădiți în holul mare al instituției, mai sperau că este imposibil ca ploaia să țină o zi întreagă. Dimineața fusese însorită, iar majoritatea celor ce plecaseră spre muncă erau îmbrăcați ușor. Dumitrache Arnăutu se afla și el printre funcționarii blocați în hol de ploaie, așteptînd un taxi chemat de portarul Comexportului prin telefon. Întîmplarea îi convenea și se ruga în gînd dumnezeului spionilor ca taxiul să vină cît mai tîrziu — ceea ce nu era deloc exclus, dat fiind numărul mare de solicitări.

Amestecat printre funcționari, Dumitrache spera ca din frînturile de conversații banale să afle lucruri utile. Pentru un spion abil, cu o judecată speculativă — și Dumitrache era un asemenea spion — cele mai simple amănunte din viața unui funcționar dintr-o întreprindere de comerț exterior pot deveni puncte de reper prețioase. Gluma că N este un veșnic amorezat, faptul că M divorțează, un eveniment ca acela întîmplat lui S, căruia i-a născut soția, amănuntul că lui X îi plac foarte mult hainele elegante, o dramă — Y are mama bolnavă de cancer, o situație jenantă — Z are datorii mari contractate la achiziționarea unui autoturism, toate acestea Arnăutu le înregistra și cataloga în sertarele unei memorii îndelung antrenate. Profilul frumos al Ioanei care tocmai intra în holul Comexportului, strîngîndu-și umbrela udă de ploaie, îl făcu atent. Pe fata aceea cu contur delicat o mai văzuse undeva... o cunoștea... O privi cu insistență, străduindu-se să-și amintească.

Sigură pe ea, tînăra se apropie de cabina portarului și-i arătă o legitimație. Respectuos, acesta se ridică de pe scaun, scoțînd capul pe fereastră.

— Sînt locotenentul Ioana Grigorescu din Ministerul de Interne... Îl caut pe tovarășul inginer Vladimir Lebădaru... Mai e în instituție ?

— Desigur, tovarășă, cum să nu... Etajul trei, camera treizeci și trei.

— Mulțumesc. Nu trebuie să mă conduceți, cunosc drumul...

Părînd obișnuită cu ambianța Comexportului, Ioana făcu o scurtă oprire în fața ușii liftului, constată după luminile beculețelor care se aprindeau succesiv spre etajele superioare că mai avea de așteptat pînă la sosirea cabinei, și, hotărîtă, porni pe scări.

În mintea lui Dumitrache Arnăutu se făcuse între timp lumină. Nu-i fusese greu să recunoască în tînăra ce-și declinase atît de ritos calitatea pe femeia ce pretinsese în fața lui Cornel Borșa că este soția lui Lebădaru și care în cele din urmă afirmase că e o rudă a soției acestuia. Așadar, femeia care-l însoțise pe inginer la aeroport în așteptarea Danei Lebădaru era o lucrătoare a organelor de securitate ! Cît de inspirat fusese în momentul în care i-a cerut Emiliei Borșa să fotografieze clipa întîlnirii celor doi soți în holul aeroportului ! Își amintea cu exactitate imaginea. Inginerul surîzînd stingher între cele două femei. Una soția, cealaltă ofițer al Ministerului de Interne. Abia acum își explica refuzul hotărît al inginerului de a colabora și curajul cu care respingea șantajul.

Odată făcută această constatare, Dumitrache Arnăutu părăsi imediat holul Comexportului.

Umbla fără nici o țintă prin orașul ce înota în ploaie, în orașul în care înțelegea că de acum îl pîndește la fiecare pas o primejdie de neînlăturat. Brusc, în fața ochilor bănuitori ai lui Dumitrache, Bucureștiul își schimbă înfățișarea binecunoscută. Străine și ostile, zidurile orașului deveneau strîmte, înăbușitoare. Un lung panou de afișaj, pe care se aflau orînduite imagini sărbătorești în întîmpinarea lui 23 August, înfățișînd muncitori, țărani, oșteni în uniforme de paradă, păru să se anime, sub lumina stranie a cerului înotînd în ploaie.

Cu cît grăbea pașii, cu atît i se părea că mulțimea aceea de chipuri desenate îl înconjoară, îl urmărește, îl împiedică să-și continue drumul.

Panica lua proporții, aducînd cu sine o viziune absurdă și halucinantă, în care pînă și rarii pietoni ai bulevardului, uzi pînă la piele și rebegiți, i se înfățișau sub aparența unor urmăritori nemiloși. Un șofer de taxi liber, văzîndu-l păşind dezorientat pe marginea trotuarului, cu gesturile dezordonate ale unui bolnav în plină criză, încetini mersul vehiculului, apoi opri la bordură.

— Doriți un taxi ? îl întrebă el pe pietonul elegant învesmîntat și în care recunoscu cu plăcere clientul darnic de acum cîteva zile. Vă e rău ? continuă șoferul.

Pentru un moment, spaima ce-l domina pe Arnăutu îl făcu să vadă în șoferul de taxi un neîndurător cerber al securității, deghizat astfel pentru a-l aresta.

Primul său gest fu să fugă, dar imediat realiză absurditatea acestei intenții. Paradoxal, tocmai în clipa aceea, de aparent vîrf al primejdiei, Dumitrache începu să pună ordine în reacțiile sale. Intră cu un calm de care nu se mai credea capabil în autoturismul încălzit și abia atunci îl recunoscu pe șofer.

— Munte cu munte se întîlnește, darmite om cu om... glumi șoferul, care îl servi imediat cu foc, de la bricheta electrică din tabloul de bord.

Dumitrache trase cu sete fumul acru al țigării și calmul îi reveni.

— La început nu v-am recunoscut, continuă șoferul, care sau avea chef de vorbă, sau se simțea obligat să converseze cu clientul a cărui generozitate îl impresionase. Am crezut că vă este rău.

— E adevărat, consimți Dumitrache, am avut un moment de slăbiciune... dar mi-am revenit...

— Vă duc acasă ?

Cuvîntul „acasă" îi suna ciudat lui Dumitrache. Evident, pentru el, în București și România, noțiunea de casă nu mai avea nici un sens.

— Nu, aș prefera o plimbare la șosea. Aerul curat o să-mi facă bine...

La adăpost de ploaie, Arnăutu începea să analizeze lucid situația. Într-un asemenea impas nu mai fusese de multă vreme. Sosise din nou momentul acela paralizant, cînd spaima de a fi descoperit te poate împinge la erori fatale. Redevenit înțelept, Dumitrache încerca să

analizeze calm noua poziție. Orgoliul său suferea cumplit ; pentru a se disculpa, încerca să-și explice eșecul numai prin lipsa de abilitate a Emiliei și a complicelui său Borșa.

„Idiot ce-am fost — se condamna el jignit profund în amorul propriu. Numai ramolitul de Borșa și proasta de Emilia poartă toată vina... Ei trebuiau să-și dea seama de la început că Lebădaru le-a prezentat drept verișoară un ofițer de la securitate".

Imputările însă erau tardive și Dumitrache, din ce în ce mai stăpîn pe sine și pe situație, era hotărît să acționeze de data aceasta fără greș. Înțelegea că nu trebuie să se teamă de o reacție imediată a autorităților, care nu-i puteau aduce lui personal nici un cap de acuzare. De tăcerea cuplului Borșa era sigur. O cumpărase scump, dar abia acum se convinse că își meritase cu prisosință prețul. Încerca să-și amintească alte puncte slabe ale activității sale, dar nu găsea. Cuplul Borșa nu avusese legături decît cu bătrînul bibliotecar. Legătura cu restul rețelei, Dumitrache avusese prevederea de a o realiza personal, fapt pentru care se felicita.

— Ne întoarcem în centru ? îl trezi din gînduri șoferul.

Ploaia încetase, iar pe cer, norii se risipeau. Pentru Dumitrache Arnăutu viața începea să fie senină. Analiza lucidă a situației îi demonstrase că partida nu era pierdută și că mai avea încă timp să le-o ia înainte celor de la securitate.

— Da. Trecem mai întîi pe bulevardul Bălcescu, la agenția companiei „Air France"...

Cînd coborî din taxi, Dumitrache Arnăutu era calm și surîzător. Știa ce avea de făcut. Începutul urma să-l constituie rezervarea unui bilet de avion pentru cursa de Paris. Pentru săptămîna următoare, întrucît de acum avea convingerea că organele de securitate sau îi ignoră cea de-a doua profesie, sau se mulțumesc să-l supravegheze discret, pentru a da de capetele rețelei. Deci, a doua măsură, prudență extremă. Nici un contact, nici un mesaj lăsat sau preluat din taxiuri, căci atît Emilia cît și Cornel Borșa sînt descoperiți.

Așezat într-un fotoliu comod din holul agenției „Air France", Dumitrache Arnăutu mîngîia copertele albastre

ale biletului de avion București-Paris, cursa 207 din ultima duminică a lunii august, și recapitula încă o dată în gînd datele problemei. Afară, bulevardul se animase din nou, cerul fiind inundat de un soare strălucitor care gonise departe, spre sud, norii aducători de ploaie. În turism, șoferul citea plictisit un ziar, așteptîndu-și clientul. Dumitrache trăgea concluzia că e foarte puțin probabil ca securitatea să fi reușit să ajungă pînă la propria sa persoană. Cei suspectați sînt Emilia și Cornel Borșa. Nici un indiciu nu duce de la cuplul Borșa la onorabilul reprezentant comercial Dumitrache Arnăutu, pentru asta doar își luase atîtea precauții.

Toate comunicările dintre ei aveau loc sau pe calea cutiei poștale sau prin telefon. De ce s-a speriat, pentru numele lui Dumnezeu ! „Înseamnă că am îmbătrînit", constată cu amărăciune Dumitrache. Așadar, ce știe securitatea ? Că Emilia și Cornel Borșa l-au șantajat pe Lebădaru în afacerea „Johnson Electric Limited". Să fie sănătoși, nu-i mare lucru. Dacă femeia care s-a dat drept verișoara Danei Lebădaru avea misiunea de a-l contacta pe Borșa și a trage de la acesta cît mai multe informații, atunci, iarăși era liniștit. Prea multe n-a aflat. Mai rămînea convorbirea telefonică prin care chiar el, Dumitrache Arnăutu, a încercat s-o convingă pe Dana Lebădaru să coopereze. N-a reușit, dar nici femeia n-avea cum să-l recunoască, pentru că vocea îi era înăbușită de batista așezată pe microfonul telefonului. Singura amenințare venea din direcția cuplului Borșa. Dar și pentru asta avea o soluție. Și încă ce soluție ! Ridicîndu-se de pe fotoliu, mulțumit de concluziile sale, Dumitrache Arnăutu se întoarse la taxi surizător.

— La mine acasă, pe Eminescu, colț cu Romană... Dumitrache zîmbea gîndindu-se amuzat la figurile perplexe pe care aveau să le aibă cei de la securitate a doua zi.

Pe drum, el mai opri o dată taxiul în dreptul unei cabine de telefon public.

Formă numărul lui Borșa, a cărui voce răsună imediat în receptor :

— Cornel Borșa la aparat...

— Eu sînt. Ascultă-mă cu atenție... Va trebui să execuți întocmai dispozițiile mele, deși n-o să-ți placă... Nu

trebuie să te simți jignit. Și asta intră uneori în jocul nostru. Eu sînt patronul și eu conduc partida... Veți fi plătiți bine, ca de obicei. Deci, ascultă...

7. Și totuși, remiză...

Maiorul Toma Grigoruț răsfoia cu mulțumire filele dosarului 1081 care între timp se înmulțiseră, alcătuind un veritabil volum. Lucrase, ca de obicei, cu meticulozitate, astfel încît probele adunate împotriva cuplului Borșa puteau fi înaintate procuraturii pentru vina de spionaj și șantaj, fără să le mai lase celor doi cea mai mică șansă de a nega faptele pe care se întemeiau acuzațiile. Piesa cea mai valoroasă o constituia filmul anexat la dosar. Toma îl examină cu lupa și fiecare fotogramă din negativ îi întărea convingerea că grupul de spioni dirijat după toate aparențele de Dumitrache Arnăutu reprezenta o mare primejdie pentru economia națională și pentru securitatea țării. Pelicula era o copie după rolfilmul ce fusese ascuns într-adevăr sub covorul de cauciuc al unui taxi luat de Borșa din fața hotelului „Intercontinental". Imediat ce Borșa a coborît, în taxi a urcat maiorul Toma care, după ce i-a arătat șoferului legitimația și aprobarea Procuraturii, l-a invitat la sediu. Rolfilmul a fost developat în laboratoarele securității, timp în care șoferul, rugat să aștepte în garajul Ministerului, era instruit de un subaltern al maiorului în privința păstrării celui mai deplin secret al întîmplării. După ce șeful laboratorului a depus pe biroul colonelului Amza negativul developat și după ce pelicula a fost analizată în proiecție, pe un ecran cît peretele, în birou a domnit un moment de consternare. Imaginile reprezentau fotocopii după planurile unor importante instalații militare destinate apărării spațiului aerian al țării. Faptul atesta o realitate care întrecea cu mult în gravitate cunoscutele încercări de corupție la adresa unor funcționari, depășind sferele spionajului economic sau industrial și înscriindu-se în

crima cea mai gravă : spionajul militar. Toma privea mica bucată de peliculă şi-şi rememora evenimentul de care nu-l despărţea decît o zi, dar ce zi ! Colonelul Amza a chemat un specialist de la Statul Major al Armatei care a retuşat direct în negativ imaginile înfăţişînd schiţe ale unor instalaţii militare, în aşa fel încît ele să pară reale dar să nu poată fi de nici un folos celor în mîinile cărora vor ajunge.

Rolfilmul abil retuşat a fost copiat pe o peliculă identică cu originalul şi introdus la loc, sub covorul de cauciuc. Maiorul i-a mulţumit şoferului de taxi pentru cooperare, amintindu-i încă o dată necesitatea păstrării celui mai strict secret. Prima cursă, după ce a ajuns la staţia din faţa hotelului Intercontinental, taxiul a făcut-o cu bătrînul vînzător de lozuri în plic, care aştepta nerăbdător. După ce bătrînul a coborît, în taxi s-a urcat din nou maiorul Toma. Trebuia să verifice dacă pasagerul a luat rolfilmul. A căutat cu multă atenţie, pentru a se convinge că într-adevăr bătrînul era destinatarul preţiosului document. Latura militară a activităţii grupului de spioni era un argument în plus care pleda pentru curmarea cît mai grabnică a existenţei acestuia. Rămînea însă riscul ca o acţiune pripită să-i alerteze pe făptaşi, să-i determine a lua contramăsuri, astfel încît grosul reţelei să fie pus la adăpost iar în mîinile organelor de securitate să cadă doar cîţiva agenţi mărunţi, manevră obişnuită în asemenea cazuri, menită a ascunde adevărata structură a organizaţiei. Ultimele file ale dosarului erau dedicate rolfilmului capturat în taxi. Erau reproduse la dimensiuni reduse imaginile de pe negativul subtilizat, iar alături se aflau mult mărite amprentele digitale relevate pe caseta de ebonită a rolfimului. Specialiştii de la laborator identificaseră trei tipuri de amprente. După toate probabilităţile, amprentele cele mai bine conturate, fiind mai proaspete, îi aparţineau lui Cornel Borşa. Tocmai în clipa aceea sună telefonul. Recunoscu vocea colonelului Amza :

— Tovarăşe maior, vino pînă la mine. Am o surpriză pentru dumneata...

Secretara îi spuse în timp ce parcurgea anticamera :

— Nu e singur. Un bărbat și o femeie au intrat acum un sfert de oră, conduși de ofițerul de serviciu... Ea e blondă, foarte frumoasă. Îmi pare cunoscută. Sînt sigură că am mai văzut-o undeva...

Surpriză e prea puțin spus.

Maiorul făcu un efort serios pentru a nu-și trăda printr-o exclamație zgomotoasă gîndurile stîrnite de neașteptata întîlnire căreia trebuia să-i facă față. Pe cele două fotolii din fața biroului colonelului Amza, ședeau surizători Emilia și Cornel Borșa. Emilia zîmbi cu maliție :

— A, pe domnul îl cunosc... Mi-a fost prezentat drept specialist în psihologie, de către un prieten ziarist...

— În felul său, e și psiholog... O să vă convingeți de asta curînd, pentru că maiorul Toma Grigoruț se va ocupa de dumneavoastră.

— În cazul acesta, admise ironică Emilia, prietenul comun care mi l-a prezentat mi-a spus adevărul și numai adevărul. În fond de ce n-am fi, noi toți cei din această încăpere, mai mult sau mai puțin specialiști în psihologie ?

Maiorul trase un scaun lîngă birou, privind întrebător spre colonelul Amza. Acesta, cu un ton politicos și amical, i se adresă lui Cornel Borșa :

— Dacă sînteți amabil, povestiți încă o dată scopul vizitei dumneavoastră.

Borșa scoase din buzunar un pachet de țigări și înainte de a aprinde privi interogativ spre ofițer :

— Bineînțeles că puteți fuma, spuse colonelul care își aprinse și el o țigară. Vă ascultăm, domnule Borșa.

— După cum am mai spus-o, am venit să ne predăm de bună voie organelor Ministerului de Interne. Și eu și soția mea ne facem vinovați de tentativă de șantaj și colaborare, parțială, repet, parțială, cu un agent aparținînd unei organizații de spionaj. Vreau să precizez însă de la început că n-am adus nici un fel de prejudiciu orînduirii de stat și nici pagube materiale, deoarece încercările noastre s-au lovit de refuzul de a colabora al celui care ar fi trebuit să devină victimă.

Toma schimbă o scurtă privire cu colonelul Amza ai cărui ochi străluceau iluminați de o veselie ironică. Joacă

tare Dumitrache Arnăutu, gîndi Toma. La orice se aşteptase dar la asta nu. „Sacrificiul nebunilor" se materializase în cel mai strict sens al cuvîntului. Fuseseră siguri că Dumitrache va lua o măsură sau alta în privinţa celor doi agenţi, după eşecul suferit în faţa inginerului Lebădaru, dar să-şi imagineze că-i va trimite pur şi simplu să se predea securităţii, asta nu le-ar fi putut trece niciodată prin minte. Dacă Dumitrache Arnăutu e şeful şi dacă el a combinat o asemenea mutare, ei bine, atunci nu le va fi deloc uşor de acum înainte să avanseze în afacerea 1081.

— Vreţi să treceţi la fapte, domnule Borşa ?

— Îmi e destul de penibil s-o spun, mai ales că se află de faţă şi soţia mea, dar amîndoi ne-am sfătuit şi am decis că numai adevărul e calea celui care îşi recunoaşte sincer greşeala. În urmă cu aproape două luni, Emilia, soţia mea, a cunoscut un tînăr inginer, Lebădaru Vladimir. A atras-o înfăţişarea ieşită din comun a acestuia şi l-a rugat să-i pozeze pentru un tablou... Ştiţi, noi amîndoi sîntem artişti... plastici. E adevărat, în perioada aceea eram foarte ocupat... Furat de munca mea, am uitat că am o soţie tînără şi frumoasă. Pe scurt, am neglijat-o. Inginerul, căruia soţia îi era plecată din ţară pentru mai mult timp, i-a făcut curte Emiliei şi, ce să mai lungesc vorba, a sedus-o...

Cu un aer de ingenuă spăşită, Emilia plecă privirile spre covor. Scoase din geantă cu mîinile tremurătoare o ţigară şi se prefăcu că nu poate stăpîni bricheta. Maiorul Toma îi oferi foc, iar frumoasa blondă îi mulţumi cu un glas şoptit şi tremurător. Dacă era vorba de teatru, apoi nu se putea spune că e o amatoare ! Borşa trase şi el cîteva fumuri şi-şi continuă confesiunea :

— Soţiei mele nu i-a trebuit mult timp să-şi revină din această criză sentimentală. După ce mi-a mărturisit păcatul, rugîndu-mă s-o iert pentru o clipă de slăbiciune, a rupt orice legătură cu tînărul inginer. Tocmai cînd consideram capitolul încheiat şi încercam să consolidăm menajul nostru, a apărut „el", omul de la telefon. M-a ameninţat, m-a şantajat şi mi-a cerut să lucrez pentru organizaţia căreia îi aparţine. Pe scurt, mi-a cerut să-l conving pe inginer, care-i angajat într-o unitate a comerţului

exterior, să favorizeze într-o licitație internațională firma „Johnson Electric Limited". Mi-a dat numărul unui taxi și mi-a ordonat să-l iau de la stația din piața Eminescu. În timpul drumului să caut discret sub perna din spate și să iau un plic. L-am luat...

— Și ce conținea ? întrebă colonelul.

— Niște fotografii scîrboase, sînt sigur că erau contrafăcute, trucate... și suma de cinci mii de lei. Borșa se scotoci în buzunarul de la piept și scoase un teanc de bancnote pe care le așeză în fața colonelului. Nu m-am atins de acești bani, îmi frigeau mîinile, dar nici nu-i puteam refuza. Mă temeam...

— L-ați întîlnit vreodată pe omul de la telefon ? întrebă Toma.

— Niciodată... Toate comunicările erau unilaterale. El îmi dădea telefon și-mi ordona ce trebuie să fac.

— Vorbeați la început de-o tentativă de șantaj... De ce n-ați reușit ? îl iscodi mai departe maiorul.

— Trebuie să recunosc că inginerul s-a dovedit integru. A refuzat orice fel de colaborare, ba m-a amenințat că dacă nu mă astîmpăr mă reclamă la securitate... Presupun că și în familia sa a avut loc un proces de reconciliere, cum s-a întîmplat la noi, sau... poate că soția, căreia am fost obligat de necunoscut să-i arăt fotografiile, are prea mare încredere în soțul ei pe care, fără îndoială, îl iubește... Cert este că nu a crezut nici o iotă din povestea mea despre adulter...

— De ce nu ați venit la noi de la început ? îl întrebă colonelul.

— Mi-a fost teamă. Necunoscutul de la telefon era de o duritate înfricoșătoare. Spunea că sîntem urmăriți de oamenii săi și că ne va lichida.

— Acum nu vă mai e teamă ? fu rîndul lui Toma să întrebe.

— Ne e și acum... De aceea am venit... Să vă cerem protecție și, dacă ne găsiți vinovați, justiția să ne dea ceea ce meritățm...

Colonelul Amza se ridică de la locul său și începu să se plimbe prin încăpere. Toma își muta privirile cînd spre colonel, cînd spre cei doi spioni care se prefăceau că așteaptă resemnați decizia ofițerului.

— Trebuie să ne considerăm arestați, domnule colonel ? scînci Emilia, ștergîndu-și o lacrimă din colțul ochiului.

— Arestați ? Pentru ce ? se miră colonelul.

— Pentru faptele noastre... Pentru că am dat ascultare necunoscutului, spuse Borșa, pentru că n-am informat de la început organele în drept...

— E adevărat... Nu sînteți tocmai niște îngerași neprihăniți, dar nici diavoli, nu-i așa ? glumi Amza. Vă mulțumesc pentru sinceritatea dumneavoastră... am să vă răspund cu aceeași măsură : sînteți liberi. Pentru formalități, trebuie să dați cîte o declarație. Tovarășul maior o să vă ajute la treaba asta după care... ei bine, după care vă veți duce acasă. E de la sine înțeles că dacă necunoscutul dă noi semne de viață, o să ne încunoștințați. Nu-i așa ?

— Firește, domnule colonel... Cum să-mi exprim recunoștința ? întrebă cu glas pocăit Borșa, ridicîndu-se în picioare și înălțînd privirile către tavan, în căutarea cerului pe care voia să-l ia drept martor al bunelor sale intenții. Dar dacă — reluă temător Borșa — necunoscutul va încerca să se răzbune pe noi pentru că nu l-am ascultat ? Dacă va încerca să ne ucidă ? Nu credeți că ar fi bine ca o prioadă, eu știu, două, trei săptămini să puneți pe cineva pe urmele noastre ? Să ne fileze, parcă așa se spune. Am citit prin romanele polițiste... da, să ne fileze... Dacă necunoscutul ne ține sub supraveghere, veți descoperi și dumneavoastră pe unul sau mai mulți din complicii acestuia... operația ne-ar înlătura nouă temerile iar dumneavoastră v-ar aduce indicii...

— Ideea nu e rea... Bine, domnule Borșa, vom lua măsurile necesare pentru ca amenințările necunoscutului să nu se materializeze... Tot tovarășul maior Toma se va ocupa și de asta. Mulțumit ?

— O, domnule, colonel, dacă ați ști cît de recunoscător vă sînt... vă sîntem... eu și soția mea...

Toma își stăpînea cu greu pornirea de a zîmbi. Atît colonelul cît și cei doi spioni se luau la întrecere în a-și debita cît mai convingător replicile, jucîndu-și rolurile cu virtuozitate de comedieni. Și s-ar fi cuvenit, de bună seamă aplauze dar era prea devreme. Mult prea devreme. Cortina nu căzuse încă peste filele dosarului 1081.

Radu Tudor era nervos. Toată după-amiaza îl căutase la telefon pe prietenul său, maiorul, dar acesta era de negăsit. Era ultimul apel telefonic pe care i-l mai putea adresa, căci peste şapte-opt minute avea să pornească în lunga sa călătorie europeană de care nu-l despărţeau decît cei cîţiva zeci de metri dintre cabina telefonică din Gara de Nord şi vagonul de dormit ataşat la expresul Wiener-Waltzer. Telefonul însă rămînea surd, spre disperarea lui Tudor care voia să-i aducă la cunoştinţă maiorului un fapt care-l punea pe gînduri. Chiar în ziua aceea, Dumitrache îl sunase la redacţie şi-l rugase să-i facă cu prilejul voiajului european un comision, ducînd unui prieten din Paris un cadou. Dumitrache nu precizase ce cadou anume, prevenindu-l că va veni personal la gară să aducă obiectul. Gîndindu-se la natura relaţiilor sale cu omul de afaceri occidental, Tudor socotise că nu-i putea refuza rugămintea şi că acceptarea avea să fie o mică revanşă la generozitatea cu care Dumitrache Arnăutu îl copleşise, oferindu-i o „slujbă" suplimentară. Pe de altă parte, era conştient că acceptînd comisionul fără a-i cunoaşte natura, risca să intre în contradicţie cu legea. De aceea insista cu atîta îndărătnicie să obţină la celălalt capăt al telefonului glasul limpede al prietenului său maiorul, pentru a-i cere încă o dată sfatul. În receptorul telefonic semnalul de apel se repeta zadarnic, astfel încît Tudor fu nevoit să renunţe.

Era timpul să se grăbească. În difuzoarele răguşite ale gării vocea crainicei, care anunţa plecarea în cursă a expresului Wiener-Waltzer, fu înlocuită cu un semnal sonor. Ceasul de pe peron arăta ora 19 şi 57 de minute. Pe scara vagonului de dormit, Tudor se întreba dacă Arnăutu mai avea timp să sosească la gară pentru a-i încredinţa pachetul acela.

Conducătorul vagonului de dormit închise uşa. În clipa aceea, expresul se puse în mişcare. Tudor privi lung peronul apoi intră în cuşetă, apucîndu-se să-şi aranjeze bagajele. Amurgul se lăsa repede şi prin faţa ferestrei defilau rapid luminile blocurilor din Bucureştii Noi.

Tudor ieşi pe culoar şi se rezemă de bara metalică a ferestrei. Simţi o privire aţintită asupra sa. Se întoarse şi întîlni chipul surizător al lui Dumitrache Arnăutu.

— Mă întreb dacă merita atîta efort din partea mea. Cînd am să vă spun despre ce este vorba, o să rîdeţi de mine...

— Cum mi-aş putea permite aşa ceva, domnule Arnăutu ?

— Nu trebuie să vă închipuiţi cine ştie ce... Am un prieten la Paris... etnograf pasionat... M-a rugat să-i fotografiez pe diapozitive color exponate din Muzeul Satului şi detalii din arhitectura mînăstirilor moldovene...

Tudor îl urmărea îngîndurat. Filmele lui Dumitrache îl puneau în încurcătură. Cu totul alt gen de cadou se gîndise el să transporte... O ie, o sticlă de ţuică, un obiect de artizanat. Şi acum, poftim !

— Sînt reversibile, pe peliculă Eastman. Nedevelopate... Treaba asta o s-o facă prietenul meu într-un laborator specializat din Paris.

Dumitrache scoase din buzunar şase rolfilme. La cîţiva paşi de ei, bătrînul remizier de la „Loto-Pronosport" se străduia să aprindă ţigara cu o brichetă care nu voia să ia foc.

Trenul încetinea la semnalul de avertizare din faţa staţiei Ploieşti-vest.

— A, era să uit. Adresa vărului meu.

Dumitrache îi strecură în palmă o carte de vizită. Fără s-o privească, Tudor o băgă în buzunar, alături de filme.

— Drum bun, domnule Tudor ! În costumul acesta arătaţi ca un june prim de la Hollywood.

Tudor nu răspunse. Era paralizat de îndrăzneala lui Dumitrache Arnăutu care îi încredinţa un comision atît de ciudat. Să refuze ? N-ar fi elegant, după toate cele făcute de Arnăutu pentru el. Să le ducă la destinaţie ? Asta însemna să-şi calce pe inimă, şi să ignore norme îndeobşte cunoscute.

Trenul opri în Ploieşti-vest. Arnăutu mai făcu un semn amical cu mîna şi coborî. Bătrînul a cărui figură maiorul Toma o asemănase cu un cap de şobolan se adîncise în lectura unei reviste turistice.

Întors în cuşeta sa, Radu Tudor privea îngîndurat cele şase rolfilme. Ambalajul atesta într-adevăr că e vorba de

film reversibil, dar ceea ce peliculele nu-i puteau destănui era conținutul imaginilor. Realiza tot mai acut faptul că săvîrșise un act necugetat, o mare neghiobie, acceptînd să transporte peste frontieră filme al căror conținut nu-l putea controla. Erau într-adevăr imagini etnografice ? Dumitrache n-ar fi îndrăznit să-i încredințeze un material, să zicem, avînd o valoare specială, lui, aproape un necunoscut. Dar dacă totuși a cutezat, mizînd tocmai pe acest fapt ? Nimeni nu ar bănui că un ziarist comunist ar putea transporta filme fotografice ale căror imagini ar pune în primejdie securitatea țării sau ar dezvălui importante secrete. „Oricum aș suci-o, tot o tîmpenie am făcut — gîndea furios Tudor. Parcă mi-a luat diavolul mințile. M-am lăsat intimidat ca un caragios de siguranța și firescul cu care Dumitrache mi-a strecurat surîzător în palmă filmele lui blestemate și am uitat pur și simplu o normă pe care toți cetățenii țării o cunosc și o respectă : aceea de a nu transporta în afara frontierelor de stat asemenea obiecte."

Afară se întunecase. Tudor se apropie de fereastră și primul gînd care-i veni fu să arunce în noapte filmele care-i ardeau mîinile. Atunci îi apăru în minte soluția care în clipa aceea i se păru salvatoare. La Viena urma să rămînă două-trei zile. Era mai mult decît îi trebuia pentru a developa filmele și a se convinge de autenticitatea afirmațiilor lui Dumitrache. Printre cunoștințele sale vieneze se afla și un fotoreporter pe care îl cunoscuse cu prilejul Congresului Internațional al presei turistice ținut la Mamaia cu un an în urmă, și pe care îl ajutase să se documenteze asupra realităților românești.

„Da, asta e cea mai bună soluție", gîndi mulțumit Tudor și împăcat cu sine și cu conștiința sa, adormi.

Se trezi din somn cînd ceasul de pe peronul gării Curtici arăta orele 6,20 și cînd Wiener-Waltzerul își încheia cursa pe teritoriul României. Era o zi frumoasă și majoritatea ferestrelor vagonului de dormit erau deschise. O bună parte dintre pasagerii vagonului de dormit, printre care și omul cu mutră de șobolan, coborîseră la Arad, astfel încît în cușete își continuau somnul doar cei care mergeau mai departe. În momentul în care

Tudor deschidea fereastra cușetei sale, bătrînul vînzător de lozuri părăsea gara din Arad, mulțumit că misiunea sa luase sfîrșit. De la unul dintre telefoanele interurbane automate de pe peron, agentul îi raportase lui Dumitrache prin cîteva fraze banale, dinainte stabilite, că reporterul n-a contactat pe nimeni în timpul călătoriei și că totul era în ordine.

Cu bărbia rezemată de rama metalică a ferestrei, Tudor privea gesturile feroviarilor care verificau roțile vagoanelor cu ciocanele lor lungi.

Curînd, o scurtă bătaie în ușă îl avertiză că trebuie să prezinte pașaportul.

Ofițerul de grăniceri privi lung chipul lui Tudor, îl confruntă cu imaginea din pașaport și-l întrebă cu o curiozitate nedisimulată :

— Sînteți una și aceeași persoană cu reporterul Radu Tudor ?

— Da, îi răspunse flatat Tudor.

— Vă urmăresc întotdeauna cu mare plăcere. Aveți un stil plăcut, cînd vă citesc parcă stau de vorbă cu dumneavoastră. Veți scrie o carte cu note de călătorie ?

— Da... De fapt, acesta este scopul excursiei mele. Am o temă care mă obsedează de mult : drama personalității umane în condițiile societății de consum... Solitudinea, dezumanizarea, incidența tot mai mare a actelor de disperare, escaladarea violenței... Știți — adăugă zîmbind Tudor — sînteți prima persoană căreia îi dezvălui tema viitoarei mele cărți...

— Vă doresc mult succes și călătorie plăcută, îi spuse ofițerul salutînd.

Lui Tudor îi reveniră în minte cele șase rolfilme încredințate de Dumitrache Arnăutu și toată buna dispoziție i se risipi. Se simțea, pentru prima oară în viață, vinovat de o faptă necugetată. Surîse trist și se îndreptă spre fereastră, privind cum trenul depășea bornele de frontieră și ghereta ultimului post grănicerese românesc. Dincolo de lăstărișul des al salcîmilor se zăreau acoperișurile de țiglă roșie ale primei localități din Ungaria, punctul de frontieră Lokoshaza.

8. Turistului îi stă bine cu drumul...

Ploaia învăluia marele bulevard vienez Mariahilferstrasse, pustiu la ora aceea, dealtfel nepotrivită pentru plimbări duminicale.

Ceasul electric suspendat pe pivot metalic arăta ora 18 și 19 minute.

Tudor constată că pînă la plecarea expresului de Veneția mai erau cinci și nu patru ore, așa cum își imaginase. Sub acoperișul mohorît al ploii, metropola părea mai austeră decît o știa în realitate. Zidurile de piatră cenușie, patinate de ani, dar mai ales de fumul înecăcios al cărbunilor arși pentru încălzirea locuințelor, i se arătau reci și impersonale ; dincolo de perdelele trase ale ferestrelor părea a fi încetat orice semn de viață. Ploaia și cerul cenușiu împrumutaseră atmosfera lor neprietenoasă pînă și vitrinelor strălucitoare ale magazinelor. Nici mărfurile savant etalate și nici firmele colorate nu reușeau să înviorezе aparența autumnală a orașului, peisaj cu totul bizar la sfîrșit de august.

Ziaristul purta în buzunar comisionul încredințat de Dumitrache Arnăutu. Developase și verificase imaginile. Colegul său de breaslă, fotoreporterul vienez, extrem de amabil, îl lăsase să trebăluiască ore în șir în laborator. După ce developase și uscase cele șase rolfilme, Tudor le studiase pe îndelete. Toate cele șase filme reprezentau imagini fotografice luate în incinta Muzeului Satului și în pitoreasca zonă turistică a nordului Moldovei.

O clipă se gîndi că s-ar putea ca aceste imagini pașnice să ascundă ceva, ca Dumitrache să fi folosit un truc oarecare. Știa la ce performanțe s-a ajuns în zilele noastre în domeniul fotografiei și utilizarea ei în scopul transmiterii de informații secrete. Încă din timpul războiului, Abwehr-ul lui Canaris pusese la dispoziția spionajului hitlerist ceea ce părea pe atunci de domeniul fanteziei : micropunctul, reducerea unei pagini dactilografiate la dimensiunile unui cap de ac. „Toate acestea însă sînt literatură, cinema — gîndea Radu Tudor, filmele lui Dumitrache conțin imagini inofensive, n-am deci nici un motiv să mă îndoiesc de buna lui credință."

Faptul cu care se mîndrea în momentul acela era că toate cele șase filme developate le recopiase pe peliculă identică și că le băgase în casetele originale. În felul acesta, prietenul lui Dumitrache din Paris, nu va observa nimic, iar relațiile cu omul de afaceri aveau să rămînă neschimbate, acesta neavînd cum să știe că îl bănuise pe nedrept.

Tudor continua să se plimbe plictisit pe străzile Vienei. Lipsită de larma pietonilor grăbiți și de circulația sufocantă a autovehiculelor, Viena părea o imensă cetate părăsită de locuitori.

Ud din cap pînă în picioare, intră în primul bistrou întîlnit în cale, pustiu și el la ora de siestă duminicală.

— Ein Bier, bitte... [1] — comandă el, rezemat cu amîndouă coatele de tejgheaua de zinc în spatele căreia patronul, un bătrînel somnoros și miop, își făcea de lucru, ștergînd le nesfîrșit cele cîteva pahare pe care le avea în față.

— Es regnet noch ? [2] întreabă ca să se afle în vorbă patronul, deși fereastra îngustă a micului său local era spălată de șiroaie lungi de ploaie.

— Ja, es regnet [3], răspunse cam fără chef Tudor, turnîndu-și în pahar berea spumoasă și amăruie, cu iz de hamei, a cărei reclamă „Brauerei A.G.", o întîlnise pînă atunci pretutindeni pe zidurile Vienei.

Avea toate motivele să nu fie încîntat de scurta sa ședere în metropola austriacă. Mai întîi pentru că ploua și-i strica planul întregii după-amieze, destinată plimbărilor pedestre.

— Noch ein Bier, bitte [4]...

Îi plăcuse aroma aspră și acidulată a berii vieneze, cu guler înalt și consistent lipit de paharul cu turnurile roșii ale Schonenbrunului [5] desenate în relief.

Cînd reîncepu plimbarea pe bulevard, cerul devenise mai luminos iar ploaia se subția. Pe partea opusă hotelului „Tyrol" de pe Mariahilferstrasse, zidurile înnegrite ale unei

[1] O bere, vă rog...
[2] Plouă încă ?
[3] Da, plouă...
[4] Încă o bere, vă rog...
[5] Fostul palat imperial.

catedrale clădită într-un gotic sever redeșteptară în gîndurile lui Tudor curiozitatea nepotolită a turistului. Dinăuntrul catedralei ajungeau în stradă acordurile grave ale unui preclasic german, iar în vitraliile afumate ale ferestrelor jucau lumini pîlpîitoare de lumînare.

În momentul acela, instinctul îi spuse că cineva îi studiază cu atenție gesturile, mișcările. Fără să se tulbure de eveniment, jucă scena turistului curios, învîrtindu-se cu naivă uimire în jurul madonei de marmoră așezată în firida scobită în zidul gros al catedralei. Astfel, fără să se grăbească, întîlni la cîțiva pași privirile obraznice ale unui tip nu prea înalt, negricios, cu pometii obrajilor scoși mult în afară. Își aminti în aceeași clipă că omul care îl studia fără jenă era una și aceeași persoană cu cea care se urcase odată cu el în tramvaiul 18 la stația din fața Westbahnof-[1] ului pentru a coborî împreună la Ostbahnhof[2], unde au depus bagajele în păstrare.

După ce-și marcă în acest fel prezența, omul porni cu mers legănat spre panourile cu fotografii ale unui cinematograf unde rula un film cu cow-boy. Îi mai aruncă o privire cercetătoare lui Tudor, apoi, leneș, fără să se grăbească, ca unul care știe că are încă mult timp de omorît, pătrunse în cinematograf.

După prima reacție de ușoară neliniște stîrnită de această întîmplare, Tudor redeveni optimist. „N-are nici un rost să mă formalizez dacă un tip mă privește insistent. Poate mă confundă cu cineva. Poate e o întîmplare" — își zise. Fluierînd un refren la modă, își continuă plimbarea.

Odată cu înserarea, ploaia încetase. Bulevardul începea să prindă viață, înviorat de luminile argintii ale neonului. Automobilele grăbite opreau, cu frînele țipînd scurt la răspîntii, ducînd spre cămine oboseala plăcută a vienezilor după o zi de week-end.

Pe trotuarele spălate de ploaie se plimbau, într-un autentic stil provincial, perechi de toate vîrstele. Erau cei

[1], [2] Gara de vest și gara de est — principalele gări ale Vienei.

cărora mijloacele nu le permiteau să-şi petreacă sfîrşitul de săptămînă în Alpii tirolezi sau măcar la tradiţionalul loc de evadare al vienezilor, pădurea Grünwald — acolo unde, cu un veac în urmă, legenda spune că părintele valsului îşi scria în trăsură nemuritoarele melodii. Tudor descoperea tardiv farmecul vienez şi, aşa cum se întîmplă de obicei, abia cînd oraşul începea să-l prindă în viaţa lui reală, timpul se scurgea repede.

Ceasul electric îl avertiza că pînă la plecarea trenului mai erau patruzeci de minute. Intră din nou în birtul cu ferestre înguste, să mai bea o bere cu spumă deasă şi aromă aspră de pămînt udat de ploaie. Localul era plin de clienţi dar patronul, bătrînelul miop, acum vioi şi mulţumit de dever, îl recunoscu şi fără să-i mai aştepte comanda îi întinse o sticlă cu bere şi un pahar.

— Es ist schönes Wetter... [1] — îl încurajă bătrînul.

O jumătate de oră mai tîrziu, după ce aruncă o ultimă privire peroanelor pustii la ora aceea de noapte, trist, aşa cum îi stă bine oricărui turist care părăseşte un meleag unde ştie că au rămas atîtea şi atîtea lucruri nevăzute, îşi ocupă locul rezervat într-un compartiment de clasa a doua.

Dormi dus pînă cînd se trezi din somn cu încheieturile înţepenite şi tremurînd de frig. Îşi aruncă privirile prin fereastra luminată brusc de becurile puternice ale unei gări, apoi ieşi pe culoar.

Pe firma mare a gării deslusi numele localităţii : Brück ad Mur, şi imediat înţelese că frigul acela puternic ce-l trezise din somn venea din înălţimile stîncoase ale munţilor Brück. Se înfăşură în pardesiu şi dormi pînă la Villach. Cînd trenul ajunse la Tarvisio, punctul de frontieră, soarele, care răsărise undeva după un lanţ muntos, anunţa zorii unei zile senine de vară.

Somnul îi trecuse, aşa că de la Udine pînă la Mestre se amuză ascultîndu-şi vecinii de compartiment, toţi italieni, sporovăind vrute şi nevrute pe seama „tinerilor din ziua de azi" — subiectul etern al călătoriilor lungi pe calea ferată, bineînţeles după epuizara buletinului meteorologic. Criticile violente aveau drept punct de plecare comportarea

[1] S-a făcut timp frumos...

necivilizată, de pe peronul din Udine, a unor tineri pletoşi şi rufoşi, fete şi băieţi de-a valma, care îşi etalau jegul şi obrăznicia fără jenă. După mai bine de o oră, cînd trenul părăsi gara Mestre, Tudor ieşi din nou pe culoar. Dinspre lagună veneau valuri de ceaţă alburie, acoperind astfel peisajul ultimilor kilometri de uscat pînă la intrarea pe podul lung ce susţine linia ferată şi şoseaua ce duc la Veneţia. Cînd trenul pătrunse pe pod, de-a lungul armăturii metalice ceaţa se destrăma. Pentru început, privirilor nu li se arătau decît ambalaje plutitoare, aruncate în apele murdare ale lagunei. Şi din nou Tudor simţi în jurul său o prezenţă neliniştitoare. Dinspre capătul vagonului se apropia tipul cu înfăţişarea de boxer în retragere, care-l studiase atît de obraznic pe bulevardul Mariahilfer din Viena.

De data aceasta era însoţit de un vlăjgan osos, avînd una din mutrele acelea tipice pe care regizorii de filme poliţiste le angajează pentru rolurile de ucigaşi plătiţi.

Spre marea mirare a lui Tudor, cei doi se opriră lîngă el.

— Sprechen sie Deutch ?

— Nu — răspunse Tudor, minţind, căci de fapt ştia cîte ceva.

— English ?

— Nu... De data aceasta era sincer, căci slabele sale cunoştinţe, reduse la cîteva fraze uzuale, nu i-ar fi permis susţinerea unei conversaţii.

— Inspecteur Lucas... Interpol... Police Criminel Internationale, spuse unul dintre ei, arătîndu-i în fugă o insignă.

— Alors ? întrebă Tudor, pe care scena începea să-l amuze, ştiind că n-avea de ce să se teamă. El, autorul unor reportaje despre Interpol, ştia că organizaţia internaţională de luptă împotriva criminalităţii nu are agenţi speciali sau superagenţi şi că pe teritoriul fiecărei ţări sarcinile de urmărire, anchetare sau arestare sînt îndeplinite de propria poliţie naţională, constituită într-un birou naţional central care colaborează cu secretariatul general. Aşadar, individul blufa.

Tipul cu mutră de ucigaş se postă în stînga lui Tudor, în timp ce falsul inspector de la Interpol — care nu era altcineva decît Lucas, complicele lui Dumitrache, aşteptat

de Emilia și inginerul Lebădaru pe aeroportul Otopeni — îi puse în față o fotografie :

— Îl cunoașteți pe barosanul acesta ? continuă falsul inspector în franceză.

— Da, îl cunosc... Și ce-i cu asta ?

Fotografia, un instantaneu luat la standul uneia din expozițiile tehnice bucureștene, îi înfățișa pe Tudor și Dumitrache discutînd în fața unei instalații electronice.

— Lucrați pentru el ?

— Da, mă ocup de publicitatea firmelor pe care le reprezintă domnul Dumitrache în România. E interzis ?

— Puteți să ne dați ceva date despre acest domn Dumitrache Arnăutu ?

— Regret. Singurele mele contacte cu acest domn sînt strict oficiale, prin intermediul unui organism de stat...

— Este un spion periculos și traficant de narcotice. Dacă știți ceva, vă așteaptă o recompensă grasă...

— Vă repet, nu știu decît ce v-am spus...

— Și eu vă repet că dacă vă amintiți cîte ceva, puteți cîștiga gras.

— N-am nici o informație care vă poate ajuta.

Tudor rămase în fața ferestrei, zîmbind. Trenul încetinea pe liniile de triaj ale gării, anunțată de o placă uriașă „VENEZIA TERMINUS S.L.-Stazione Ferovia".

Pe peronul gării, Tudor constată că cei doi indivizi îl filau strîns. Ce semnificație putea avea discuția din tren ? Voiau să-l intimideze ? De ce ? Sau poate că Dumitrache într-adevăr se ocupa cu afaceri necurate și atunci mascarada aceea avea rostul de a-i verifica reacțiile în fața unei situații cu totul și cu totul neașteptate ? Și apoi filmele. Cu propriii săi ochi se convinsese că ele conțin într-adevăr imagini etnografice. Și atunci ? Se afla în mijlocul unei enigme pe care n-avea cum s-o lămurească decît lăsînd lucrurile să meargă pînă la capăt. Simțea că voiajul său avea să-i rezerve surprize, dar constatarea nu-l neliniștea. În fond, ce-și putea dori mai mult un reporter, veșnic în goană după neobișnuit ? Își apucă decis valiza lăsată o clipă pe dalele de piatră ale peronului și porni hotărît spre ieșirea din gara dominată de vacarmul stîrnit de nelipsiții negustori ambulanți. Pe măsură ce înainta către porțile larg deschise, lumina albă și crudă a dimineții

îi risipea umbra de îngrijorare stîrnită de constatarea că e filat strîns, evident vizibil şi evident cu intenţia de a se simţi supravegheat. Ieşi din gară cu paşi hotărîţi.

Panorama oraşului îi apăru abia atunci în adevărata sa înfăţişare. Soarele puternic al dimineţii risipise ceaţa lăptoasă, iar forfota nebună a gondolelor de pe Canal Grande îl făcu să uite pentru un moment că undeva, în spatele său, doi gangsteri veritabili, nu de cinema, îl urmăresc.

Se opri cu valizele în mînă pe Ponte del Ferovia pentru a admira în voie gondolele de pe Canal Grande. Vizibilitatea era perfectă şi de acolo, din faţa gării, se vedea clar cum principala cale de apă a cetăţii lagunare face primul cot al imensului „S" pe care îl desenează pe harta oraşului.

Dinspre monumentalul edificiu Fontego dei Turchi se apropiau lent circa douăzeci de gondole, înţesate cu turişti entuziaşti şi zgomotoşi, unul dintre sutele de grupuri de turişti sosiţi din lumea întreagă pentru a admira Veneţia, acest miracol arhitectonic creat cu mai bine de un mileniu în urmă de geniul uman. Dacă pe apele vălurite ale canalului n-ar fi trecut în viteză zeci de „vaporetto" [1] şi „motoscafo" [2], Tudor ar fi jurat că avea în faţă unul din celebrele peisaje ale lui Guardi, pictorul care a lăsat moştenire posterităţii cele mai multe şi fidele imagini ale Veneţiei de altădată.

Prinse bărbăteşte cele două valize şi coborî pe malul opus unde făcu semn primului gondolier liber.

— Prego... un albergo..." [3]

Cel mai important lucru era să găsească un hotel ieftin, eveniment rar la Veneţia, mai ales în plin sezon estival.

■

Piaţa San Marco era la una din obişnuitele sale ore de maree turistică. Oameni de pe toate continentele, cu pielea de toate culorile se împrieteneau într-o

[1] vaporaşe
[2] bărci cu motor
[3] Un hotel, vă rog...

clipă, încercînd să-i fure cît mai mult momentului trecător. Tradiționalii porumbei se hrăneau domestic cu boabele aurii de porumb aruncate darnic de turiștii care le cumpărau pe loc, în pungi micuțe, răsucite din hîrtie colorată. Cîțiva fotografi ambulanți, cu aparate de epocă, îmbiau clientela, făcînd concurență pictorilor risipiți în mulțime și care desenau aproape tot atît de repede cît timpul necesar realizării unei poze „à la minut".

Tudor sperase ca, dizolvat în acest furnicar pestriț, să se desprindă de supravegherea atentă a urmăritorilor. Tentativa nu-i reușise, astfel că, resemnat, se hotărî să le facă jocul și să rămînă de bună voie prizonierul privirilor lor insistente. Îi devenea tot mai clar faptul că excursia sa se anunța bogată în neprevăzut, poate chiar prea bogată. Nici nu apucase bine să treacă granița și se trezise filat, apoi provocat grosolan de indivizii aceia. Începea să înțeleagă o parte din adevăr. Dumitrache nu era deloc omul de afaceri onorabil ce părea a fi.

Plimbarea prin Veneția fusese obositoare și începea să resimtă efortul. Mesele acoperite de parasolare ale terasei Quadri îl îmbiau cu umbra lor odihnitoare. Se așeză la o masă apropiată de estrada de lemn pe care cînta fără pauză o excelentă orchestră și se lăsă purtat de muzica melodioasă. Profitînd de momentul de destindere pe care i-l oferea popasul pe terasa celebrului restaurant venețian. Tudor scoase din buzunar ilustrata ce înfățișa Podul Rialto și pe care o purtase toată ziua cu sine. Notă adresa de la București a lui Arnăutu Dumitrache, gîndindu-se cu maliție la textul ce avea să-l scrie. Privi pe sub sprîncene spre cei doi zeloși urmăritori care se îndreptau cu pași înceți spre cafeneaua Florian apoi, zîmbind, scrise pe spatele ilustratei „Meilleurs voeux de Vienne et Venise" [1].

Salutul imita titlul unui roman de aventuri al lui Jan Fleming, scriitorul care și-a început cariera ca agent al Inteligence-Service-ului sub acoperirea de ziarist, binecunoscutul : „Meilleurs voeux de la Jamaique". Oare Dumitrache Arnăutu va sesiza aluzia ? După ce scrise adresa agenției din București a lui Arnăutu, Tudor privi

[1] „Cele mai bune salutări din Viena și Veneția".

din nou spre cafeneaua Florian. Falsul inspector de la Interpol și gorila ce-l însoțea se îndepărtaseră de cafenea. Acum admirau vitrinele magazinelor cu bijuterii din pasajul ce duce spre Rialto.

Fiecare din ei desfăcuse cîte un ziar și se prefăceau cufundați în lectură. Tudor era însă sigur că paginile erau găurite și că cei doi continuau să-l supravegheze. Toată ziua încercase să ghicească finalitatea acestor acțiuni. Dacă Dumitrache se ocupa într-adevăr de spionaj, atunci de ce trebuia ca niște complici de-ai lui să i-o spună, să se dea drept agenți ai Interpolului, și să-l supravegheze în permanență ? Era absurd. Dar dacă cei doi aparțineau unei bande rivale ? Totul căpăta atunci și sens și finalitate. Nu transporta el către Paris șase rolfilme ? Poate că banda rivală presupunea că microfilmele ascund documente secrete și intenționa să intre în posesia lor. Oricum, povestea devenea palpitantă, iar Tudor era decis să nu lase evenimentele să treacă pe lîngă el. Ce fac urmăritorii ? Citesc ziarele. Nu se grăbesc. Ei bine, nici el nu se grăbește. Savură lent licoarea aromată a unui „Martini roso", apoi mai comandă un pahar. Trecuse mai bine de o jumătate de oră cînd se hotărî să plece. Aruncă o ultimă privire palatului dogilor pe care apusul soarelui îl lumina ca într-un spectacol de sunet și lumină, și se îndreptă spre Rialto. Își aminti că lîngă cheiul larg văzuse mai devreme placa indicatoare a unei stații de „vaporetto" și se hotărî să aștepte una din cursele ce duceau de la Lido spre Piazzale Roma, străbătînd aproape în întregime Canal Grande.

Urmăritorii se țineau în continuare scai. Se urcară odată cu Tudor în „vaporetto" și coborîră odată cu el la stația Ferovia, în apropiere de Via Lista di Spagna pe care se afla hotelul „Terminus".

Tudor se mai plimbă prin jurul gării, făcu un scurt popas la serviciul de informații al căilor ferate, rezervîndu-și locul pentru Paris, apoi se îndreptă spre hotel. Își dădu seama că nu mai era urmărit în momentul în care trecea podul peste Canal Grande.

Cînd luă cheia camerei de la recepție, simți că de undeva, din ungherele slab luminate ale holului hotelului „Terminus", îl pîndea cineva.

Aşteptă cuprins de neliniște cabina liftului și deschise grăbit ușa. La cîteva secunde după el, pe cînd se pregătea ușurat să apese pe butonul etajului cinci, în cabină pătrunseră urmăritorii săi.

Falsul inspector închise la rîndul său ușa liftului, apăsînd calm pe butonul etajului cinci, în timp ce gorila îl pocnea scurt în moalele capului pe Tudor, care încercă fără succes să se împotrivească.

— Nu mișca...

Tudor înțelegea că orice rezistență era de prisos și aștepta resemnat scena următoare. În clipa în care liftul încetinea înainte de oprirea la palier, gorila îl mai lovi o dată în ceafă. Tudor își pierdu cunoștința. Cei doi îl susținură să nu cadă, apoi îl tîrîră de-a lungul coridorului pustiu. Falsul inspector îi scoase cheia din buzunar, descuie liniștit ușa și intrară în camera întunecată. Unul din agresori aprinse lumina electrică, în timp ce Tudor deschidea ochii.

— Ce e ? Ce se întîmplă ? întrebă el aiurit.

Lucas scoase din buzunar o cutie metalică și din ea o seringă. Seringa era deja plină cu ser brun.

— Ce faceți ? întrebă Tudor înspăimîntat.

— O injecție, ca să uiți și să dormi.

Tudor încercă să se împotrivească, dar gorila îl imobiliză, în timp ce Lucas îi înfigea acul seringii în mușchiul coapsei drepte, direct prin stofa pantalonului. Simți presiunea serului care intra cu violență în trupul său deja amorțit. Camera începu să devină mai mare, tot mai mare, pereții să se îndepărteze cu repeziciune, apoi nu mai simți nimic...

Lucas introduse cutia cu seringa în buzunar, în timp ce complicele său începea să-l dezbrace de haină. Din buzunarul de la piept, Lucas scoase o pereche de mănuși străvezii, de cauciuc. Le scutură îndelung de praful de talc apoi, tacticos, le puse pe rînd în mîinile lui Tudor. Presă de cîteva ori pe mîinile sale suprafața netedă de cauciuc a mănușilor, astfel ca interiorul acestora să se muleze pe degetele reporterului care începu să scîncească și să ofteze, așa cum fac copiii cînd dorm. Lucas îi scoase apoi mănușile și le depuse cu grijă într-o pungă de plastic, pe care o ascunse în buzunarul de la piept.

După aceea, scoase fotografia unei femei în vîrstă. Îl ridică pe Tudor de pe pernă, îl bătu de cîteva ori cu palmele peste obraji, pînă cînd acesta deschise ochii.

— Privește... privește chipul acestei femei... Privește...

Tudor clipi la început des, orbit de lumina din încăpere, apoi ochii îi rămaseră imobili, fixați asupra imaginii.

— Femeia aceasta este mătușa ta... este mătușa ta... Privește-i bine chipul...

Lucas îl așează pe Tudor din nou pe pernă și după ce-i închise pleoapele mîngîindu-le ușor îi spuse cu glas calm, liniștitor, ca într-o ședință de hipnoză :

— Acum ai să dormi... Ai să dormi... Ai adormit... Vei dormi liniștit...

9. Operațiunea „intoxicare"

Tînărul locotenent amator de probleme rebusiste, care tocmai ataca pozițiile orizontale ale careului intitulat „Răbdare și tutun", se ridică respectuos în picioare. În anticameră intrase grăbit maiorul Toma Grigoruț, privind întrebător spre secretară :

— E cu cineva șeful ?

— Tovarășul așteaptă să intre... E ceva urgent ?

— Te rog să mă anunți imediat...

Colonelul Amza îl primi zîmbind, cu o oarecare ironie în voce :

— Bietul tînăr... Așteaptă de un sfert de oră să intre la mine și de fiecare dată cineva i-o ia înainte...

— Nu stau decît un minut. Dacă voi rămîne peste șaizeci de secunde nu va fi, în nici un caz, vina mea. Dumitrache Arnăutu a părăsit țara. Ieri, cu un avion al companiei Air France. Destinația Paris... Îmi permiteți să mă retrag ?

— N-ai simț de răspundere, maiorule... Care va să zică, dacă tînărul locotenent de afară așteaptă e din vina mea ? Ei bine, fie, îmi iau întreaga răspundere. Stai jos, să-mi adun gîndurile. Hai să recapitulăm. Dumitrache ni i-a dat plocon pe tavă pe cei doi Borșa. Noi însă i-am

refuzat. Asta nu făcea parte din joc, și atunci s-a temut pentru propria piele... Mă înșel ?

— Cred că sînteți destul de aproape de adevăr. Dar mai e ceva. Domnul Dumitrache încearcă să ne „intoxice"...

— Spuneai că vii pentru un singur minut, iar dumneata ai un sac de noutăți. Hai, spune...

— Nu e decît o jumătate de oră de cînd mi-a telefonat Cornel Borșa. Avea o voce speriată și plîngătoare. M-a prelucrat cinci minute cu cele mai politicoase scuze pentru a-mi spune în cele din urmă că tipul de la telefon a dat semne de viață.

— Ei, nu mai spune ! Și ce dorește tipul de la telefon ?

— Să-i inapoieze cei cinci mii de lei, din moment ce n-a vrut să lucreze pentru el... să ia un taxi din stația Eminescu după orele zece treizeci și să lase plicul cu bancnote sub covorul de cauciuc din spate.

— L-ai întrebat dacă vocea...

— L-am întrebat. Mi-a spus că este aceeași voce care l-a abordat înainte. Un glas aspru, înăbușit de o batistă așezată pe microfon.

— Deci Dumitrache vrea să ne convingă că nu el stă în spatele organizației. Nu el a dat dispoziții la telefon, nu el culege recolta din taxiuri... Cum s-ar spune, își construiește un alibi.

— Asta e și părerea mea. Ne pune pe drumuri cu piste false, apoi se întoarce și își continuă activitatea, convins că manevra i-a reușit... Probabil că pe cei doi Borșa îi va scoate definitiv din combinație. Asta îmi amintește de orele de științe naturale din liceu.

— Ce spui ? Colonelul îl privea surprins. Ce legătură are Dumitrache Arnăutu cu lecțiile dumitale de științe naturale ?

— Există pe lumea asta o reptilă mică, de fapt o șopîrlă... Dacă o apuci de coadă, se smulge și-ți lasă în mînă un fragment din trup, găsindu-și imediat ascunzătoare. În cîteva săptămîni însă, coada îi crește la loc. Știți, e ca în combinația noastră cu sacrificiul nebunilor.

— Deci, adoptăm de-acum o altă terminologie : sacrificiu de coadă.

— Un viitor general așteaptă în anticameră... Să nu uităm că și noi am fost odată locotenenți. Îmi permiteți să mă retrag ?

— Următorul raport la orele paisprezece...

— Am înțeles, să trăiți...

■

Emilia privea pe fereastră forfota bulevardului, întotdeauna animat la orele acelea de început de zi. În stația autobuzului 37 cîteva siluete se mișcau pe trotuar, în așteptare. Își verifică coafura în sticla ferestrei care, lucioasă, îi reflecta chipul ca o oglindă. Omul care o interesa nu sosise. Era sigură că nici de această dată nu va da greș. De fapt, a greșit ea vreodată ? Nu, nu putea să-și reproșeze nimic. Totul a pornit de la încăpățînarea inginerului acela care n-a vrut să coopereze, deși era în interesul său. Serviciile pe care i le adusese lui Dumitrache Arnăutu și organizației sale erau incomparabil mai mari decît insuccesul operației „Thompson Electric Limited", de aceea și răsplata era substanțială, acum, cînd trebuia să iasă din scenă. O părăsea nu învinsă, ci acționînd prudent. Cine știe, mai tîrziu, cînd totul va fi uitat, poate vor intra din nou în rîndurile celor activi, atît ea cît și Cornel. Se auzi soneria de la intrare. Femeia deschise ușa intrigată. Nu aștepta nici o vizită. Era poștașul care-i întinse o ilustrată. În drum spre fereastră Emilia privi în fugă fotografia care repezenta palatul Schonenbrun apoi întoarse, curioasă, ilustrata. Pe spatele ei, scrisul ferm al lui Tudor îi transmitea cele mai sincere salutări din Viena precum și rugămintea de a verifica în lipsa sa nu numai calitatea reproducerii desenelor, ci și textul de pe pliantul consacrat uneia din firmele reprezentate de Dumitrache Arnăutu. Emilia zîmbi, gîndindu-se cu maliție la capcanele pe care, mai mult ca sigur, Arnăutu avea să le presare în calea călătoriei reporterului. Dumitrache ar trebui să-i fie infinit mai recunoscător pentru serviciile pe care i le-a adus. Pe Tudor ea i l-a semnalat. Din bîrfele de cafenea ale unor gazetari și graficieni care se ocupau de machetarea și ilustrarea revistelor, Emilia a tras conclu-

zia că reporterul ar putea servi în rîndurile organizației lui Arnăutu. Partea slabă a lui Tudor : banii. Cu ajutorul lor îl puteau supune întru totul voinței și scopurilor organizației.

De pe trotuarul de vizavi un tînăr traversa în fugă bulevardul. Era el, băiatul acela simpatic și timid pe care de cîteva zile Emilia îl provoca într-un joc cînd cochet, cînd agresiv. Tînărul reprezenta exact tipul de bărbat de care avea nevoie pentru a-i păcăli pe cei de la securitate și de a-i conduce din nou pe piste false. Îl întîlnise de cîteva ori ca din întîmplare în stația autobuzului 37. I-a aruncat privirea aceea plină de promisiuni „numărul unu", cum o catalogase cu cinism Cornel Borșa și căreia nu-i rezista nici un bărbat, iar tînărul, fîstîcit, a urmat-o în drumul pe care ea l-a parcurs pînă la magazinul „Eva". Jocul s-a repetat de cîteva ori iar acum, Emilia, sigură pe reacția tînărului, se pregătea să treacă la atac. Coborî liniștită scările îndreptîndu-se spre stația autobuzului.

Tînărul roși. Ar fi vrut s-o salute, dar timiditatea era mai puternică decît dorința. Aruncîndu-i o privire încurajatoare, Emilia urcă în primul autobuz care opri în stație. Tînărul o urmă docil. Frumoasa blondă se duse în față. Tînărul se așeză în spatele ei. Se prefăcea că privește trotuarele înțesate de pietoni, dar ochii îi alunecau mereu spre frumosul profil al Emiliei. La Piața Palatului Emilia coborî. Tînărul o urmări de aproape. Cu pași mici, fără să se grăbească, capcana blondă a organizației lui Dumitrache Arnăutu începu să treacă în revistă vitrinele cu confecții și încălțăminte. Prudent, păstrînd o distanță convenabilă, tînărul o urmărea, de data asta mai decis ca oricînd s-o abordeze. Jocul dură pînă la intersecția străzii 13 Decembrie cu Calea Victoriei, unde Emilia se duse la milițianul care dirija circulația. Arătînd în direcția tînărului ce o privea pe furiș, Emilia spuse :

— Tovarășe milițian, te rog să-l întrebi pe tînărul acela în ce scop mă urmărește de cîteva zile. Te-aș ruga foarte mult ca motivul și numele urmăritorului meu să-l comunici maiorului Toma Grigoruț de la securitate... Mulțumesc.

Luat repede, milițianul se conformă. Suflă în fluier și îi făcu semn tînărului să se apropie. Îngrozit, acesta

rămase țintuit locului. La o asemenea manevră perfidă nu se așteptase, după atîtea zile. Milițianul traversă strada și-i ceru politicos :

— Buletinul de identitate, vă rog...

■

La bufetul „Ghiocelul" se aflau la ora aceea de dimineață doar trei-patru clienți ocazionali, în afara obișnuiților localului : căruțașii care pîndesc cumpărătorii de mobilă din magazinul de alături, de nelipsiții șmecheri de cartier, acei indivizi numiți curent paraziți sociali, care-și pierd timpul prin cîrciumi în căutarea naivilor. Fane zis Milogul, unul dintre stîlpii bufetului „Ghiocelul", se socotea norocos. Începuse bine ziua. Un fraier bătrîn, cu mutră de șobolan, cam amețit de băutură, se așezase la masa lui și-l întrebase dacă nu știe pe unde vine stația de taxiuri din Piața Eminescu și cu ce tramvai se poate ajunge acolo. Fane mirosise că-i rost de învîrteală. Începu să-l îmbrobodească, explicîndu-i cît de complicat e un asemenea drum și că dacă dă o țuică, îl conduce el pînă acolo, că tot nu are nici o treabă. Fraierul comandase o sticlă de țuică plus ceva gustări.

— N-ai idee, vorbea cu greutate bătrînul, cît să fie ceasul ? Că al meu a stat...

— E trecut de unsprezece, îi răspunse Fane. Ce, te grăbești ? I-ar fi părut rău să-l piardă pe bețivul acela darnic, care plătise consumația și tocmai comandase cafele.

— Am o daravelă, frate... nu-ți spusei ? O chestie cu niște bani, dar discreție, e secret... să nu ne audă cineva că-i periculos... mă înțelegi ?

— Nu pricep nimic, răspunse Fane, care simțea că s-ar putea să se aleagă și cu altceva decît cu o masă gratis.

— Uite, plătește matale cafelele, spuse bătrînul, ridicîndu-se anevoie de pe scaun și întinzîndu-i o hîrtie de o sută. Eu ies pînă în stradă, să dau un telefon. Trebuie, mă înțelegi ? Cinci mii de lei... Cincizeci de bălcești, uite așa, pe muche... pricepi ? Da să n-o întinzi cu restul... Îmi trebuie pentru taxi...

Bătrînul se ridică de la masă și cu pași șovăielnici porni spre ușă. Ajuns în stradă, privi cu coada ochiului spre șmecherul care tocmai chema ospătarul și ca prin minune, aburii beției i se risipiră. Bătrînul formă numărul lui Cornel Borșa a cărui voce răsună imediat în receptor:

— Cine-i acolo ?

— Eu sînt, Cornele... Am găsit omu... Care-i numărul taxiului ?

Borșa îi dictă de două ori numărul de înmatriculare al taxiului, iar bătrînul spion îl scrise cu cifre mari pe o bucată de hîrtie mototolită.

— Ei, papa, cum merg afacerile ? îl întrebă Fane cînd bătrînul se reîntoarse cu pași clătinați la masă.

— S-a făcut... Cinci mii. Cinci, auzi ?

— Ai vîndut ceva ?

— Nu... Eu mă ocup cu... — aici bătrînul se uită speriat în jur să vadă dacă-l aude cineva — ...filodorme. Sînt misit de case. La mine dai anunțu ca la mica publicitate și se face... — clipi șmecherește din ochi dar nu reuși decît o grimasă — schimburi de locuințe, închirieri, subînchirieri... Pricepi ? Dai taxa și se face... Hai să mai bem ceva...

— Păi ziceai că-ți trebuie banii pentru taxi...

— Da, ce, eram prost să-ți dau ultima sută ? Ai ? Ție, un necunoscut ?

— Nene, mă jignești. Sînt sufletist, așa că știi... Întreabă lumea de mine. Fane mă cheamă și am un suflet de sfînt. D-aia m-au poreclit Milogul... Că eu nu sînt d-ăia, știi matale... Fane se întoarse vesel, către ospătar : Băiatu, adu un rînd !

Bătrînul mai bău două pahărele și cu limba împleticindu-se îi spuse lui Fane :

— Fratele meu, domnule Fane, ești un băiat levent și cu caracter... Mi-a făcut plăcere, dar afacerile sînt afaceri. Scoase hîrtia cu numărul taxiului, o așeză pe masă, încercînd să-i netezească cutele.

— Ce-i aia ? Un număr de telefon ? întrebă curios Fane.

— Aș, e un număr care aduce noroc. Nu-ți spusei ? Afacerea ? Cinci mii de lei ?

— Da, mi-ai spus...

— Gata, trebuie să plec în staţia Eminescu şi să iau taxiul cu numărul ăsta. Cum ai zis că ajung acolo ?

— Nene, ţi-am povestit... e complicat al dracului. Mai bine mergem împreună.

Fane începea să-şi facă planuri. Strigă către ospătar :

— Băiatu, mai adu un rînd...

— Dom' Fane, se poate ? protestă bătrînul. P-ăsta îl dau eu...

Pe la unsprezece şi jumătate bătrînul era frînt, moţăind cu faţa pe masă.

— Nene, îl strigă Fane, şi cu lozu'ăla ce faci ?

— Care ? bătrînul ridică puţin capul, dar îl aşează din nou pe faţa de masă.

— Lozu... Banii... Filodorma... Tipul care trebuie să-ţi dea cinci miare...

— Aş, pufni în rîs bătrînul, crezi că sînt fraier ? Să iau banii din mîna tipului ? Ca să mă toarne la miliţie ? Să aibă martori ? Nu, cu mine nu merge aşa... Mă înţelegi ? Mie trebuie ca omul să-mi lase frumos banii în plic, într-un loc sigur... Ştii dumneata vreun loc sigur ?

— Ce să spun ! răspunse Fane. Am auzit eu odată că unul lua şpagă numai în lift, să n-aibă martori.

— Aş, e veche... Eu lucrez cu taxiul... Lasă omul plicul cu bani în taxi, sub covorul de cauciuc din spate, iar eu îi dau telefon, aflu ce număr are maşina şi în care staţie stă... Fac o cursă, mă plimb, iau banii şi gata. E bine ?

— Cu matale mai învaţă omul cîte ceva, spuse admirativ Fane privind numărul scris pe hîrtia aşezată neglijent, la vedere, pe faţa de masă pătată de vin roşu. Repetă de cîteva ori în gînd numărul taxiului apoi strigă către ospătar :

— Băiete, o cafea amară pentru prietenul meu. Papa, mă scuzi... Mă duc la toaletă...

Bătrînul părea a fi la capătul rezistenţei. Mormăi ceva, apoi adormi cu nasul rezemat de masă.

Fane porni spre toaletă, dar în curtea interioară a localului schimbă drumul şi ieşi în stradă. Făcu semn unui taxi, urcă lîngă şofer şi strigă vesel :

— În Piaţa Eminescu, repede !

Cînd silueta robustă a maiorului Toma se profilă în cadrul uşii, colonelul Amza îşi aruncă ochii asupra ceasului. Erau orele paisprezece fix.

— Punctualitatea este mama disciplinei... Parcă dumneavoastră obişnuiaţi să-mi repetaţi asta cu ani în urmă, spuse Toma.

— Şi după cum se vede, ţi-a prins bine... Ei, cum stăm ? Intoxicaţia cu viruşi Arnăutu se agravează ?

— Din fericire, am luat la timp antidotul. Simptomele intoxicaţiei s-au manifestat acut printr-o manevră a Emiliei. A băgat în bucluc un tînăr cercetător la institutul de fizică al Academiei, pe care l-a făcut să creadă că-i este simpatic. Băiatul s-a ţinut după frumoasa blondă vreo trei-patru zile... Emilia a avut grijă să mă informeze telefonic de cîteva ori că un tip cu o mutră suspectă o filează. Dacă l-aţi vedea pe bietul tînăr... O fizionomie tipică de timid...

— Şi totuşi, a avut curajul s-o urmărească, în aşteptarea unei clipe potrivite pentru a-i face cunoştinţa.

— Capcana asta blondă este în stare să ducă şi un sfînt în ispită.

— Asta ţi se pare dumitale. Ce s-a întîmplat cu banii ?

— Borşa i-a pus într-un taxi ce staţionează în staţia Eminescu. Pe la douăsprezece fără zece un borfaş cu cazier, unul Fane zis Milogul, a luat taxiul şi apoi plicul cu bancnote. Am rugat miliţia să-l ridice din taxi. Avea banii asupra sa. A dat o declaraţie confuză, un adevărat roman. O să citiţi totul în raportul meu. Acum îl dactilografiază.

10. Se caută un asasin...

Cînd deschise ochii, Tudor fu orbit de lumina puternică a soarelui care pătrundea în cameră prin sticla bine şlefuită a ferestrelor. Soarele era sus, semn de amiază. Îşi simţea corpul greu, ca după o beţie crîncenă,

și gura împăstată. Mișcă mîinile, picioarele. Se duse împleticindu-se în camera de baie și se privi în oglindă. Avea fața răvășită și pe obrazul stîng zgîrieturi adînci, de parcă l-ar fi șters cu ghearele ascuțite o pisică înfuriată. O amețeală ușoară persista în trupul pe care îl simțea vlăguit, ca după o cursă de fond. Își pipăi corpul și simți sub atingerea degetelor o protuberanță dureroasă. Abia atunci își aminti exact ce se întîmplase cu el. Primul gînd fu să caute portmoneul și să-l verifice. Se liniști, constatînd că atît actele cît și banii erau la locul lor. Dar poate că agresorii nu asta căutau. Poate că indivizii i-au luat rolfilmele. Desigur, cum nu s-a gîndit la asta de la început ? Bineînțeles că indivizii aparțin unei bande rivale și l-au urmărit, știind că poartă asupra sa filmele încredințate de Arnăutu. Căută înfrigurat în valiză. Descoperi că filmele se aflau la locul lor, în aceleași casete pe care le primise din mîna lui Dumitrache Arnăutu. Capul îi vîjîia, membrele îi erau de plumb, amintirile îi erau confuze. Abia după ce se bărbieri și făcu un duș fierbinte, apoi unul rece, se simți înzdrăvenit. Își lipi pe zgîrietura de pe față o bandă de leucoplast, renunțînd să-și mai chinuiască mintea pentru a afla unde, cum și cine îl însemnase astfel. Cercetă costumul gri de tergal pe care îl purtase în ziua precedentă și fu uimit să constate că îi lipsea un nasture, smuls brutal împreună cu o bucată de stofă. Misterele se acumulau pe rînd, căci pe poalele vestonului de la costumul gri descoperi pete de sînge uscat, cafeniu. Pentru că se grăbea, înlocui haina de tergal cu un sacou de piele neagră și coborî două cîte două scările ce duceau la restaurantul hotelului. Femeia de serviciu pe etaj îl privi cu o mirare neascunsă, astfel încît Tudor se opri :

— S-a întîmplat ceva, doamnă ?

— Nu, nimic, mă întrebam numai ce limbă vorbiți dumneavoastră. Parcă ar fi un dialect din sud... Știți, în somn, oamenii nu mai vorbesc în limba țării în care se află ca turiști și îndrugă fel de fel în limba maternă... Eu îi aud adesea, cînd trec noaptea pe culoar.

— Da, se poate să fi vorbit în somn astă-noapte... Nu m-am simțit bine.

— Asta mi-am spus și eu, domnule. Vă agitați în pat și gemeați. Vorbeați un fel de italiană ciudată. Nu vă supărați, de ce naționalitate sînteți ?

— Român, din România...

— A, România, știu. E o soră a Italiei... Așa scrie în istorie, că țările noastre sînt latine. Mă bucur că v-am cunoscut domnule...

— Tudor... Dar cum v-ați dat seama că mă zvîrcoleam în pat ?

Femeia roși și continuă :

— Vai, domnule, să nu vă închipuiți cine știe ce... Tocmai treceam prin fața ușii cînd v-am auzit. Am văzut că cheia e pe dinafară și că ușa e întredeschisă. Am băgat cheia în broască pe dinăuntru. Așa e regulamentul la noi, și fără să vreau v-am văzut...

Tudor își luă rămas bun de la vorbăreața camerieră și continuă să sară treptele două cîte două spre sala de mese. În așteptarea comenzii, luă distrat de pe masă unul din ziarele de prînz și atenția îi fu atrasă de un titlu mare pe pagina întîia : „Crima de la Hotel Bristol. O bătrînă din Detroit înjunghiată după miezul nopții. Martorii declară : asasinul purta un fulgarin albastru. În mîna victimei s-a găsit un nasture smuls odată cu cîteva fibre de stofă din haina de tergal gri a ucigașului. Amănunte în pagina treia".

Tudor simți că-l trec nădușelile. Ce putea însemna asta ? Reciti : „În mîna victimei s-a găsit un nasture smuls odată cu cîteva fibre de stofă din haina ucigașului".

Și din haina sa gri lipsea un nasture, smuls într-adevăr cu o mică bucată de stofă. Iar pe poalele hainei se aflau pete de sînge. Împături ziarul și-l băgă în buzunar. Avea să recitească mai tîrziu relatarea, în cameră. Acum trebuia să se concentreze și să se stăpînească. Tulburat, își acoperi pantalonii de tergal gri cu șervetul care se afla lîngă tacîmuri. Înghiți dejunul repede, fără nici o poftă, apoi urcă în fugă scările pînă la camera sa, nemaiavînd răbdare să aștepte liftul. Așezat pe fotoliu în fața ferestrei, Tudor desfăcu ziarul la pagina treia. Sub titlu, portretul unei femei în vîrstă. Imaginea aceea o mai văzuse. Era sigur că pe femeia din fotografie o cunoaște bine, că

trăsăturile blînde, ochii aceia triști îi mai văzuse cîndva. Dar unde ? O bătrînă din Detroit ? Ce putea să caute în memoria sa chipul unei bătrîne din Detroit ? Nu fusese niciodată în America și totuși avea certitudinea stranie că femeia din fotografie nu-i era străină. Tulburarea sa crescu și mai mult cînd citi restul articolului :

„Aseară, la miezul nopții, doamna Elena Vassu din Detroit s-a despărțit de prietena sa doamna Smith Eveline din aceeași localitate, urîndu-și, ca de obicei, noapte bună. Nimic nu prevestea drama care avea să urmeze — ne-a declarat cu lacrimi în ochi doamna Smith, azi de dimineață în timp ce inimosul comisar al brigăzii criminale din Veneția, domnul Paolo Santalucci, își începea investigațiile în dormitorul stropit cu sîngele victimei inocente. Comisarul Santalucci ne-a declarat în exclusivitate : Criminalul purta un costum de tergal gri. Victima a reușit să-i smulgă un nasture și cîteva fibre de stofă. Sub unghiile victimei s-au găsit fragmente de piele, ceea ce ne-a permis să deducem că bătrîna s-a luptat cu agresorul, reușind să-i zgîrîie. Cercetarea în laborator a peliculelor de epidermă ne va permite să descoperim grupa de sînge a asasinului. Un martor care ne-a rugat să nu-i dezvăluim identitatea afirmă : Am văzut ieșind din camera victimei, în jurul orei unu, un individ îmbrăcat în impermeabil albastru, care-și ascundea obrazul într-un fular bej de mătase. Ceea ce m-a frapat, a fost părul lung al individului, o chică lungă și nepieptănată.

Doamna Smith ne-a mai declarat : eu și prietena mea venisem pentru prima oară la Veneția. Biata de ea, dorise atît de mult să facă această călătorie, în care urma să întîlnească o rudă îndepărtată. În America nu mai avea pe nimeni. La Detroit, în afară de membrii comunității române căreia îi aparținea, eu eram unica sa prietenă.

În ziarul de mîine vom reveni cu amănunte.

Pînă atunci ne permitem să-i sugerăm simpaticului și inimosului comisar Santalucci o pistă probabilă : cine e această rudă îndepărtată ? Nu cumva e una și aceeași persoană cu individul în impermeabil albastru și cu chică nepieptănată ?"

Tudor privi instantaneul prins de fotoreporter în timpul convorbirii. Doamna Smith avea o expresie energică pe un obraz neobișnuit de frumos pentru vîrsta pe care o purta cu multă distincție, ceva între șaizeci și șaizeci și cinci de ani. Îl frapă acest amănunt și îl reținu, ca pe o curiozitate. Pe urmă, începură să-l frămînte gînduri contradictorii. Ce se întîmplase cu el după ce haidamacii aceia l-au lovit și l-au adormit cu narcoticul ? Femeia de serviciu afirmase că l-a văzut și auzit agitîndu-se în somn, că ușa de la cameră era întredeschisă. Să fi părăsit cumva hotelul pe cînd se afla sub influența narcoticului ? Apoi, cuprins de furie oarbă, inconștientă, să fi ucis ? Absurdități ! Absurdități ! Nu putea fi nimic adevărat în povestea aceea care semăna a coșmar. Atunci cum de-și amintea atît de bine chipul femeii ucise ? De ce avea covingerea că a mai văzut-o și în altă parte decît în fotografia publicată de „Diario di Venezia" ? Și de ce victima aparținea tocmai unei colonii române din S.U.A. ? Atîtea coincidențe nu puteau fi întîmplătoare. Cineva mințea, era evident, trimițînd poliția pe piste false. Toate indiciile publicate în ziar, absența nasturelui, petele de sînge de pe haină, aveau un singur scop : acela de a-l înspăimînta, de a-l determina să încerce un sentiment de culpabilitate. Mult așteptata călătorie europeană se continua cum nu se putea mai rău, iar lumea occidentală i se înfățișa cu una din cele mai urîte și mai înfricoșătoare laturi : violența, șantajul.

A doua zi, dimineața, pe peronul gării, cumpără noul număr al lui „Diario di Venezia". Crima de la hotel Bristol ocupa din nou prima pagină. „Asasinul are grupa de sînge B II. (Bineînțeles, grupa mea — gîndi Tudor). A fost găsită o perucă înfășurată într-un fulgarin albastru. Comisarul Santalucci declară : asasinul trebuie căutat printre miile de turiști ai Veneției.

Doamna Smith a dispărut din hotel fără să plătească nota. E oare vorba de o răpire ? Amănunte în pagina a treia".

Bău la barul gării un Martini roso apoi, urnindu-și din loc cele două valize mari, urcă în vagonul de Paris. La

fereastra deschisă a compartimentului începu să citească „Diario di Venezia". „Crima de la hotelul Bristol continuă să plutească în mister. Comisarul Santalucci a cerut biroului național italian de la Roma al Interpol să transmită secretariatului general datele acestei crime care îi depășește competența.

În timpul nopții, gondolierul M.R. a pescuit în apropiere de Ponte Accademia, în apele lui Canal Grande, un sac de plastic. Predat carabinierilor, sacul a ajuns pe biroul comisarului Santalucci care a descoperit astfel fulgarinul albastru, purtat de asasin, fularul bej și peruca cu care a fost văzut de martori.

Un necunoscut a sunat la redacție și ne-a spus :

— Știu cine a ucis-o pe bătrînă. Cunosc motivul pentru care a făcut-o. Voi dezvălui adevărul la momentul potrivit. Vă rog să scrieți asta în ziarul dumneavoastră. Asasinul trebuie să afle că nu va scăpa de pedeapsă.

Doamna Eveline Smith, prietena intimă a victimei, a dispărut de la hotel în timpul zilei de ieri și n-a reapărut pînă la ora cînd tipărim aceste rînduri. Să fie oare o răpire sau trebuie să ne așteptăm la o nouă victimă a misteriosului asasin ?"

Trenul se pusese în mișcare și Tudor privea cum zidurile bătrîne ale cetății lagunare se îndepărtează. Pe culoar trecură cu pași legănați cei doi agresori din lift. Îi zîmbiră complice și se îndreptară în direcția vagonului restaurant.

Așadar, urmărirea continua. Perfect — gîndea Tudor. Cel puțin acum știa de unde vine primejdia. Devenea concretă, avea ochi, nas, gură, nu mai constituia coșmarul acela care i se insinua de cîte ori se gîndea la moartea bietei bătrîne din Detroit și la amănuntele care legau această dramă de persoana sa. I se păru ciudat gîndul acesta, dar avea convingerea că de-acum încolo, cît timp cei doi foști agresori se vor afla în preajma sa, se putea considera în deplină securitate. Cei doi își jucaseră numărul. Zîmbetul pe care i-l aruncaseră în scurta lor trecere pe culoarul vagonului, complice și oarecum amical, avea acest scop : să-l încredințeze că partea urîtă a programului luase sfîrșit.

11. „Bons baisers de Paris" [1]

Dimineața aceea frumoasă de sfîrșit de august îl găsise optimist și plin de vigoare pe Tudor, deși pe obrazul drept, o fîșie lungă de leucoplast îi ascundea zgîrieturile adînci și încă dureroase. Îi plăcea hotelul curat și confortabil. Privea gînditor imaginea liniștitei și tăcutei Place Dauphine, dominată de statuia ecvestră a lui Henri IV. Din castanii stufoși și bătrîni se desprindeau primele frunze îngălbenite, purtate de un vînt ușor și călduț spre Quai de l'Horloge. Și tot un semn al toamnei ce se apropia era și furgoneta murdară, oprită în spatele hotelului, din care doi bătrîni în salopete descărcau brichete de cărbuni aruncîndu-le, printr-o fereastră cu geamuri sparte, în beci.

De la fereastra celui de-al cincilea etaj avea una din cele mai pitorești imagini ale Parisului. Pe de-o parte, cursul leneș al Senei cuprins între cheiurile pe care își etalează în aer liber rafturile copleșite de cărți și picturi renumiții anticari parizieni, traficul amețitor de pe Quai de la Megisserie, zidurile vechi și severe ale Palatului de Justiție, iar în partea opusă, capătul bulevardului Saint Michel invadat, la toate orele din zi și din noapte, de turiști și studenți.

Deși pînă la bulevardul Montparnasse unde trebuia să ducă filmele încredințate de Dumitrache Arnăutu era o distanță destul de mare, Tudor preferă s-o parcurgă pe jos. I se părea un sacrilegiu să se închidă în cușca cu aer condiționat a unui vagon de metrou cînd ziua aceea îi oferea imaginea plină de splendoare a unui Paris pe care îl redescoperea cu o încîntare copilărească. Amintirile nostalgice din lectura romanelor polițiste ale lui Georges Simenon îl determinaseră cu cîțiva ani în urmă să dea tîrcoale Palatului de Justiție din L'Île de la Cité, acolo unde își are sediul vestita „Police judiciaire" cu al său legendar comisar Maigret. Petrecea ore în șir în braseria Dauphine din piața cu același nume, acolo unde beau bere comisarii de la secția omucidere. Reporterul din el era fascinat de lumea descrisă atît de viu, atît de palpabil,

[1] „Îmbrățișări din Paris".

atît de omenește și intenționa să scrie un ciclu de reportaje intitulat „Maigret între ficțiune și realitate". Plimbîndu-se în susul și în josul Senei pe care alunecau leneș șlepuri încărcate cu nisip și pietriș, aidoma celor văzute de la fereastra biroului comisarului Maigret, Tudor își nota fiecare amănunt, încercînd să suprapună lumea amintirilor literare lumii reale, să intre în atmosfera intimă a locurilor, pentru ca reportajele să-i sugereze cititorului cît mai mult din viața care se scurge între faimoasele ziduri ale lui „P.J.".

Toate bunele intenții s-au spulberat însă curînd, căci altminteri decît în literatura lui Simenon îi apăreau în fața ochilor polițiștii lui „Police judiciaire". Erau zile în care prin porțile de fier ale Palatului de Justiție intrau în grabă cunoscutele microbuze Renault negre ale poliției care descărcau în curtea largă, împrejmuită de zidărie și grilaj de fier forjat nu borfași, pungași sau criminali, ci adolescenți și adolescente, adunați de pe străzi cu brutalitatea binecunoscută din filme și literatură a „flicului" [1] parizian. Erau tinerii aceia pe care îi mai văzuse, muncitori, studenți, liceeni, modest îmbrăcați și a căror hrană zilnică era constituită numai din „frites [2]". Erau tinerii aceia care distribuiau pe străzile Parisului publicații de stînga și care îi aminteau atît de bine și atît de tulburător tinerețea sa, tinerețea celor care distribuiau la el acasă pe străzile anilor 1945—1946 „Scînteia" și „Scînteia tineretului". Îi vedea manifestînd sau lipind chemări pe străzile Parisului, (cam gălăgios uneori, căci mai păstrau ceva din spiritul turbulentului „mai 1968" care a readus baricadele pe străzile marii metropole de pe Sena) cerînd echitate socială, o democrație reală. Erau tinerii aceia pe care îi văzuse scrijind cu cărbunele peste ecranul de televizor al unor imense afișe publicitare „2+2=5", sau „je mens" (eu mint), sau „intoxication" (intoxicare). Băieți, fete, cei mai mulți dintre ei purtînd uniforme de liceeni, protestau împotriva contradicțiilor societății de consum, împotriva incertitudinilor. Nu un asemenea „P.J." visase Tudor

[1] „Flic" — denumire argotică a polițistului.

[2] „Frites" înseamnă „prăjite" dar desemnează popularii cartofi prăjiți care se vînd la Paris în cornete și sînt preparați direct pe stradă.

în timpul lecturii romanelor lui Simenon şi niciodată nu şi-l imaginase pe bonomul Maigret vînînd adolescenţi şi adolescente pe străzile Parisului pentru vina de a considera burghezia drept o clasă perimată, iar orînduirea ce-i poartă numele un anacronism istoric. Şi nu despre asemenea poliţişti avea să scrie el odată întors acasă.

Toate aceste gînduri îl înduioşau acum cînd, ieşind din Place Dauphine, se înscria pe Quai des Orfévrés pentru a intra în popularul bulevard Saint Michel. Se simţea bine în acest oraş mare şi zgomotos. Îl iubea, pentru că Parisul îi reamintea mereu de acei români care au contribuit atît de mult la faima acestui oraş. Se gîndea la generaţia lui Bălcescu — luptători pe baricadele anului 1848, cei care smulgeau petice de catifea din tronul Bourbonilor, la eroii români din rezistenţa franceză printre care şi acel inimos poet numit Ilarie Voronca. Se gîndea la Vuia, cel care a înscris Parisul în istoria aeronauticii prin primul zbor cu mijloace mecanice la bord, la revoluţia în plastică stîrnită de Brîncuşi, cu atelierul său devenit muzeu, la înnoirea teatrului mondial provocată de Ionescu, la muzica sublimă a lui Enescu, la interpretarea scenică de ţinută a Elvirei Popesco sau a lui Yonel, la întemeietorul dadaismului, acel straniu poet Tristan Tzara, şi la atîţia alţii născuţi pe plaiurile noastre şi care au dăruit Parisului ceva din spiritualitatea românească.

Găsi adresa indicată de Dumitrache Arnăutu în apropiere de intersecţia bulevardului Saint Michel cu bulevardul Montparnasse, pe o străduţă laterală, Rue Delambre. Era o casă de raport cu patru etaje, una din acele clădiri urîte dar funcţionale pe care le întîlneşti în toate marile oraşe. Cartea de vizită dată de Arnăutu indica ultimul etaj. Urcă scările de stejar alunecos, lustruite cu ceară, şi sună la uşa pe care, spre surprinderea sa, scria „Arnăutu Dumitrache — importateur-exportateur". Sună lung şi după cîteva secunde în pragul uşii apăru surîzător Dumitrache :

— Bine aţi venit, domnule Tudor. Poftiţi, vă aşteptam...

Dumitrache îl conduse în biroul său, o încăpere luxos mobilată în stil Empire, unde îl aştepta o altă surpriză. Aşezaţi pe cîte un fotoliu, se aflau Lucas şi gorila care-l însoţea. La apariţia lui Tudor cei doi se ridicară, făcîndu-i

semne amicale cu mîna, de parcă ar fi fost prieteni de cînd lumea.

— Colaboratorii mei vă roagă să le iertați zelul. Cînd o să fiți pus la curent cu scopul celor petrecute veți înțelege că a fost necesar.

Lucas și gorila, cuplul inseparabil asemenea fraților siamezi, se apropiară amical de Tudor.

— Merge ? întrebă Lucas în franțuzeasca lui de meridional.

— Nu prea rău, mersi, îl asigură Tudor.

— Sînteți supărat ?

— Acum, nu...

— Sîntem prieteni acum ?

Lucas îi întinse prietenește mîna pe care Tudor o strînse cu un gest familiar.

— Sîntem, îl liniști Tudor.

Apoi fu rîndul gorilei. Îl bătu cu prietenie pe umăr, întinzîndu-i o gumă de mestecat. Precis că mîna care îl mîngîia în clipa aceea pe spate mînuise cuțitul ucigaș la Veneția.

— Lui Joe îi pare rău că a trebuit să vă aranjeze figura, dar pentru asta eu răspund. Vă voi recompensa ca un rege...

— Trebuie să recunoașteți că sînteți un rege cu moravuri feudale, glumi Tudor. Mai întîi vă maltratați supușii, apoi îi copleșiți cu favoruri... Vă mărturisesc însă că tocmai aceste daruri promise mă neliniștesc mai mult...

— Nu credeți că sînteți excesiv de prudent ?

— Nu știu dacă merita toată tevatura asta transportul a șase rolfilme cu reproduceri de artă. Poftiți filmele. Nici o clipă nu mi-a trecut prin minte că omul căruia urma să le predau o să fiți tot dumneavoastră... Sper că nu m-ați pus să transport altceva, nu-i așa ?

— De asta ne vom lămuri pe dată... Sînteți bun să mă urmați în laborator ?

Dumitrache o luă înainte, pe un gang îngust, urmat îndeaproape de Tudor, cu cele șase rolfilme în mînă. Oare ce voia să-i demonstreze în laborator ? Ce surpriză îl mai aștepta ? Spre ce diabolică și nouă capcană îl îndrepta acest Dumitrache Arnăutu care mărturisea cu o uluitoare candoare că și-a îndemnat gorilele să-l maltrateze ?

Laboratorul era utilat pentru developări fotografice alb-negru și color, pentru reproduceri și proiecții de macro-fotografie. O bună parte din procesul de relevare și fixare a imaginii se realiza automat, astfel încît rezultatul nu putea fi viciat de neglijență sau nepricepere. Cele șase filme fură introduse în băile de revelare color pentru peliculă reversibilă și într-o jumătate de oră (timp record pentru o asemenea operație care îi ia unui fotograf amator cel puțin două ore !) sub ochii lui Tudor se aflau la uscat, întinse în fața unui perete de sticlă roșie cu iluminare uniformă, nu imagini etnografice, ci reproduceri după documente secrete dactilografiate, planuri, scheme, clădiri cu aspect industrial, coloane de militari în marș, tancuri la un exercițiu de tragere, avioane pe sol sau decolînd. Uimirea sa provocă rîsul lui Dumitrache Arnăutu care, luînd o lupă uriașă de pe masă, i-o oferi lui Tudor :

— Poftiți, scumpul meu colaborator... Admirați sub lupă aceste splendori ale... etnografiei românești...

Tudor privi prin lentilă fotogramele care, mărite, își dezvăluiau cu brutalitate identitatea. Prefăcîndu-se a studia cu atenție clișeele, Tudor încerca să-și cristalizeze poziția față de acest eveniment cu totul neașteptat. Mintea sa lucra febril. Evident că filmele inițiale i-au fost substituite la Veneția, în timp ce se afla sub efectul drogului. La București, Dumitrache n-ar fi avut curaj să-i încredințeze transportul mărfii sale clandestine. Era de presupus că pentru acest scop avea canale sigure și eficiente. De bună seamă că se afla din nou în fața unei înscenări, ca și aceea de la Veneția. De-acum însă nu mai putea da înd ărăt. Trebuia să-i facă jocul lui Dumitrache, pe care începea să-l prevadă, etapă cu etapă. Intrase într-o poveste palpitantă și adevărată, nu una din acele plăsmuiri literare pe care le așternuse și el cîndva pe hîrtia unei colecții tipărite de o cunoscută editură bucureșteană. Dumitrache voia să-l convingă că devenise fără voia sa un spion, că el, reporterul Radu Tudor, era de-acum unul dintre acele personaje misterioase care fascinează mințile cititorilor sau spectatorilor. Se afla în plină aventură. Intra

într-un joc în care nu se operează cu jumătăți de măsură și în care cea mai mică greșeală se plătește cu viața.

— Spuneți-mi sincer, domnule Tudor, începu Arnăutu să-l descoasă, v-ați așteptat la o asemenea poveste ?

— După cele întîmplate pe drum, ceva bănuieli am avut, dar nu de asemenea proporții.

— Să mergem în salon, îl îmbie Dumitrache, cred că avem de discutat multe.

— Din păcate, mi-e teamă c-am intrat într-o poveste urîtă — se căină Tudor, urmîndu-l în salonul care după întunecimea laboratorului îl orbi cu lumina albastră a soarelui primelor zile de septembrie.

Înțelegea că începînd din clipele acelea între el și Dumitrache se purta o luptă pe viață și pe moarte. O singură greșeală, o cît de mică greșeală, și cu siguranță că a doua zi ziarele pariziene puteau să anunțe la rubrica de fapte diverse, că trupul neînsuflețit al unui turist român a fost găsit lovit mortal de un vehicul necunoscut, sau, în cel mai fericit caz, că a fost predat poliției franceze autorul asasinatului din Veneția.

— Vreți să spuneți că vă așteptați la o asemenea întorsătură a relațiilor noastre ? Cînd anume ați avut această intuiție ?

Se întoarse către cei doi complici care leneveau pe o canapea, lîngă fereastra deschisă.

— Lucas, adu, te rog, dosarul...

— Prima bănuială am avut-o în tren... M-a frapat faptul că mi-ați adus filmele abia după plecarea trenului din stație... Apoi m-am liniștit, spunîndu-mi că iau lucrurile în tragic și că un spion, iertați-mi cuvîntul...

— Nu, nu vă jenați, chiar ăsta e cuvîntul... continuați...

— Mi-am zis că un spion n-ar proceda în felul acesta, încredințînd microfilme secrete primului venit. Bănuielile mi-au revenit tot în tren, în Italia, cînd domnul Lucas mi-a arătat o fotografie și m-a interogat asupra naturii relațiilor pe care le am cu dumneavoastră. În fine, cînd în ziua aceea de coșmar am deschis ziarul și am văzut prima pagină, convingerea mea era fermă.

— Și totuși v-ați continuat drumul spre Paris, pentru a vă îndeplini solia.

— Parcă mi-aţi lăsat altă alternativă ? În cazul în care aş fi încercat să fug aţi fi pus poliţia pe urmele mele, e adevărat ? Sînt convins că aveaţi gata pregătiţi martorii şi probele care să mă acuze de asasinat. În fine, nu credeţi că a venit momentul adevărului ? Să nu-mi mai frămînt eu mintea cu explicaţii fanteziste şi să mă puneţi la curent cu toată afacerea asta ?

Lucas se apropie de Dumitrache şi îi înmînă o mapă de vinilin plină cu fotografii, file dactilografiate şi foi de ziar. Tudor îşi aminti că avea în buzunarul de la piept al sacoului un teanc de ilustrate cumpărate pe bulevardul Saint Michel. Alese o ilustrată cu silueta dantelată a turnului Eiffel, scrise pe spatele ei „Bons baisers de Paris" şi i-o întinse lui Dumitrache, spunîndu-i :

— Mi-aţi economisit un franc sau doi, pe care i-aş fi dat pe timbre...

Dumitrache citi amuzat cele cîteva cuvinte scrise cu caligrafia aplecată spre dreapta a lui Tudor.

— Asta îmi aminteşte de titlul unui roman de spionaj cu James Bond. Spuneţi-mi, domnule Tudor, v-aţi gîndit vreodată să faceţi spionaj ?

— Nu, nu m-am gîndit la asta niciodată. În schimb aţi făcut-o dumneavoastră pentru mine.

— Nu vă văd deloc surprins de întîmplări... Cum să-mi explic atitudinea dumneavoastră ? Resemnare sau calcul dinainte stabilit ?

— Să nu exagerăm, domnule Dumitrache.

— Cum se împacă înaltele dumneavoastră principii etice comuniste de care faceţi uz în presa românească cu faptul că aţi transportat peste hotare microfilme pe adresa unei organizaţii internaţionale de spionaj ?

— V-aţi folosit de credulitatea mea...

— Şi speraţi că securitatea română se va mulţumi cu asemenea explicaţii ? Priviţi... — Dumitrache îi dădu o fotografie. Era instantaneul luat de bătrînul cu mutră de şobolan pe culoarul vagonului de dormit şi-l înfăţişa pe Tudor primind din mîinile lui Dumitrache rolfilmele.

— Spuneţi-mi, domnule Dumitrache, se cîştigă bine de pe urma spionajului economic sau industrial ?

— Este spionajul cel mai rentabil pentru că este organizat după normele comerciale ale unei întreprinderi pri-

vate... Neavînd ambiţiile politice ale unui C.I.A. sau Intelligence Service, nu ne aventurăm în afaceri falimentare sau în sprijinirea unor regimuri marionetă... Considerăm activitatea noastră drept un *business* ceva mai aparte decît afacerile obişnuite dar oricum, un *business*... De la caz la caz, mai vînăm şi secrete militare, cînd găsim cumpărători darnici.

— Nu vă e teamă că toate lucrurile pe care mi le-aţi dezvăluit le-aş putea folosi împotriva dumneavoastră ? Fie aici, unde contraspionajul francez m-ar răsplăti generos, fie la mine acasă, în România...

— Cu ce scop, domnule Tudor ?

— Eu ştiu ? Poate pentru că am principii...

— *Aţi avut* principii, domnule Tudor. Acum sînteţi un aventurier. Un criminal urmărit de Interpol. Toate poliţiile din lume sînt pe urma asasinului de la Veneţia, inclusiv miliţia română. E deajuns să apăs pe un buton din instalaţia mea pentru ca asasinul de la hotelul Bristol să aibă un nume : Radu Tudor, moştenitorul, unicul moştenitor al bătrînei Elena Vassu din Detroit...

— Uitaţi că am scris despre Interpol ? Am prieteni acolo...

— Nu mă întrebaţi cît aţi moştenit ? E o mică avere... Cred că la ora aceasta autorităţile române au primit deja înştiinţarea. Aţi moştenit şaizeci şi cinci de mii de dolari, domnule Tudor. Sînteţi un om norocos... Ei, ce spune „marele ciubucar" ? Dumitrache căută în mapă şi-i întinse o filă dactilografiată. E o copie după testamentul bătrînei, continuă el. L-a făcut în preziua călătoriei la Veneţia...

Tudor luă foaia de hîrtie şi parcurse în fugă textul. Testamentul îl desemna unic legatar al averii depuse la sucursala lui „Chasse Manhatten Bank" din Detroit. Bătrîna îşi motiva actul de donaţie prin faptul că i-a citit reportajele în revista „Tribuna României" editată pentru străinătate şi că în lipsă de urmaşi îşi lasă averea „celui mai bun reporter român".

— Nu vă sfătuiesc să vă căutaţi prietenii de la Interpol, îi spuse Dumitrache cu ton amical, un singur gest de-al meu şi poliţia italiană va cere extrădarea dumneavoastră pentru crimă cu premeditare. Priviţi dovezile...

Dumitrache îi întinse un nou teanc de fotografii. Prima, în culori, îl reprezenta pe Tudor în piața San Marco din Veneția surîzător, în frumosul său costum de tergal gri. Toți nasturii erau la locul lor. A doua fotografie îl înfățișa dormind îmbrăcat în patul de la hotel. Se vedea clar locul de unde un nasture fusese smuls, iar imaginea fotografică, tot în culori, etala pete proaspete de sînge pe haină. A treia imagine în culori înfățișa o pereche de mănuși de cauciuc, din acelea folosite de femei la menaj, și un cuțit. Atît mănușile cît și cuțitul păstrau pete cafenii de sînge.

— Mănușile și arma crimei sînt la loc sigur, în Veneția... Cred că nu vă va surprinde faptul că pe dinăuntru, mănușile poartă amprentele dumneavoastră. Înțelegeți ? N-aveți nici o șansă...

— Doar n-o să spuneți că-mi dați șaizeci și cinci de mii de dolari și ați ucis o bătrînă ca să mă răsplătiți pe mine pentru că v-am transportat șase microfilme.

— A, nu, firește că nu pentru asta... Avem planuri mari cu dumneavoastră. O agentură trebuie să aibă nu numai un rezident...

— Presupun că rezidentul pentru România sînteți dumneavoastră.

— Exact. Deci e nevoie nu numai de un rezident, ci și de un trezorier, care să suporte cheltuielile rețelei și să-și fixeze sie însuși onorariul... Mă mai blestemați pentru întîmplările de pe drum ?

— Pentru că a venit vorba... Ce rost avea urmărirea aceea de pe străzile Vienei ? Dar interogatoriul din tren ?

— Dumneavoastră, ca autor de romane polițiste, ce credeți ?

— Presupun că ați urmărit întreținerea unei stări de încordare, de nesiguranță, crearea unei tensiuni gradate... Pentru ca în clipa decisivă să fiu suficient de slab pentru a accepta orice...

— Supozițiile dumneavoastră sînt atît de exacte încît încep să mă tem eu... Nu cumva lucrați pentru securitate ?

— La asta trebuia să vă gîndiți mai demult, presupun.

— Am glumit. Firește că m-am gîndit. Sînteți bun prieten cu un maior de securitate, Toma Grigoruț.

— Știți multe despre mine.

— Mai mult decît vă imaginați.

— Că sînt „ciubucar", nu-i așa ? Asta v-a îndreptat atenția asupra mea. Mărturisiți...

— Și asta, și altele... Sînteți un om inteligent, cultivat, lipsit de prejudecăți, cu o educație europeană... Aveți relații în rîndul oficialităților românești, prieteni la Ministerul de Interne... Sînteți un tip ingenios, descurcăreț... Deci ideal pentru interesele organizației pe care o reprezint. La început veți lucra numai cu mine. Mai tîrziu, vom vedea. Credeți că într-o etapă mai îndepărtată l-am putea atrage de partea noastră pe maiorul Toma ? Ar fi o lovitură formidabilă.

— Deocamdată nu aveți nici măcar acordul meu.

— Haide, domnule Tudor, ce naiba... Vreți să procedez cu dumneavoastră așa cum o facem cu agenții de duzină ? Parcă am stabilit o dată, de comun acord, că vă avem la mînă... Vreți să recurg la alt gen de presiuni ? Nu mă determinați să-mi fie jenă... Zău, chiar nu realizați că *deja* sînteți unul de-al nostru ? Ne leagă transportul ilegal peste granița a șase microfilme și moartea unei bătrîne la Veneția. Și în fine, ceea ce este mai important, ați și fost plătit pentru serviciile aduse organizației. Poftim... — Dumitrache îi întinse un carnet de cecuri emis de „Chasse Manhatten Bank", — Aveți o depunere inițială de cinci mii de dolari... ca la un concurs „cine știe cîștigă" pe teme de economii la CEC.

Tudor înțelese că trebuia să intre în joc fără mofturi și să-și dovedească, în fine, rapacitatea, setea avidă de bani.

— Nu credeți că trebuia să începeți cu asta, domnule Dumitrache. Ochii îi luciră pofticios cînd luă în mînă carnetul de cecuri și-l răsfoi încîntat.

— Deci, „marele ciubucar" nu se dezminte... Și eu care credeam că o să am de furcă cu dumneavoastră, că o să-mi faceți declarații patetice, că o să-mi aruncați în față acuzații peste acuzații... Iubiți chiar atît de mult banii ?

— Nu banii aduc fericirea, domnule Dumitrache, ci numărul lor... Cu inflația asta din occident nu știu cum m-aș fi descurcat fără această donație !

Dumitrache luă din mapă o hîrtie dactilografiată și i-o întinse :

— Semnați, acum că toate sînt în ordine și ne-am înțeles...

— Ce e hîrtia asta ? întrebă Tudor neliniștit.

— Un contract... Vă obligați să lucrați pentru organizația noastră cinci ani. La epuizarea termenului, cele două părți vor hotărî de comun acord dacă va fi prelungit sau nu...

— Trebuie neapărat ?

— Este o condiție obligatorie. Ce să-i faci, domnule Tudor ? E ca pactul cu diavolul... Ha, ha, ha... — rîse cu poftă Dumitrache închipuindu-și pentru o clipă că el este Mefisto iar cel din fața sa doctorul Faust. Ușa apartamentului se deschise brusc și un bărbat în vîrstă, cu o înfățișare distinsă, se apropie jovial de Tudor, și-i spuse cîteva cuvinte în englezește.

Dumitrache se ridică în picioare și-i traduse zîmbitor :

— Patronul cel mare spune că e fericit să vă cunoască și că a auzit despre dumneavoastră numai lucruri bune...

■

Dumitrache nu mai privea spre mica scenă unde se consuma ultima parte a programului de muzic-hal, ci avea ochii ațintiți spre paharul cu vin roșu.

— Domnule Tudor, începu el, vă studiez de mai multă vreme și, trebuie să recunosc că în afară de talent publicistic, abilitate, inteligență, fantezie, spirit de inițiativă, dragoste de bani și o neașteptată docilitate în a accepta condițiile noastre, nu pot descifra nimic altceva în personalitatea dumneavoastră. Mi-e teamă că n-am să pot niciodată ghici ce aveți cu adevărat în cap.

— Oare numai însușirile pe care le-ați identificat nu ajung pentru a vă servi de mine ?

Tudor aruncă o privire fugară spre scena unde corpul de balet evolua într-un îndrăcit French-cancan.

— Pentru un agent de rînd, da, ajung... Cu dumneavoastră însă am alte planuri. Ceva îmi spune că aveți

stofă... Bossul zice despre mine că sînt cel mai bun recrutor de agenți... Am, domnule Tudor, sacrul privilegiu de a nu mă fi înșelat niciodată asupra agenților racolați de mine. Asta înseamnă mult în meseria mea... Noroc...

Dumitrache ridică paharul, ciocni cu Tudor, apoi degustă cu voluptate excelentul vin de pe nisipurile calde ale văii Rhonului.

— Mă întreb, totuși, de ce ați acceptat atît de repede să intrați în mașinăria asta periculoasă ?

— Dacă făceam mofturi ați fi fost mai liniștit ?

— Poate că nu... Deși mă așteptam la o astfel de reacție... Dumneavoastră, unul din așii ziaristicii de partid din România, să deveniți atît de repede un spion în solda capitalismului... Nu, zău... nu mă așteptam...

Pe scenă, cancanul se dezlănțuia furibund.

— Domnule Dumitrache, acum că am semnat pactul de colaborare, o întrebare : ce se va întîmpla cu dovezile ticluite împotriva mea în afacerea crimei de la Veneția ? Sper că vor fi distruse și voi putea să mă conving și eu de asta. Vă cer prea mult ?

— Mă tem că da. Vă rog să-mi iertați brutalitatea, dar cu dumneavoastră vreau să fiu *fair-play*... Noi v-am expus planurile noastre, v-am plătit, vă vom plăti în continuare. Odată întors în România veți continua să lucrați pentru noi. Cine ne garantează că ajuns la București nu veți merge la securitate și veți povesti totul, mai ales că sînteți destul de bine văzut acolo ?

Cancanul luase sfîrșit și, chicotind provocător, dansatoarele invadau localul, apropiindu-se de mese.

— Asta înseamnă că timp de douăzeci de ani, cît durează termenul de prescripție juridică a unei crime, va trebui să trăiesc cu această amenințare deasupra capului ?

Una dintre dansatoarele de cancan se apropie de Tudor, îi mîngîie părul aspru și i se așează pe genunchi. Acesta abia o bagă în seamă.

— Este singurul nostru mod de a controla situația. Nu vreau să vă jignesc, dar dumneavoastră, ca și mine, sînteți un agent mercenar... Nu dragostea de patrie sau

pentru o idee vă îndeamnă să ne slujiți, ci banul și frica. Credeți că eu n-am propriul meu dosar compromițător în seiful marelui patron ? Pe toți ne leagă nu numai banul, ci și amenințarea... Grație dosarului venețian ne aparțineți douăzeci de ani. După aceea veți fi cu noi din obișnuință și din nevoie... Nevoia continuă de bani...

Dansatoarea, mirată că bărbatul frumos și viguros căruia îi căzuse în brațe n-o lua în seamă, își părăsi locul, îndreptîndu-se către masa vecină, unde doi bătrînei o sorbeau din ochii lor miopi, acoperiți de lentile groase.

— Nu beți mult... Nu sînteți afemeiat... Singura dumneavoastră slăbiciune sînt banii...

— Trebuia să am un punct slab, nu-i așa ? Altfel nu ajungeam pe mîna dumneavoastră.

— Domnule Tudor, avuțiile sînt făcute pentru a satisface plăcerile celui care le posedă... Ce vreți să faceți acum cu banii ? Căror plăceri tainice îi rezervați ? Căci începînd de azi veți fi un om bogat. Imoral de bogat din punctul de vedere al eticii comuniste.

Enigmatic, Tudor îl privea în ochi.

— Domnule Dumitrache, pînă acum m-ați descifrat exact... Îmi dați voie să am un mic secret ? Al meu, numai al meu ?

— De acord ! Dumitrache rîdea. Să încheiem discuția aceasta — ridică paharul. — Pentru colaborarea noastră și pentru cea de a doua misiune pe care v-o încredințează firma noastră.

Tudor îl privi mirat și surprins.

— Prima fiind care ?

— Transportul microfilmelor... Ați uitat ?

— A, da... Nu credeam că am deja un palmares.

Dumitrache rîse, bău cu poftă vinul, apoi scoase din buzunar mai multe fotografii înfățișînd obiecte cu caracter industrial etalate într-o expoziție.

— La München s-a deschis un tîrg industrial. România expune acolo produsele sale... Pavilionul românesc are un anumit succes, e vizitat și de personalități oficiale vest-germane...

Dumitrache răsfoia neglijent fotografiile pînă ce ajunse la cele care îl interesau. Reprezentau o tînără blondă, cu

trăsături fine și inteligente, avînd expresia aceea fermă a omului de caracter.

— E tînără și frumoasă, după cum vedeți...

Fata fusese surprinsă de obiectivul fotografic în incinta pavilionului, pe o stradă animată, în fața vitrinelor, vizitînd o casă de mode, un magazin cu bijuterii.

— O cheamă Helga... Helga Roth... — continuă Dumitrache. E secretara pavilionului și translatoarea oficială a grupului economic românesc.

Tudor luă fotografiile în mînă, privindu-le cu atenție. Simțea nevoia să se concentreze, să ghicească intențiile lui Dumitrache măcar cu o secundă mai înainte ca acesta să și le mărturisească.

— Îi place să fie elegantă... Iubește bijuteriile...

Tudor începu să înțeleagă. Ridică ochii de pe fotografie, privindu-l pe Dumitrache drept în ochi, senin, ascultător.

— Rolul dumneavoastră este să-i cîștigați prietenia și încrederea. Apoi... vom vedea la München.

Tudor tăcu îngîndurat.

— Ceva nu-i în regulă ?

— Mă gîndeam dacă n-ar fi mai bine să mă arunc în Sena de pe Pont Neuf decît să intru în tevatura asta...

— Nu dramatizați. Parcă adineauri căzusem de acord.

— Era vorba să fiu trezorier sau cam așa ceva... Și nu peste hotare, ci la mine în țară... Nu putem renunța ?

— Din păcate e imposibil... Misiunea münchenează își are importanța ei. Pentru că vă simpatizez cu adevărat am să vă dezvălui un secret pentru care marele patron m-ar mazili. Nu atît misiunea contează, ar fi putut s-o îndeplinească și altcineva. Contează angajarea dumneavoastră în acțiunile organizației. Cu fiecare nou pas al dumneavoastră, organizația trebuie să vă țină tot mai strîns în cleștele ei, fără putință de scăpare. Odată întors în țară trebuie să aveți deja un trecut, ca să zic așa, „dubios". Rolul meu e într-adevăr neplăcut, dar trebuie să ne supunem dacă vrem ca evenimentele să nu se

întoarcă în defavoarea dumneavoastră. Deocamdată sînteți un favorit. Marele patron v-a plăcut. Profitați, domnule Tudor... Viața e scurtă, dar plăcerile pe care ni le poate oferi sînt infinite.

Cu o voce care se voia cît mai docilă, Tudor întrebă, oftînd :

— Cînd plecăm la München ?

— Mîine la prînz, cu Arlberg-expresul. Vă supărați dacă am să vă rog să renunțați în noaptea asta la plăcerile pe care le oferă orașul lumină pentru a vă conduce la hotel ?

După ce Dumitrache porni motorul, Tudor socoti de cuviință să-i dea adresa

— Stau la hotelul...

— Henri quatre... Știu și asta... Ile de la Cité, lîngă Pont Neuf...

Tudor înțelese, o dată mai mult, cît de perfect era mecanismul agenturii căreia îi aparținea Dumitrache Arnăutu, cînd constată de la fereastra camerei sale de hotel că Place Dauphine nu era pustie — în ciuda orei tîrzii — și că Dumitrache lăsase în urmă un „înger păzitor". Era un individ înalt, îmbrăcat într-un fulgarin cenușiu. Obrazul comun al tipului era luminat slab ori de cîte ori trăgea din țigară. Omul fuma alene, ca unul care știe că nu are de ce se grăbi și ședea întins comod pe banca de sub castanul lipit de zidurile bătrîne ale hotelului.

Tudor se afla într-o situație pentru care mulți confrați l-ar invidia, pe cale de a intra într-o rețea privată de spionaj, una din acele faimoase trusturi ale „crimei organizate" [1] care cumpără, fură și vinde secrete, neavînd

[1] Denumirea de „crimă organizată" apare tot mai des în analiza situației social-politice a lumii capitaliste. Ea desemnează marile trusturi ale răului, bandele de asasini care acționează sub acoperirea legală a unor firme cu aspect onorabil. Ele reprezintă o formă a împletirii capitalului cu gangsterismul și au ca scop nu numai profitul maxim, contrabanda cu stupefiante sau negocierea secretelor de producție, ci adeseori amestecul brutal în afacerile interne ale statelor în curs de dezvoltare, în înăbușirea luptei sindicale etc. În urmă cu patru ani, Interpolul a dezbătut într-o sesiune internațională căile de reprimare a acestui flagel.

alt crez decît banul. „Doamne, ce mai carte poate ieși dintr-o asemenea poveste!". Fără voia sa călătoria îi oferea prilejul unic al unei documentări de excepție. La tema solitudinii determinate de cinismul societății de consum avea să adauge suspansul unor aventuri reale, consumate pe propria-i piele. Încerca să se îmbărbăteze gîndindu-se la bunul și vechiul său prieten, maiorul, a cărui profesie trebuia s-o mimeze începînd din clipa aceea cît mai perfect.

Privi spre receptorul telefonic de pe noptieră ca spre un obiect total inutil. Se putea prea bine ca pe undeva în afara clădirii cu ziduri roase de vreme, la cutia cu borne telefonice, mîini abile să fi montat „bretele" [2], astfel ca toate convorbirile emanînd din camera lui să fie înregistrate. Stinse lumina. Întunericul îl odihnea. Dezbrăcă în liniște costumul pe care îl purtase la întîlnirea cu Dumitrache și îmbrăcă o pereche de blue-jeans și un pulover negru. Pentru a ieși din impas nu exista putința alegerii. Soluția era una singură : să părăsească hotelul pe furiș, nevăzut, neauzit, și să telefoneze în modul cel mai anonim posibil de la o cabină cuplată la circuitul internațional automat. În felul acesta, riscurile de a fi interceptat erau inexistente, cu atît mai mult cu cît convorbirea avea să fie de o banalitate perfectă.

Zîmbi deconectat. Soluția i-o dăduse amintirea unei scene matinale petrecute în fața hotelului, cînd o furgonetă murdară oprise în Place Dauphine.

Șoferul era grăbit să-și descarce marfa, cărbuni brichetați destinați de bună seamă încălzirii centrale a hotelului. Portăreasa era oarecum agasată de graba furnizorului și i-a explicat acestuia cu un ton cam repezit că deschizătura ce dă spre beci e în spatele hotelului, pe Rue Dauphine, și nu în Place Dauphine, pe unde intră locatarii...

Expediția nocturnă a lui Tudor n-a fost atît de simplă pe cît a bănuit-o. Trebui să descuie pe rînd ușile de la

[2] Instalație de interceptare a convorbirilor telefonice, denumită astfel după poziția celor două fire cuplate la linie și care seamănă cu o pereche de bretele.

spălătoria din subsol, de la depozitul cu materiale de întreținere pentru a ajunge, în fine, la ușa beciului tixit cu cărbuni. Drept unice unelte pentru descuiat broaștele — din fericire vechi și cu mecanisme simple — folosi două cuie ruginite și o bucată de sîrmă moale de cupru, toate găsite printre vechiturile aruncate în subsol.

Cînd se văzu cu trupul pe jumătate scos afară din beci, respirînd izul de catran al asfaltului străzii, Tudor scoase un lung și plăcut suspin de ușurare. Se convinse că drumul ce duce spre Quai de Conti era pustiu, făcu un salt în afară și cîteva minute mai tîrziu se plimba printre petrecăreții tîrzii de pe bulevardul Saint Michel. Dinspre Palatul de Justiție, din inima cetății orașului, vechiul orologiu al catedralei Sainte-Chapelle bătea orele 3. Intră în primul drugstore[1] pe care îl întîlni în cale, undeva lîngă muzeul Cluny.

Bău o bere și îl rugă pe vînzător să-i dea restul în monede de cîte 5 franci. Cu buzunarele îngreunate de nichelul sunător al monedelor, porni grăbit pe Boulevard de Saint Germain, amintindu-și că lîngă Place Maubert se afla un oficiu poștal. Așa cum își imaginase, serviciile poștale, cu excepția ghișeului pentru telegrame, erau închise, dar nu acestea îl interesau.

Intră grăbit în unica cabină telefonică cu circuit internațional automat. Formă calm prefixul Bucureștiului și tot atît de calm, poate chiar cu un ușor aer de maliție, compuse cele șase numere de telefon ale postului din locuința unui coleg de redacție. După cîteva minute de apel telefonic înfundat, Tudor auzi vocea morocănoasă a colegului vădit deranjat dintr-un somn adînc.

— Bună seara, bătrîne, spuse Tudor, cu cel mai natural ton cu putință, de parcă i-ar fi telefonat dintr-un restaurant bucureștean, în miezul nopții, după un pahar de vorbă cu colegii.

— Ce-i cu gluma asta ? Cine-i la telefon ?

---

[1] Magazin cu profil complex, deschis fără întrerupere ziua și noaptea.

— Bunul tău prieten care are insomnii la Paris...

— Tudore, tu eşti ? Ce naiba ţi-a venit să telefonezi la ora asta ?

— Treburi importante, care nu aşteaptă amînare... Plec mîine la München. Vreau să scriu ceva despre prezenţele româneşti la tîrgul internaţional bavarez...

— Iar n-o să am loc de tine in pagina întîi...

— E o fată la pavilionul românesc, Helga Roth... Vreau cît mai multe date despre ea. Unde s-a născut... părinţii... ce a făcut şi ce-a dres în viaţă pînă acum...

— Ce-are aface asta cu reportajul ?

— N-ai înţeles ? Vreau să-l axez pe profilul fetei... Deci, culegi toate datele astea şi mi le comunici telefonic la München... Mîine seară... Te sun eu...

— Tudore, dar drăcia asta te costă o groază de parale...

— Banii n-au importanţă... Am nevoie de datele astea. Te duci la minister, spui că vrei tu să scrii ceva despre ea şi-i descoşi pe cei de-acolo...

— Pe onoarea mea dacă pricep ceva... dar... în fine... o să mă duc... Cum e ? Blondă ? Brună ?

— Blondă... De ce ?

— Eram sigur... Statisticile mondiale spun acelaşi lucru : bărbaţii preferă blondele.

Beculeţul de la telefonul automat clipi scurt şi ultima monedă căzu în caseta la al cărui tezaur Tudor contribuise într-un mod consistent. Părăsi cabina telefonică, plimbîndu-se cu paşi mărunţi şi rari pe bulevardul pustiu. Venise timpul să analizeze lucid întîmplările zilei. Acolo, în apartamentul luxos de pe Rue Delambre, şi mai apoi la cabaretul acela zgomotos, prezenţa lui Dumitrache Arnăutu îl împiedicase să-şi adune gîndurile, să le ordoneze. Se afla într-o situaţie limită iar braţul nemilos al bandei îl înlănţuise fără putinţă de scăpare. Şi totul numai pentru că o clipă a fost atît de uşuratic încît să creadă că el este în afara etaloanelor cu care sînt măsuraţi ceilalţi oameni şi ca atare poate să-şi asume responsabilităţi pentru care nimeni nu l-a autorizat. Filmele, blestematele acelea de filme... Din clipa în care le primise în

tren parcă s-ar fi efectuat un transfer, Dumitrache luîndu-i în momentul acela înțelepciunea, bunul simț. Își aminti de prietenul său, maiorul, și regretă că nu putuse vorbi cu el la plecare. Se îngrozi la gîndul că odată întors acasă va trebui să dea socoteală pentru lipsa sa de chibzuință. Nimic nu-l putea scuza de această realitate acuzatoare : faptul de a fi ignorat în mod deliberat norme îndeobște cunoscute, bizuindu-se pe infailibilul său fler. Înțelegea totodată că de purtarea sa viitoare depindea reevaluarea corectitudinii sale cetățenești. În ceea ce îl privea, era hotărît să meargă pînă la capăt în dejucarea planurilor bandei cărcia îi aparținea Dumitrache Arnăutu, cu orice preț, cu orice risc. Respiră adînc răcoarea nopții și aerul curat îi făcea bine. Repetă în gînd cele cîteva formule recomandate de psihiatri pentru relaxare și calmare și care asociate cu o respirație ritmică se spune că fac minuni. În cîteva minute, se simți într-adevăr relaxat și liniștit, efect incontestabil al formulei : „eu mă relaxez și mă calmez", rostită mintal, rar, odată cu inspirațiile și expirațiile prelungite.

O jumătate de oră mai tîrziu, era din nou în camera sa. Omul în trenci cenușiu de pe bancă își aprinsese o nouă țigară, suflînd fumul în palmele înghețate, căci luna septembrie debuta cu un vînt rece, dinspre nord. Inima bună a lui Tudor îl compătimea pe tipul de sub castan pentru treaba ingrată pe care o îndeplinea, ceea ce nu-l împiedică să se cuibărească în patul moale, sub așternutul confortabil și cald, adormind cu mult înainte ca „ochii și urechile" de afară să fi avut timp să tragă zece fumuri din țigara proaspăt aprinsă.

12. Operațiunea „intoxicare" continuă

Cei doi tineri locotenenți se ridicaseră de pe canapeaua de lîngă ușa capitonată a biroului colonelului Amza, netezindu-și preocupați uniformele nou-nouțe. Se

pregăteau să intre la raport și, emoționați, repetau în gînd un text cît mai concis și precis, știind că șefului nu-i plăceau vorbele de prisos. În anticameră pătrunse maiorul Toma Grigoruț, care deschise grăbit ușa capitonată.

Colonelul îl primi surîzător.

— Să nu vă miraţi dacă în darea de seamă a organizației U.T.C. tinerii ofițeri mă vor critica pentru că sistematic îi împiedic să dea ochii cu dumneavoastră... O să-mi iasă vorbe că dinadins fac asta, că mi-e frică să nu mi-o ia înainte tînăra generație, spuse maiorul în glumă. Știți, tinerii locotenenți, explică el. Nu i-am văzut niciodată pînă acum în uniformă... E ceva festiv ?

— Ai din nou chef de glume, maiorule... Asta nu e rău. Înseamnă că dosarul se apropie de deznodămînt.

— Mult nu mai e pînă acolo. Totul depinde însă de data reîntoarcerii în țară a lui Arnăutu.

— Sînt și eu de părerea dumitale... Dumitrache Arnăutu n-a părăsit țara decît provizoriu. Altminteri ce interes ar avea complicii săi să-i acopere urmele cu atîta înverșunare ?

Maiorul îl privi întrebător.

— Cornel Borșa și Emilia Borșa mi s-au plîns adineauri la telefon că personajul acela misterios, „el", a încercat să-i ucidă... A explodat ceva la ei în apartament. Du-te să vezi ce e. Cu ocazia asta ai să poți controla birlogul celor doi spioni, deși cred că de-acum nu mai e nimic interesant acolo...

Emilia și Cornel Borșa îl primiră pe maior cu privirile răvășite de groază.

— Au vrut să ne lichideze... De ce, domnule maior ? se plînse Cornel Borșa.

— Iertați-mă, miros a alcool, se scuză Emilia, dar dacă nu beam un pahar mare de coniac mă găseați leșinată... Dumnezeule, faceți ceva și prindeți-l pe spionul acesta periculos... Domnule maior, vă implor...

Explozia avusese loc în bucătărie. Un dulap fixat în perete fusese pulverizat, iar vesela dinăuntru, făcută cioburi, era împrăștiată pe întreaga podea, cîteva schije

de sticlă și porțelan fiind înfipte în tencuială, zvîrlite de suflul exploziei.

— S-a întîmplat exact la ora la care obișnuiam să luăm micul dejun... Înseamnă că atentatorul știa că noi mîncăm dimineața zdravăn, obicei englezesc. Oare, de unde cunoștea ora la care ne luăm micul dejun ? spuse Borșa, ștergîndu-și transpirația de pe frunte și ceafă.

— Din fericire, continuă Emilia, a sunat telefonul. O rudă de-a soțului, o pisăloagă, ne-a ținut de vorbă un sfert de oră. Binecuvîntată însă să-i fie logoreea, căci ne-a salvat. În timp ce eram amîndoi la telefon a avut loc explozia în bucătărie... Vă dați seama ? Fără această convorbire eram amîndoi morți... Pe cine bănuiți ? Să fie oare vreunul din vecinii care ne cunosc tabieturile ?

Maiorul se prefăcu a fi impresionat de eveniment. Cercetă cu atenție zidul spart din locul care pînă la explozie adăpostea dulapul și unde fusese ascunsă mașina infernală. După toate semnele, era vorba de o mică bombă cu plastic, dotată cu unul din cele mai simple și eficace sisteme de declanșare automată a exploziei : fiola cu acid. Se simțea în aer, pe lîngă duhoarea caracteristică a gazelor degajate de explozie, un miros specific, acru. Erau vaporii acidului volatilizat de temperatura puternică a detonantului. Deși suficientă pentru a ucide într-un spațiu restrîns cum e o bucătărie, încărcătura nu fusese mare, astfel încît stricăciunile erau neglijabile și oricum, Dumitrache Arnăutu le plătise anticipat, căci pentru maior era evident faptul că explozia fusese pusă la cale de cuplul de spioni, încă o acțiune în rîndul celor menite a duce pe piste false organele de securitate. Maiorul căută să-și facă datoria cît mai minuțios, lăsîndu-i pe cei doi să creadă că n-are nici o îndoială asupra sincerității lor. Se prefăcu a lua notițe în carnet, măsură de cîteva ori distanțele dintre pereți, făcu trei sau patru fotografii ale interiorului devastat și se pregăti de plecare. Vedea însă că Borșa nu avea de gînd să-l lase să părăsească apartamentul. Părea că așteaptă ceva.

— Ah, ce zăpăcit pot să fiu, spuse el. M-a răvășit pur și simplu întîmplarea asta. După explozie, a sunat telefonul de cîteva ori. N-am răspuns. M-am gîndit că poate este „el" și vrea să verifice efectul. N-am răspuns, pentru a-l face să creadă că sîntem morți. Am făcut bine ? Oricum, eu și Emilia avem de gînd să lipsim de acasă cîteva luni. Plecăm în nordul țării, avem o comandă pentru restaurarea unor biserici...

Ca o confirmare a celor spuse de Borșa, telefonul începu să sune. Maiorul se îndreptă spre aparat.

— O să răspund eu, spuse Toma, care ridică receptorul.

— Alo, cine e acolo ? întrebă maiorul.

— Îl caut pe Borșa sau pe soția sa, auzi el o voce înfundată, ca atunci cînd acoperi microfonul cu o pînză.

— Aici s-a produs un accident. Sînt lucrător în Ministerul de Interne și anchetez cauzele unei explozii. Cine sînteți dumneavoastră ?

Individul de la celălalt capăt chicoti, apoi spuse cu satisfacție :

— O să rideți, dar eu sînt cel care a ordonat această execuție. Condoleanțele mele...

Se auzi un declic scurt, semn că individul a închis circuitul.

— Ați avut dreptate, i se adresă Toma lui Borșa. Era „el", probabil șeful grupului de spioni... cel care a încercat să vă șantajeze pe dumneavoastră și, prin dumneavoastră, pe inginerul Lebădaru. Individul vă crede morți. Cu atît mai bine... În felul acesta, vom considera afacerea închisă.

Maiorul coborî în stradă. O ploaie mărunță, rece, se cernea peste oraș.

Se îndreptă către mașina care-l aștepta la colțul străzii. Șoferul porni motorul, lăsînd pe banca din față ziarul „Sportul".

— Unde mergem, tovarășe maior ?

— În centru, mă lași undeva pe bulevard, apoi te duci la garaj.

— Ce ziceți, tovarășe maior, bate „Dinamo" duminică ? îi arătă ziarul lăsat cu regret pe banchetă și continuă :

Cei de la „Sportul“ sînt de părere că anul ăsta n-avem nici o şansă în campionat... Cică Universitatea Craiova ar fi cea mai bună...

— Da ? zise distrat maiorul. Şi pe cine trebuie să bată duminică „Dinamo“ ?

Şoferul îl privi cu mirare neascunsă. Categoric, nu putea să înţeleagă cum e posibil ca un maior de securitate, membru cotizant al lui „Dinamo“, să nu ştie cu cine joacă echipa casei !

— Pe cine altcineva decît pe „Steaua“, vechiul nostru rival ?

Ajunşi pe bulevard, maiorul fu fericit că poate pune capăt discuţiei despre fotbal, „Dinamo“, vechiul şi veşnicul ei rival „Steaua“ precum şi „U“ Craiova, cea căreia gazetarii sportivi îi acordau prima şansă. Coborî lîngă Cişmigiu. Ploaia încetase şi vîntul mîna norii undeva spre sud. O bună parte din cer era încă acoperită, dar prin porţiunile albastre începeau să se strecoare raze calde de soare care-i mîngîiau obrazul.

13. Idilă la München...

Trecuse o jumătate de oră şi vizitatorul cu priviri indiscrete încă se mai plimba printre exponatele de la sectorul maşini unelte. Helga Roth, care terminase de condus al doilea grup de oameni de afaceri prin labirintul pavilionului, se aşezase din nou în faţa micului birou pe care se aflau teancuri de prospecte şi privea pe furiş spre bărbatul care nu dădea semne nici că l-ar interesa ceva anume, nici că ar dori să plece.

„În fond — gîndea Helga — e liber să se plimbe cît vrea. Oare n-ar trebui totuşi să-l întreb dacă doreşte informaţii cu privire la produsele de export ale României ? Un bun negustor asta ar trebui să facă. Am să mă odihnesc cîteva minute, apoi... Se uită pe furiş spre bărbatul

ale cărui priviri pătrunzătoare o făceau să nu se simtă tocmai în apele ei, cu atît mai mult cu cît tare ar fi dorit să-şi scoată pantofii frumoşi şi moderni dar teribil de incomozi, pe care îi cumpărase cu două zile în urmă de la unul din magazinele acelea elegante înşirate în Karlsplatz.

La rîndul său, Tudor, căci el era vizitatorul, îşi termina cu satisfacţie micul examen la care o supusese.

Îşi rezervase dreptul de a o studia pe frumoasa funcţionară şi a da verdictul numai după ce consideră că-i poate încredinţa nu numai viaţa, dar însăşi securitatea misiunii pe care şi-o asumase : demascarea bandei de spioni.

Tudor se liniştise cu privire la bănuielile sale încă din clipa în care a întîlnit ochii limpezi, clari, ai tinerei femei, atunci cînd aceasta, conducînd un grup de oameni de afaceri din Danemarca, a trecut prin faţa standului cu maşini-unelte unde el îşi făcuse punct de observaţie. Lunga sa experienţă de gazetar îl învăţase să cunoască oamenii, iar candoarea fetei demonstra că aceasta nu-l aştepta şi nu fusese prevenită de vizita sa. Şi apoi, mai atîrnau greu în balanţă informaţiile pe care i le furnizase telefonic, de la Bucureşti, colegul său de redacţie. „Helga Roth, fiica lui Helmuth Roth, învăţător într-o comună din judeţul Sibiu. Pionieră de la nouă ani. Membră a U.T.C. de la cincisprezece, absolventă a facultăţii de limbi străine de la douăzeci şi trei. Element muncitor, capabil, cu mari perspective de promovare, de o cinste şi o corectitudine ireproşabilă... Cum s-ar spune, bătrînc, — încheiase colegul său — fata are o biografie tipică, aparent banală, dar cum obişnuieşti tu adeseori să remarci în reportajele tale, plină de conţinut, biografia celor care n-au apucat ca noi şi alte vremuri pentru a tîrî reminescenţele după ei".

— Vă sînt dator o explicaţie, tovarăşă Helga Roth, i se adresă Tudor surîzător, apropiindu-se de tînăra femeie care rămase stupefiată auzindu-l vorbind româneşte şi pe deasupra, cunoscîndu-i numele.

— Sînteţi român ?

— Asta vă contrariază ? Aş putea să jur că de cîteva minute două lucruri vă dau de furcă : identitatea tipului

obraznic care vă studiază din cap pînă la călcîie, adică persoana mea...

— Şi al doilea ? întreabă ea amuzată.

— Că vă strîng pantofii ăştia noi-nouţi, teribil de moderni dar al naibii de strîmţi, şi dacă n-ar fi fost intrusul care vă spiona, cu ce plăcere i-aţi fi scos pentru cîteva clipe... Mă înşel cumva ?

— Sînteţi cu adevărat fachir, rîse fata. Se gîndi un moment apoi întrebă, plină de curiozitate cochetă : Dar de unde ştiţi cum mă cheamă ? Lucraţi cumva în centrală ? Nu v-am întîlnit niciodată...

— Dacă o să vă spun că nu am nici o legătură cu ministerul dumneavoastră veţi fi dezamăgită ?

— Orice întîlnire cu un compatriot îmi face plăcere... Turist ?

— Să zicem, turist... Cînd ne putem vedea într-un loc discret ?

— Vai, aş fi putut să jur că nu sînteţi din aceia care... Păreaţi un om atît de deosebit de cei care acostează femeile...

— Şi vă asigur că sînt...

— Deci nu vreţi să-mi faceţi curte ?

— Cunosc în schimb pe cineva care vă poartă un interes susţinut...

Tudor scoase din buzunar fotografiile primite de la Arnăutu şi i le întinse pe masă.

— Un adevărat reportaj monden... Frumoasa secretară a pavilionului economic românesc vizitînd oraşul München...

Surprinsă, dar de data aceasta şi măgulită că cineva i-a consemnat prezenţa în oraş cu atîta perseverenţă, tînăra femeie întrebă neîncrezătoare :

— Un adorator ?

— Într-un fel, da... un adorator. Dar nu farmecul dumneavoastră l-a determinat să vă urmărească. Putem totuşi să stabilim o întîlnire ? Pe mine mă cheamă Radu Tudor. Sînt ziarist...

— Sînteți cumva una și aceeași persoană cu autorul volumului acela pe care l-am citit... despre gangsterism ?

— Deși e o carte banală, pe care nici un estet n-a băgat-o în seamă, o binecuvîntez. Grație ei, am în fața dumneavoastră, cum s-ar spune, o carte de vizită... Pentru ca lucrurile să fie clare, poftiți legitimația mea de ziarist.

Helga luă legitimația, o răsfoi atentă, privi fotografia din interior și constată :

— Vă stă mai bine cu tunsoarea asta nouă... V-a mai spus cineva că semănați cu Yves Montand ?

— Din păcate, întotdeauna am semănat cu altcineva... Pe timpuri se spunea că semăn cu Alexei Batalov...

— Batalov ? Un actor sovietic mi se pare... Nu l-am văzut niciodată...

— Pe timpul cînd juca Batalov pe ecrane, dumneata mergeai la cinematograful „Doina" să vezi filme cu ursuleți ghiduși și iepurași neascultători.

— Vă simțiți bătrîn ? Aveți complexe ?

— Nicidecum... Întotdeauna am considerat că am exact vîrsta care-mi trebuie și care-mi convine... Totuși, cînd îmi acorzi o întîlnire ?

— Și totuși, vă purtați ca „un grande personne"... Văd că ați abandonat pluralul și-mi vorbiți ca unei fetițe...

— Detest pluralul în conversațiile cu oamenii care-mi sînt simpatici sau pe care îi iubesc...

— Vedeți ? Și ziceați că nu intenționați să-mi faceți curte... Recunosc însă că aveți un stil original.

— M-ai înțeles greșit. Îmi inspiri încrederea și atîta tot, de aceea trebuie să-ți vorbesc... mai bine zis să-ți destăinui un secret.

— Secretul acesta are legătură cu fotografiile ?

— Întocmai... Spune-mi, citești literatură polițistă ?

— V-am citit chiar și pe dumneavoastră...

— Mă întrebam dacă ai suficientă cultură criminalistică pentru a pricepe totul... Și-apoi, tare aș vrea să știu dacă mă pot bizui pe dumneata.

— Pe cine trebuie să asasinăm ? Cu pistolul ? Cu pumnalul ? Mai bine cu otravă, am citit că e mai feminin... îl tachină amuzată Helga.

— Nu rîde... Deci, cînd și unde ne vedem ?

— Pentru că m-ați făcut curioasă, să zicem diseară... pe la opt... cunosc o braserie cu atmosferă intimă pe Otto-strasse...

■

Tudor și Helga priveau tăcuți micile rondele de carton care apărau fața de masă de spuma abundentă a berii ce se revărsa din paharele pline. După ce la început au flecărit vrute și nevrute și după ce Tudor i-a explicat ce intenții avea grupul de spioni în ceea ce o privește, frumoasa secretară a pavilionului românesc din tîrgul de la München l-a privit consternată, nevenindu-i să creadă că povestea e reală.

— Poate ar trebui să-i anunț pe tovarășii din conducerea pavilionului. E aici și cineva din minister. Cred că așa e corect...

— Așa ar fi corect dacă ne-am afla la noi acasă. Aici însă totul trebuie abordat altfel. Dacă vei cere sfatul șefilor dumitale, aceștia sau îți vor interzice să te mai întîlnești cu mine, încercînd să te convingă că sînt un provocator, sau te vor trimite urgent la București...

— Și dacă chiar sînteți un provocator ? Ce garanții îmi oferiți că sînteți de bună-credință ? Sau că sînteți cu adevărat Radu Tudor ?

— Nici o garanție... Numai cuvîntul meu și rugămintea de a mă ajuta... Trebuie să trec cu bine acest examen... Numai așa voi căpăta întreaga încredere a lui Dumitrache Arnăutu și cine știe, poate odată întorși acasă, noi amîndoi vom aduce prețioase servicii securității țării. Mă ajuți ?

— Lăsați-mă să reflectez. Hai să vorbim despre altceva... De pildă, despre dumneavoastră. Cine sînteți dumneavoastră, domnule Sorge ? Ați văzut filmul ? Se spune că Richard Sorge a fost nu numai cel mai bun agent secret al secolului ci și un gazetar strălucit... Așadar, cine sînteți dumneavoastră, Radu Tudor ?

— Există un vers de Lermontov pe care mi l-aș pune ca deviză pe blazon, dacă aș avea unul : „El fericirea nu o caută, dar nici nu fuge de fericire".

— Vă plac poeții ruși ?

— Sînt foarte apropiați sufletului meu...

— Și mie îmi place Esenin. Are o poezie care începe așa : „Am fost crîng părăginit pe loc, la scandal și-ospețe dam năvală... Nu-mi mai place azi să beau, să joc, să-mi pierd viața fără socoteală..."

Tudor o asculta tulburat. Era poemul său preferat din Esenin și o întrerupse, continuînd :

— „E de-ajuns să te privesc tăcut / Și să sorb din chipul tău înaltul, / Ca uitînd întregul tău trecut, / Tu să nu mai poți pleca la altul..."

Helga îl privea cu ochi mijiți, descoperind deodată în bărbatul din fața sa un om cu care i se părea că se cunoaște de-o viață. Șopti emoționată, adăugîndu-și glasul tremurat vorbelor aspre ale lui Tudor :

— „Tu mers gingaș, tu surîsul meu, / Dacă-ai ști cu inima-i pustie / Cît poate iubi un derbedeu / Și cît poate de supus să-ți fie. / Veșnic te-aș urma pe-acest pămînt. / Depărtarea mi-ar părea ușoară. / De iubire-întîia oară cînt, / La scandal renunț întîia oară..."

Și din nou cei doi tăcură, privind spuma densă a berii ce se revărsa pe rondelele de carton cu inscripții publicitare.

— Așadar, cine sînteți dumneavoastră, Radu Tudor ? întrebă iarăși Helga, privindu-l în ochi. Am să răspund eu : un sentimental deghizat...

— Eu spun altfel : un liric în travesti... Știi, Helga, mă întrebam de unde te cunosc. Acum îmi dau seama... Semeni cu o fată care nici măcar nu știu dacă a existat cu adevărat, pentru că totul s-a petrecut atît de demult... Să-ți povestesc. Mă întorceam dintr-o călătorie. Treceam cu trenul printr-o țară de limbă slavă. Într-o stație oarecare a urcat o fată. Avea părul dumitale și parcă odată cu fata, urcase în vagon soarele blond al nordului. Ședea

aplecată peste fereastră și vîntul îi răsfira părul. Atunci mi-am adus aminte de-o joacă dintr-o schiță de Cehov. Ea însăși, fata cu părul bălai, parcă era venită dintr-o carte. Mi-am zis : așa arăta de bună seamă Natașa Rostova din „Război și pace" a lui Tolstoi. M-am aplecat peste fereastră și am strigat : „Te iubesc, Natașa". Fata a tresărit și m-a întrebat : „Ați spus ceva ?" N-am avut curaj să recunosc. Am repetat joaca de cîteva ori. Fetei cu părul de soare i s-o fi părut că vorbele acelea i le spunea vîntul cald de seară, căci pînă la coborîre a stat cu pletele răsfirate dincolo de fereastră. De-abia cînd am văzut-o pe peron așteptînd timidă un semn de la mine, o confirmare că acel „Te iubesc" nu e doar o părere, mi-am dat seama c-o iubeam.

Helga zîmbi sceptică.

— Nu cumva confundați iubirea cu dorința sau imposibilul ?

— Marile iubiri sînt întotdeauna imposibile. Probabil că asta am înțeles-o prima oară atunci, căci am strigat disperat în timp ce trenul pornea : „Te iubesc, fată frumoasă și bună. Cine ești ? De unde vii ? Unde te duci ?"

A fugit după vagonul în care mă aflam și vorbea într-o limbă necunoscută, din care deslușeam doar un cuvînt „scrie-mi... scrie-mi" și ceva ce semăna a adresă.

— Și i-ați scris ?

— Niciodată... Am vrut să rămînă amintirea mea stranie, căci toți, nu-i așa, avem nevoie de o poveste neterminată... De ceva care ți se pare a fi la îndemînă, dar care pînă la urmă se dovedește imposibil — ca unul din visele acelea cînd vrei să zbori, dar brațele refuză să se transforme în aripi.

— Cineva, nu-mi aduc aminte cine, numea asta otrava marilor chemări sau a marilor dorințe... De fapt, cred că seamănă mai degrabă cu beția, cu o beție în care tot ce nu putem realiza în viață ne oferim noi înșine pe planul visării...

— Dar dumneata, Helga Roth, fată frumoasă și bălaie, în mîinile căreia mi-am încredințat viața mărturisindu-ți

dilema în care mă aflu, da, dumneata, cine eşti ? Căci în afară de faptul că eşti o copilă blondă şi frumoasă, nu ştiu nimic despre dumneata...

— De-aţi şti ce povară este frumuseţea atunci cînd eşti tînără. Aproape toţi bărbaţii îţi fac curte şi dacă îi respingi, unii dintre ei scornesc pe seama ta fel de fel de necuviinţe. Dacă eşti promovată în funcţie, colegele te bîrfesc spunîndu-şi între ele „L-ai văzut pe şeful ? O mănîncă din ochi". Dacă primeşti o primă meritată, pentru că ai muncit zdravăn, se comentează „păi sigur, cui era să-i dea prima ? Mie care am trecut de patruzeci de ani ?"

— De ce nu te măriţi, să scapi de toate neplăcerile ? Bineînţeles, dacă îţi alegi un bărbat lîngă care să te simţi ocrotită...

— Cu cine ? Cei mai mulţi dintre bărbaţii de seama mea nu-mi plac... Cunosc cîţiva care ar dori să mă facă doamna vieţii lor, dar n-au în cap decît mărci de automobile, benzi de magnetofon şi trasee turistice.

— Nu mi-ai răspuns la întrebare. Cine eşti dumneata, frumoasă Helga Roth ?

— Cum ? N-aţi înţeles încă ? Eu sînt Mata Hary... şi am primit misiunea să vă seduc şi să vă transform într-un sclav al farmecelor mele...

14. Capcana

În holul luxosului hotel „Bayerischer Hof", Arnăutu Dumitrache dădea semne de nervozitate. Se înţelesese cu Tudor să se întîlnească la orele douăzeci, şi acesta continua să întîrzie, deşi sfertul academic trecuse. Minutarul ceasului electric din holul hotelului arăta 20,30 cînd apăru Tudor încărcat cu pachete şi pungi de plastic purtînd reclamele marilor magazine „Neckerman", „Kaufhalle" sau „Unsere Favorit". Adunase tot felul de nimicuri din care cea mai mare parte nici nu-i erau de trebuinţă imediată. O făcuse însă intenţionat. Voia să-i demonstreze

lui Dumitrache Arnăutu că este avid după cumpărături și că banii primiți îi aprecia cum se cuvine, dîndu-le o grabnică întrebuințare. Se străduise ca în zilele acelea să cheltuiască fără nici o socoteală, oferindu-și sie și Helgăi prînzuri copioase în cele mai luxoase restaurante. Se convinsese de cîteva ori că organizația îl ținea sub cea mai strictă supraveghere. Pentru a intra în grațiile lui Dumitrache și ale șefilor acestuia, trebuia să dovedească prin purtări cît mai frapante că „marele ciubucar" știa nu numai să se învîrtească în viață, dar și să cheltuiască banii. „Marele ciubucar" — ce idioată poreclă, dată lui, cel care niciodată nu știa cîți bani are în buzunare pentru că nu banii îl interesau cu adevărat, ci munca sa. Dar acum, în fața lui Dumitrache, trebuia să joace o altă piesă. Își luă un aer stingherit și se scuză :

— Vă cer iertare pentru întîrziere...

— Puteați totuși lăsa cumpărăturile pe altă dată, îi reproșă acru Dumitrache.

— Dar nu din cauza asta am întîrziat. M-a agățat un tip de la postul de radio „Europa liberă". Abia am scăpat de el...

— Sper că ați fost prudent și nu i-ați spus nimic compromițător. Doamne, asta ne mai lipsea, să vă ia idioții ăștia limbuți în colimator.

— Am impresia că unul dintre vînzătorii de la „Kaufhalle" le-a telefonat și i-a pus pe urma mea...

— Exact... Asta e procedeul lor tipic... E vina mea că nu v-am prevenit. Plătesc informatori în marile magazine și în hotelurile din München, ca să le semnaleze cetățenii români aflați în trecere. Și cum s-a terminat întîmplarea ?

— L-am sictirit pe tip cu indignare. Nici mie nu-mi convenea să mă ia ăștia în evidență.

Tudor făcu semn băiatului de la lift și-l rugă să-i ducă pachetele cu cumpărături în cameră.

— Nu mi-ați spus nimic nou de frumoasa Helga. Credeți că o putem recruta ?

— Nu ne va fi deloc ușor. Am impresia că e sincer devotată țării și socialismului...

— Domnule Tudor, pînă la proba focului și dumneavoastră păreați la fel. Să nu exagerăm forța ideilor politice.

— Să nu uităm că nu de bunăvoie am intrat în hora dumneavoastră...

— Dar nici pe degeaba. Slavă domnului, vă lăfăiți în bani și după cîte observ, nu regretați prea mult abdicarea de la fostele dumneavoastră idealuri etice.

— Cheltuiesc și umblu prin cîrciumi tocmai pentru a-mi îneca remușcările.

— O să vă treacă, firește, cu timpul... Dealtfel, eu nu v-am cerut nici o clipă să vă deziceți de ideile dumneavoastră, ci numai să-mi slujiți. Puteți împăca, cum se spune pe românește, și capra și varza. Organizația noastră n-are nimic împotriva activității dumneavoastră de gazetar comunist. Puteți să vă slujiți mai departe idealurile, atîta timp cît credeți în ele. Noi însă vă avem la mînă și va trebui să lucrați și pentru noi. Asta e tot.

— Mă gîndesc cu groază la încercările prin care va trebui să treacă biata fată...

— Domnule Tudor, v-ați convins din propria experiență că pentru recrutări nu există decît soluții radicale. Cu cît mai crude și mai violente, cu atît mai eficace. Dealtfel, sînt tare curios să văd pînă unde poate merge devotamentul pentru țară al unei femei tinere și frumoase... Mă înșel eu, sau fata asta e îndrăgostită de dumneavoastră ?

Tudor îl privea așteptînd explicații.

Dumitrache scoase din buzunar un teanc de fotografii.

Tudor se stăpînea să nu zîmbească. „Ah, eterna tehnică cu fotografiatul. Pare o adevărată manie la Dumitrache și oamenii săi". gîndea el, privind fotografiile. Constată că plimbările sale prin München, în compania frumoasei Helga, n-au fost neglijate de agentură, care i-a pus pe urme profesioniști abili.

— A fost bună ideea dumneavoastră, domnule Tudor, cu plimbatul fetei prin magazine. Se pare că, într-adevăr, îi plac lucrurile elegante și scumpe, bijuteriile, și suferă la gîndul că banii nu-i ajung pentru a-și cumpăra tot ce dorește... Cel puțin așa spun fotografiile făcute de colegul

nostru. Sînteți atent la expresia fetei în aceste fotografii ? Are aceeași privire tandră cînd se uită la bijuterii, ca și atunci cînd se uită pe furiș la dumneavoastră.

Tudor era gata să protesteze, dar Dumitrache urmă :

— Bine lucrat pînă acum. Și dacă într-adevăr fata vă iubește — eu nu vă cer confidențe în această privință — cu atît mai bine pentru reușita planului. Aveți vreun proiect pentru seara asta, domnule Tudor ?

— Să dorm... Sînt obosit frînt și, în plus, după cum știți, mîine avem o zi grea.

— Aveți dreptate. Nici eu nu mă simt în formă. Așadar, pe mîine. Noapte bună.

Ajuns în camera sa, Tudor se dezbrăcă cu mișcări obosite. Fusese o zi dificilă, iar incidentul cu tipul de la postul de radio „Europa liberă" era departe de relatarea pe care i-o furnizase lui Dumitrache Arnăutu. Întîmplarea îi lăsase un gust amar și o tristețe pe care nu și-o putea alunga. Se trezise interpelat pe cînd se afla într-o farmacie pe Prielmaierstrasse și încerca să-i explice laborantului că deși nu posedă prescripție medicală, are neapărată nevoie de cîteva comprimate dintr-un tranchilizant oarecare. Acele ultime zile, cu evenimentele lor neobișnuite, îi puseseră nervii la grea încercare și se simțea bîntuit de spaime și neliniști pînă atunci neștiute. Cel care-l strigase pe nume nu-i era un necunoscut, deși anul care trecuse de la fuga acestuia în occident lăsase asupra sa urme adînci și neiertătoare. Părea o fiară hăituită, în ciuda zîmbetului mieros cu care îl abordase :

— Vă salut, domnule Radu Tudor... Teribilă e întîmplarea, nu-i așa ? Iată că ne întîlnirăm și la München...

Voia să pară liniștit, prietenos, mulțumit de sine, dar se simțea de la o poștă că omul era înrăit de viață, de încercările prin care trecuse.

— Ce mai e prin țară ? Ce mai fac prietenii noștri comuni ?

— Nu am impresia că noi doi mai avem prieteni comuni... Te rog să mă ierți, sînt grăbit și nu văd ce-am avea să ne spunem.

— Sînt un ciine rîios, nu-i așa ? Un paria... un ticălos de trădător, hai spune, cunosc refrenul...

— Văd că ai răspuns singur la toate întrebările, dar mă îndoiesc că asta i-ar putea mulțumi pe stăpînii tăi...

— Ce știi tu despre stăpînii mei ? Oare n-ai și tu în buzunar aceleași răspunsuri prestabilite de propagandă ? Capitalismul, care cumpără conștiințele, ploconirea în fața sacului cu bani... etcaetera, etcaetera... Vrei să știi adevărul despre stăpînii mei ? Să ți-l spun eu, Tudore, eu, o canalie de transfug, și o să ți se facă părul măciucă... Privește-mă bine, uite ce-au făcut din mine și nu te mira că n-am curajul să te privesc în față... Ce știți voi despre capitalism, Tudore ? Voi, care priviți totul de la distanța certitudinilor ? Pe voi nu v-a silit nimeni să fiți canalii, să decădeți într-atîta încît să vă fie rușine să vă priviți în oglinda din baie dimineața, cînd vă bărbieriți. Ce ușor vă e să-i condamnați pe alții...

Se retrăseseră într-un colț al uriașei hale care este farmacia aceea mare de pe Prielmaierstrasse și deși vorbeau în limba română, deja atrăsesără atenția celor din jur prin violența tonului cu care-și schimbau replicile.

— Tudore... calcă-ți pe inima ta de comunist fidel și patriot incoruptibil și ascultă-mă. Am nevoie de tine...

■

Ședeau față în față într-o ospătărie. Tudor îl privea cu milă pe cel care cu ani în urmă bătea porțile redacțiilor bucureștene cu proza lui evazionistă și căruia, din cînd în cînd, i se publica cîte o povestire sau cîte o carte pentru că omul nu era lipsit de talent iar editorii îi treceau adeseori cu vederea conținutul străveziu. Flămînd, omul înfuleca cu o poftă animalică, mormăind din cînd în cînd cuvinte neînțelese.

— Am venit aici, într-o excursie, spuse el repede, de parcă demult aștepta ocazia. Am fost agățat de un tip de la „Europa liberă" care m-a ridicat în slăvi și mi-a promis marea cu sarea. Am dat un interviu în care polemizam cu critica literară din țară... M-au plătit foarte

bine. Apoi m-au pus să citesc la microfon două povestiri. Din nou am fost răsplătit cum se cuvine, odată cu promisiunea că o editură din Frankfurt pe Main o să-mi publice un volum. Curînd însă a venit prima deziluzie. Editorul din Frankfurt mi-a răspuns politicos că în zilele noastre literatura onirică nu interesează pe nimeni... că se poartă literatura politică și așa mai departe... E caraghios, nu-i așa ? Trebuia să vin aici ca să mă lecuiesc de evazionism. Asta pentru că în țară n-am vrut să înțeleg ceea ce era evident pentru toată lumea... Pentru că voi toți vă purtați cu mănuși pe cînd ei... Ei bine, ei au cu totul alte metode de convingere... Foamea... foamea, Tudore... Nu știu dacă tu înțelegi ce poate însemna foamea... În curînd m-am văzut muritor de foame și cu chiu cu vai m-am angajat spălător de mașini la un garaj. A venit apoi recesiunea economică și s-a pus problema forței de muncă imigrate. Așa am ajuns din nou șomer. M-am dus la colegii de la „Europa liberă" care mi-au spus că n-au posturi disponibile, dar că pot lucra în calitate de colaborator. Așa se face că lucrez pentru ei... îmi aruncă și mie din cînd în cînd cîte un oscior...

— Deci, cum s-ar spune, latri și tu în haita lor.

— Nu-i chiar așa... Nu mi se dă dreptul să redactez materiale. Alerg prin oraș în căutarea românilor aflați în trecere. Am relații la hoteluri, în magazine... Sarcina mea este să-i fac pe oameni să vorbească. Joc rolul turistului căruia îi este dor de țară și e dornic să afle vești din patrie. Înregistrez convorbirile pe ascuns... cu ăsta... — desfăcu haina și dădu la iveală un mini-casetofon de mare sensibilitate. Apoi „vindem" pe post vorbele furate, pretinzînd că sînt convorbiri cu concetățeni care se adresează „Europei libere". De data asta însă am primit o misiune specială... De care, mi s-a spus, depinde promovarea mea ca redactor.

Tudor îl privi mirat :

— E ceva în legătură cu mine ?

— Da, recunoscu fără jenă omul. Mi s-a spus că te scalzi în bani și că ești în combinație cu un om de afaceri

de origină română... Rolul meu este să te conving să rămîi aici, iar dacă nu reușesc pe cale pașnică...

— Ei bine, atunci ? Lui Tudor îi venea să rîdă. „Iată, gîndea el, alții care vor să mă șantajeze. Categoric, am devenit o mare personalitate dacă toți își dispută colaborarea mea".

— Ei bine, atunci urmează să-ți întind o cursă, să te șantajez, să te compromit, astfel încît să nu te mai poți întoarce în țară și să te îndrepți către „Europa liberă", care pentru tine are oricînd un post bine plătit...

— Și de ce îmi spui toate astea ? Nu cumva ești un provocator ?

— Tudore, îți jur... ăsta e adevărul... Și tocmai de întîmplarea asta se leagă speranțele mele...

— Deci, nu te vei da înapoi de la nimic pentru ca șmecherii ăia să te angajeze...

— Dimpotrivă, Tudore, îi dau dracului cu postul lor cu tot... Vreau să mă întorc acasă, iar tu trebuie să mă ajuți... Vezi, am fost franc cu tine. Știu că ești un tip influent... Pune în țară o vorbă bună pentru mine... Să mă primească... Spune-le că n-am decăzut încă de tot și că mai am curajul s-o iau de la capăt... Și dacă e adevărat că ești în bani, dă-mi ceva pentru drum. Să pot fugi de-aici undeva unde să iau legătura cu o ambasadă românească.

Omul îi făcea milă. Tudor scoase portvizitul, trase din el cîteva bancnote :

— Ia-i... Încerc să cred că ai fost sincer cu mine. Mai ai o șansă să redevii om... N-o lăsa să fugă. Cu banii ăștia du-te departe... Ți-aș recomanda Viena... E mai aproape de țară și mai departe de stăpînii tăi de la Europa cum îi zice... Du-te la ambasada noastră și povestește-le totul... De rest o să se ocupe comitetul pentru repatrieri...

— Tudore, mi-ai dat aproape o mie de mărci... Nu se poate... Nu poate fi adevărat... — Omul începu să plîngă... Adună repede banii apoi cu un gest de cîine bătut se repezi la mîna lui Tudor și i-o sărută... N-o să uit asta niciodată, Tudore... niciodată...

Singur, în camera sa de la Bayerischer Hof, Tudor retrăi pentru o clipă momentul acela dureros, revăzu privirile pline de speranță ale omului în care începea să se nască o tîrzie, mult prea tîrzie înțelegere. Avea sentimentul plăcut că în ziua aceea făcuse ceva bun, că banii murdari primiți de la Dumitrache Arnăutu serviseră unei cauze nobile, ajutînd oaia neagră să se întoarcă la turmă. Încercă să uite episodul pentru a reveni la preocupările sale de moment. Înainte de a se culca mai avea o treabă de făcut.

Își puse costumul pe umeraș, dar nu se grăbi să-l introducă în dulap. La prînz, înainte de a părăsi camera de la hotel, își luase măsuri de precauție. Atît de încheietura ușilor dulapului cît și pe linia de îmbinare a celor două părți ale valizelor lipise invizibile fire de păr. Așa cum se așteptase, firele de păr nu mai erau la locul lor. În absența sa, mîini experte controlaseră conținutul dulapului și al valizelor. În ciuda încrederii afișate și declarate ostentativ de Dumitrache, agentura continua să-l țină într-o continuă supraveghere.

De cîteva zile ducea o viață dublă. Bogatele sale lecturi ca și propriile scrieri îl ajutau să-și modeleze personalitatea la cerințele rolului său de agent în solda unei organizații de spionaj. Se gîndea cu groază la bietul cetățean lipsit de putere morală, care ar putea cădea în mîinile unor indivizi lipsiți de scrupule ca cei din banda lui Dumitrache Arnăutu. Ar deveni fie o victimă sigură, o marionetă docilă în mîinile necruțătoare ale spionilor sau, dacă credința sa în idealurile înalte de patriotism l-ar împiedica s-o facă, ce i-ar mai rămîne decît sinuciderea ? Ar mai fi o soluție. Să facă ceea ce face el, înfruntînd lucid primejdia și încercînd să-și servească țara. Era mîndru că putea s-o facă, că avea atît tăria morală, cît și curajul de a-i înfrunta pe dușmanii săi și ai țării sale exact cu armele cu care aceștia îl atacaseră : cu viclenie și joc dublu.

Îngîndurat, Tudor stinse lumina și, după ce îmbrăcă pijamaua, deschise larg fereastra ce dădea spre Promenadeplatz. Luminile puternice ale reclamelor cocoțate pe acoperișurile clădirilor din fața hotelului dansau pe pereții camerei.

Tudor era la cea de a treia halbă, cînd în berăria Pschorr de pe Neuhauserstrasse își făcu apariția Helga Roth. Se apropie surîzătoare de masa reporterului.

— Am avut ședință cu colectivul pavilionului... Vă rog să mă iertați, n-am obiceiul să întîrzii — rîse — probabil din cauza educației germane din familie...

— Ești, într-adevăr, o excepție în rîndurile femeilor frumoase...

— Mi-ați spus de atîtea ori că sînt frumoasă încît am impresia ca asta e singura calitate pe care mi-o găsiți.

Se întrerupse, căci chelnerul se apropiase, îndatoritor. După ce Tudor dădu comanda ea reluă :

— Știți că la noi, la pavilion, toată lumea a aflat că am o... idilă ? Le-am spus că sînteți o veche cunoștință, aflat în călătorie de studii. Colegele mă tachinează. Bineînțeles că ele interpretează întîmplarea ca de obicei : cui putea să-i apară în cale un admirator dacă nu Helgăi ?... Cred că dacă mă năștean urîtă aș fi fost mai fericită.

— Nu însă și eu, protestă Tudor. Ce m-aș fi făcut în compania unei femei lipsite de farmec ?

— Farmecul nu înseamnă neapărat frumusețe...

— Dar dumneata le ai pe amîndouă... Și-apoi, unei viitoare spioane nici nu-i stă bine să fie urîtă.

— Mă întreb de ce v-am ascultat... De ce mă pretez la jocul acesta periculos.

— Îți spun eu de ce. Pentru că ai simțit că trebuie să-ți ajuți aproapele... adică pe mine. Și pentru că dacă nu eram eu, era altul. Iar acela nu te-ar fi prevenit și cine știe în ce capcană infernală cădeai.

După-masă, ieșiră să se plimbe prin vastul și pustiul parc din capătul vestic al lui Neuhauserstrasse. Zîmbind unei amintiri, Helga îndrăzni să-i facă o confidență :

— Una din colege spune că vă cunoaște. Din vedere și din auzite. Are un prieten la televiziune și odată, într-un cerc al acestuia, a auzit comentarii la adresa reputației dumneavoastră. Că sînteți un fel de Don Juan feroce...

— Și am eu aerul ?

— Nu. Categoric nu. Helga devenise gravă. Poate am să vă spun odată ce fel de om sînteți. Privi mașinal la ceas. Mi se pare că se apropie ora. Mergem ?

■

Imensa vitrină de cristal, în spatele căreia se aflau bijuterii în valoare de zeci de mii de mărci, purta o inscripție destul de modestă pentru bogăția etalată : „Diamonds-International Awards, Max Altheimer, Juwelier — eigenes atelier".

Helga, însoțită de Tudor, se oprise în fața ademenitoarei vitrine, admirînd apele scînteietoare ale briliantelor, culorile amețitoare ale smaraldelor, ametistelor, rubinelor sau agatelor.

— Dacă vrei, putem intra, îi propuse Tudor, conform scenariului stabilit anterior cu Arnăutu.

— Dacă asta nu vă plictisește, aș vrea măcar să le admir... De cumpărat, știu bine că nu voi reuși niciodată s-o fac — în glasul tinerei femei Tudor deslușI o undă de veritabil regret și se gîndi că eternul feminin nu se dezminte nici chiar în situația dată, cînd Helga era prevenită și instruită asupra intențiilor gangului de spioni care-i detectaseră atît de prompt slăbiciunea pentru podoabe.

Magazinul era la înălțimea vitrinei exterioare. O adevărată expoziție de bijuterii lucrate cu migală se oferea ochilor plini de încîntare ai Helgăi. Întîmplarea (Tudor știa prea bine că ambianța fusese pregătită de Arnăutu) făcuse ca în momentul acela direcțiunea magazinului să organizeze o paradă a bijuteriilor, purtate cu eleganță și grație de cîteva manechine, toate foarte tinere și numai bune pentru a participa la un concurs de frumusețe.

— Credeți că e ceva vinovat în pasiunea care mă determină să umblu toată ziua prin magazinele cu bijuterii ? Sînt atît de frumoase, încercă să se scuze Helga. Ce-ar fi să încerc cîteva brățări și medalioane ? continuă ea, de parcă abia în clipa aceea i-ar fi venit ideea.

Văzînd figura contrariată a lui Tudor, Helga adăugă :

— Știu că e o nebunie, știu că n-am bani să le cumpăr, dar măcar pentru o clipă să mă privesc în oglindă cu ele.

— Dacă asta te face mai fericită, nu văd de ce n-ai încerca.

Unul din vînzători ghici dorința tinerei femei și imediat îi puse în față cîteva cutii cu broșe, brățări, inele, cercei.

Tudor putea să jure că în clipele acelea Helga nu mai juca teatru. Bijuteriile o fascinau cu adevărat. Uimită și încîntată, le proba în fața oglinzii, cerîndu-i de fiecare dată părerea lui Tudor.

Cînd socoti că circul a durat destul, Tudor se apropie de măsuța pe care Helga lăsase neglijent poșeta și, abil, strecură în interiorul genții mici de piele o brățară de aur împodobită cu smaralde. Din colțul cel mai ascuns al magazinului, Dumitrache urmărea cu atenție scena și fu mulțumit să observe că noul său agent îndeplinea cu succes această misiune și, totodată, ultimă verificare. Și Tudor era mulțumit de sine. Pînă atunci se descurcase bine, iar Helga își juca foarte bine rolul, deși părea teribil de emoționată.

— Ce păcat că nu le pot cumpăra pe toate, oftă resemnată Helga. Oricum însă, înainte de a pleca în țară, tot iau ceva. Măcar un inel... Știți ? L-am și ales. Pe acesta.

Helga îi arătă lui Tudor un inel de aur, cu o piatră frumos șlefuită de opal.

— E cel mai ieftin... E frumos, nu-i așa ?

Tudor o aprobă, apoi o conduse spre ușa magazinului.

Din spatele unei uși mascate de o draperie apăru, în aceeași clipă, Lucas, care se îndreptă și el spre ușă, oprindu-i pe cei doi din drum și adresîndu-li-se politicos :

— Scuzați-mă, doamnă și domnule... Sînt detectivul particular însărcinat cu securitatea acestui magazin... Apoi, numai către Helga : Doamnă, mi-e penibil s-o afirm, dar sînteți bănuită de furtul unei bijuterii.

Helga îl privi cu silă și dispreț.

— Domnule, acuzația dumneavoastră este jignitoare.

— Doamnă, dacă vă împotriviți unei percheziții, voi fi silit să chem poliția.

— Vă previn că mă voi plînge ambasadei române...

Demnă, Helga îi aruncă din mers falsului detectiv propria sa amenințare. În sinea sa însă era speriată cu adevărat și se gîndea la ce consecințe nefericite ar fi putut-o conduce pasiunea ei pentru bijuterii. „Doamne, — gîndi ea — dacă nu m-ar fi prevenit Tudor, coșmarul acesta ar fi fost real".

Lucas îi conduse pe cei doi în spatele ușii ascunse de draperie. Tudor observă că Dumitrache Arnăutu nu se mai afla la locul unde-l zărise cîteva clipe mai înainte.

Arnăutu îi aștepta surîzînd într-un mic birou, mobilat luxos.

— Îmi permiteți, doamnă ? Lucas îi luă poșeta și o răsturnă pe masa în fața căreia se afla Dumitrache.

Printre zecile de nimicuri care pot umple poșeta unei femei, brățara masivă de aur și împodobită cu smaralde se detașa vizibil și maiestuos.

— Și acum, mai aveți într-adevăr intenția de a vă plînge ambasadei ?

Dumitrache formă un număr și se prefăcu că vorbește la telefon cu comisarul de poliție. De fapt, el îi telefona gorilei, lui Joe, care ascuns într-o încăpere alăturată se sufoca înhămurat în costumul incomod al polițiștilor din landul Bavaria.

Deznădăjduită, după ce căutase în jur un sprijin care nu avea de unde să vină, căci Tudor însuși părea speriat, Helga căzu inertă pe un scaun, cu trupul cutremurat de hohote de plîns.

Lacrimile îi stricau fardul și pe obrajii palizi ai fetei apăruseră pete negre de rimel scurs de pe gene. Și deși Tudor o instruise cum să procedeze în continuare, simțea că are trac, asemenea unei actrițe debutante.

Tudor îl văzu apărînd pe Joe înveșmîntat în uniforma pompoasă a polițaiilor bavarezi. Gorila de Joe își juca perfect rolul și era cu adevărat amenințător.

Cînd observă că în încăpere se afla și un polițist, disperarea tinerei femei atinse paroxismul.

— Există o singură soluție, domnișoară Helga Roth, — Dumitrache Arnăutu se hotărîse, în fine, să i se adreseze.

Surprinsă să-l audă vorbind românește, Helga ridică privirile, plimbîndu-le apoi neîncrezătoare asupra tuturor celor aflați de față. Dumitrache, viclean, aștepta noua reacție a fetei. Prefăcîndu-se jenat, Tudor își ferea privirile de ochii plînși, speriați și acuzatori ai fetei.

— Și dumneavoastră... dumneavoastră, în care am avut atîta încredere... i se adresă Helga lui Tudor și plînsul o cuprinse din nou.

— Helga, trebuie să mă înțelegi... Ca și dumneata am căzut într-o asemenea cursă... Există o singură soluție. Să-l asculți pe domnul Dumitrache care, în fond, nu-ți dorește răul. Ai de ales, așa cum și eu am avut de ales, între ascultarea orbească față de cei ce conduc jocul... sau dezonoarea, compromiterea.

Helga privi cu speranță spre polițist.

— În zadar cauți sprijin din partea polițistului. Nu înțelege românește. Poliția va da crezare mărturiilor noastre și nu explicațiilor dumitale, poți fi sigură de asta. Oricît ți-ar veni de greu, te rog să-mi accepți propunerile... Te asigur că nu vei regreta. Vei fi răsplătită, iar umilința de-acum se va transforma în victorie. Vei putea avea orice bijuterie, îți vei putea satisface orice capriciu...

Arnăutu luă în mînă brățara cu smaralde, o privi lung, apoi scoase din sertarul mesei o casetă mică îmbrăcată în catifea neagră. Deschise cutia și dădu la iveală o pereche de cercei împodobiți cu cîte un bob verzui de smarald.

— Ca să uiți necazul pe care ți l-am pricinuit, casa îți oferă o mică despăgubire...

Arnăutu se apropie de Helga și-i prinse brățara de aur la mînă.

— Știi, domnișoară Helga, brățara asta de aur este de fapt mult mai primejdioasă decît cătușele de oțel ale comisarului, dacă nu vei ști să-mi apreciezi gestul...

Tudor simțea în clipele acelea că Helga era la capătul puterilor și că în ciuda stăpînirii de care dădea dovadă avea nevoie de mîngîiere, de încurajare. Se apropie de ea tandru, mîngîindu-i obrazul ud de lacrimi.

— Micuța și buna mea Helga...

Scîncind ca un copil bătut, Helga i se aruncă la piept, cuibărindu-se acolo mică, ascultătoare, gata la orice dacă i-ar cere-o el, Radu Tudor.

15. O zi obișnuită din viața maiorului Toma Grigoruț

Autobuzul rula în viteză pe Drumul Taberei adunîndu-i din stațiile modernului cartier bucureștean pe o parte din cei ce-și începeau programul de muncă la orele 8.

Ca de obicei pe parcursul matinal al traseului cu autobuzul, maiorul Toma Grigoruț citea ziarul. De data aceasta, prioritate la lectură o avea reportajul din pagina întîia sub al cărui titlu era culeasă cu litere aldine mențiunea „corespondență telefonică din München de la Radu Tudor".

Vechiul său prieten nu-și desmințea pasiunea profesională, proverbială în redacțiile bucureștene. Deși declarase că pleacă într-o călătorie turistică, „reporterul frenetic" nu rezistase ispitei și făcea cunoscut cititorilor succesul produselor industriei românești la tîrgul de la München. Relatarea era redactată în cunoscutul stil alert al lui Tudor, familiar maiorului și totuși, construcția articolului i se părea insolită. Tudor apela de data aceasta prea mult la metafore, tonul era patetic. Dincolo de rînduri, maiorul, fin psiholog, deslușea o afectivitate

pronunțată, o pasionată mărturisire, ca și cum autorul ar fi suferit o frustrare a personalității. Gîndul acesta îl urmări tot drumul. Apoi, în timp ce așezat la masa de lucru din birou împăturea ziarul, bănuiala că prietenul său trăiește acolo, peste hotare, într-o accentuată tensiune psihică nu-l părăsi. Ridică receptorul și formă numărul de telefon al redacției. Recunoscu vocea colegului de secție al lui Tudor care-i spuse după primele cuvinte de politețe :

— Ce ziceți de prietenul nostru comun ? Azi pe pagina întîia fusese planificată ancheta mea despre estetica vitrinelor... Bineînțeles că a avut prioritate materialul lui Tudor... Toate celelalte gazete au dat știrea de cincisprezece rînduri a „Agerpresului", noi însă am publicat în exclusivitate patru coloane într-a întîia cu continuare pe-a treia...

Interlocutorul nu părea afectat de schimbarea de ultimă oră la paginație ci mai degrabă mîndru că gazeta sa și colegul său au dovedit atîta promptitudine.

— Cum se simte Tudor ? E bine, sănătos ?

— Da... Poate puțin mai zurliu ca de obicei. Închipuiți-vă, acum cîteva zile mă culcasem tîrziu, eram frînt de oboseală... cine credeți că mă scoală din somn cu telefonul ? Tudor... de la Paris... Nu e bună ?

— O fi lipsit la lecția despre fusurile orare...

— Era agitat... M-a pus să mă interesez de biografia unei fete... Helga Roth... secretara pavilionului nostru la München. Unde s-a născut... ce-a făcut... ce-a dres... anchetă ca la securitate... Pardon... am făcut o gafă ?

Toma rise amuzat :

— Nu... continuați... mă interesează...

— Spunea că are de gînd să-și axeze reportajul pe profilul fetei. Cum ați văzut dumneavoastră urmă de Helga Roth în reportajul de azi așa am văzut și eu...

— Poate paragrafele cu fata au fost scoase de secretarul de redacție.

— Nici vorbă... Eu am luat textul de la rețeaua locală și i-am făcut corectura. Nici un rînd despre fată.

— Tudor a primit ceva valută de la redacție ? Pentru telefoane, documentare ?

— Da de unde. A plecat pe cont propriu. E în concediu...

— Corespondența cum a transmis-o ? L-ați chemat dumneavoastră ?

— Nu... a sunat tot el... ieri după-amiază. Iar în urmă cu două zile m-a mai sunat odată, acasă, să-i comunic datele despre fată... S-ar părea că-i plin de bani, nu-i așa ?

Hîrtia din fața maiorului se umpluse între timp cu desene ciudate, săgeți și numele Helgăi Roth, scris de mai multe ori cu majuscule.

Luă o foaie curată și începu să-și ordoneze gîndurile alcătuind următoarea caligramă :

RADU TUDOR :

- angajat de Dumitrache Arnăutu pentru editarea materialelor publicitare ;
- pe spioana Emilia Borșa o cunoaște prin intermediul lui Dumitrache Arnăutu la o expoziție organizată de acesta ;
- intenționează să călătorească prin Italia și Franța dar ajunge la Paris, mult prea devreme (probă telefonul nocturn către colegul de redacție) ;
- sosirea la Paris coincide cu cea a lui Dumitrache Arnăutu care l-a devansat folosind avionul ;
- părăsește Parisul pentru a ajunge la München, cu toate că R.F.G. nu se afla în intențiile sale turistice ;
- interes pentru pavilionul românesc din München, mai ales pentru secretara Helga Roth ;
- cheamă telefonic Bucureștiul pe cheltuiala sa, transmite chiar și un lung reportaj ;
- concluzie : deține o cantitate de valută care depășește nevoile călătoriei. Sursă posibilă : Dumitrache Arnăutu ;
- simptom de frustrare cu descărcări patetice în reportaj. Motiv probabil : acut sentiment de vinovăție.

Sub toate aceste constatări desenă un imens semn de întrebare, iar alături trasă numele secretarei pavilionului românesc.

Dacă ar fi fost să analizeze această problemă în stilul unui computer și să scrie rezultatul obținut sub linia totalizatoare, răspunsul nu putea fi decît unul : Radu Tudor exercită activități ce au strînsă legătură cu persoana lui Dumitrache Arnăutu, iar Helga Roth este, fie o complice a acestuia din urmă, fie o viitoare victimă. Toate bune, numai că nici un computer din lume nu poate clasifica în sistem binar, conștiința oamenilor, acest imponderabil dar determinant factor social și etic. Maiorul Toma Grigoruț avea convingerea că nu suspiciunea, ci încrederea în oameni este principala calitate a unui lucrător aparținînd organelor de securitate. Pe de altă parte însă, intuiția sa deductivă îi spunea că acolo, departe de patrie, prietenul său se află în dificultate, într-o situație limită de a cărei proveniență se simțea responsabil.

Cîteva bătăi în ușă îl scoaseră din aceste reflexii. Își făcu apariția ofițerul de serviciu, însoțit de un bărbat purtînd uniforma albastră a angajaților ITB.

— Tovarășul colonel Amza l-a îndrumat la dumneavoastră.

Povestea șoferului de taxi nu-l surprinse. Înainte de a porni în cursă, pe cînd se afla la garaj, itebistul măturase interiorul autoturismului și scuturase covoarele de cauciuc. Așa a descoperit un plic cu o foaie de hîrtie pe care erau dactilografiate cifre misterioase. Se gîndise că evenimentul i-ar putea interesa pe tovarășii de la securitate și asta era tot.

— De cînd n-ați mai scuturat covoarele ? întrebă maiorul.

— Fac treaba asta în fiecare dimineață...

— Deci plicul a fost ascuns ieri... V-ați retras conform programului normal ?

— Nu... puțin după prînz nu m-am simțit bine... am avut grețuri... dureri de cap... mă apucase și somnul...

— Suferiți de ceva ?

— A fost o indispoziție trecătoare... M-am dus acasă și am dormit cîteva ore... cînd m-am trezit, ziua de lucru se terminase, așa că am dus mașina la garaj.

— Aţi simţit în timp ce eraţi la volan vreun miros deosebit ?

— Asta mi se întîmplă des... ştiu întotdeauna ce au mîncat şi ce au băut clienţii pe care-i transport... Cred că unul din cei de ieri mîncase cam mult usturoi.

— În ce loc aţi staţionat ?

— Ca de obicei... la Intercontinental.

— Aţi remarcat printre clienţii dumneavoastră un bătrîn care seamănă, să zicem, cu un şobolan ? Şi care poartă ochelari cu lentile groase ?

— N-am remarcat printre clienţii din ultimele zile o astfel de fizionomie...

Toma îi mulţumi şoferului şi-l felicită pentru faptul de a fi acordat atenţie unei întîmplări aparent banale.

Cifrele erau aşternute în grupuri de cîte 4, despărţite prin linioară : „1-4-78-4, 3-9-131-2, 6-9-112-1, 2-1-61-4...“ Şirul se întindea pînă la limita filei, terminîndu-se cu o serie de cifre diferită de celelalte : „07.09“.

Îi fu suficient să parcurgă primul rînd pentru a înţelege secretul codului. Cheia cifrului o constituia un ziar. Dovada i-o furniza faptul că fiecare grup era format din patru cifre. Asta însemna că prima desemna pagina, a doua coloana, a treia indica rîndul, pentru ca, în fine, a patra să determine al cîtelea cuvînt din rînd trebuia ales.

În favoarea ipotezei că era folosit un ziar pleda valoarea mică a primei cifre care nu depăşea 6, adică numărul obişnuit de pagini al unei gazete şi cea ridicată a rîndului, ştiut fiind că foaia unui volum nu depăşeşte 40 de rînduri în timp ce fila jurnalului poate cuprinde pînă la 160—180, în funcţie de litera folosită şi dimensiunea titlurilor.

Maiorul înclina să creadă că ziarul ales era „România Liberă“, care folosea frecvent în paginaţie formula de 9 coloane, aşa cum se putea deduce din valoarea celui de al doilea termen al grupului. În privinţa ultimelor cifre, „07.09“, nu încăpea îndoială că era vorba de data apariţiei cotidianului. Căută în vraful de publicaţii adunate pe birou numărul cu pricina şi se apucă de lucru.

Decodificat, textul arăta astfel :

„001 către 002. Felicitări pentru lichidarea celor doi bo- (cuvîntul se continua pe rîndul următor dar era clar că voia să-i desemneze pe Emilia și Cornel Borșa) se suspendă alerta rețeaua siguranță verificat acționați problema com- (din nou cuvînt la sfîrșit de rînd) export echipament chimic în favoarea lui stop Constantin han etc. m-a iar el stop Ulieru — nu iartă Terenul ele dar stop (cu puțină imaginație se putea deduce că între termenii „stop" corespondentul urma să citească numai prima literă din fiecare cuvînt, obținînd „Chemie United") de acord cu pretențiile inginerului Ionescu Stan".

Maiorul Toma înțelegea că mesajul neridicat din taxi era încă o verigă la acțiunile menite să ducă ancheta pe piste false. Plecat din țară, Dumitrache Arnăutu se străduia prin acțiunile complicilor săi să consolideze ideea că rezidentul („R 001") care a dirijat afacerea Lebădaru continua să fie prezent în fruntea rețelei.

În acest caz, textul era destinat nu unui agent subaltern ci însăși securității, fiind o verigă din programul de „intoxicare" cunoscut. Plicul fusese abandonat în mod deliberat, iar spionii mizau pe simțul cetățenesc al șoferului care descoperind un mesaj cifrat ca-n filme avea să-l predea celor în drept.

Pentru a face credibilă neridicarea plicului a fost nevoie de retragerea din cursă a taxiului. Nimic mai simplu pentru unul din spioni decît să strecoare în orificiul ventilatorului de bord un toxic (mirosul de usturoi acuzat de șofer indica un compus al arsenicului). Inhalată de conducătorul vehiculului, otrava și-a făcut efectul sub manifestări ce puteau fi atribuite unei colici intestinale dublate de migrenă.

Falsă sau nu, această pistă ducea din nou la Comexport.

Inginerul Vladimir Lebădaru îl întîmpină cu o plăcută surprindere :

— Extraordinar... la dumneavoastră mă gîndeam. Priviți ce-am primit cu poșta de ieri...

Era o lungă scrisoare expediată de Cornel Borșa din Suceava. Spionul relata modul în care și-a recunoscut vina în fața autorităților și-l încredința pe tînărul merceolog că n-are de ce să se teamă, întrucît în depoziția sa i-a lăudat hotărîrea cu care a respins șantajul.

Era demnă de admirat rîvna cu care Dumitrache încerca să-și apere organizația. Acest efort demonstra că spionul nu intenționa să renunțe la activitatea sa subversivă, ci pregătea terenul viitoarelor acțiuni.

— Știți ceva de o ofertă făcută de firma „Chemie United" ?

— Ca toți cei de aici, sînt la curent... E de competența colegului meu Ionescu Stan... „Chemie United" are de înfruntat un adversar de temut, pe Dumitrache Arnăutu, un energic om de afaceri de origină română... Se pare că Dumitrache face din această licitație o problemă de prestigiu pentru grupul de firme pe care îl reprezintă, căci în urmă cu cîteva săptămîni a organizat o costisitoare demonstrație, punînd să funcționeze cîteva zile stația pilot adusă la București „ad-hoc"...

— Cînd urmează să se ia decizia ?

— Curînd... E o chestiune de zile... Inginerul Ionescu Stan lucrează la documentație... Dumitrache ne bombardează pur și simplu cu scrisori în care pare dispus la orice concesie, numai să-i sufle comanda lui „Chemie United"...

— De unde vin scrisorile ?

— Ultimele două sînt datate la München.

— Și celelalte ?

— Din Paris...

În drum spre birou, maiorul Toma fu nevoit să străbată bulevardul, cu toate că la ora aceea de amiază îi displăcea să facă slalom printre mulțimea pietonilor grăbiți sau printre grupurile compacte ale celor care așteptau în fața cinematografelor. La un moment dat trotuarul și așa îngust fu literalmente baricadat de curioșii ce se entuziasmau în fața norocosului care cîștigase la loz în plic un autoturism.

Întîmplarea îi stimulă imaginația.

Ajuns la sediu îl chemă pe locotenentul amator de probleme enigmistice.

— Pentru că încă n-a apărut noul număr al revistei „Rebus", glumi Toma, am să-ți ofer o problemă care o să-ți placă.

Luă o foaie de hîrtie și trase din cîteva linii un careu. Cu majuscule, scrise pe verticală și pe orizontală numele lui Dumitrache Arnăutu, al Emiliei Borșa, al lui Cornel Borșa, al bătrînului vînzător de lozuri.

— Uite, vezi ? Ne-au rămas cam multe căsuțe goale... Spune, dacă dumneata ai fi spion și în plus remizier la „Loto-Pronosport" cum ți-ai plăti complicii, astfel încît sumele mari de bani primite să nu dea de bănuit ?

— Am înțeles, tînărul ofițer surîse. Mă duc la „Loto-Pronosport" și consult lista cîștigurilor oferite de agenția girată de bătrîn...

— S-ar putea să descoperi că sînt unii față de care norocul nu e deloc orb...

— Nu știți afișul acela ? „Numai cine nu joacă nu cîștigă la..."

— Fă o anchetă discretă printre obișnuiții agenției. Am o bănuială... Cred că omul nostru cumpără lozurile cîștigătoare cu suprapreț și le oferă drept recompensă complicilor...

— Asta înseamnă că în curînd careul intitulat „dosarul 1081" va fi complet atît pe orizontală cît și pe verticală...

— Ar cam fi timpul. În materie de enigme cred că semăn cu dumneata... Nu-mi place să am în fața ochilor careuri cu poziții albe.

După plecarea locotenentului, Toma sună garajul și chemă o mașină. De fapt, ziua sa de muncă abia începea.

16. Sanatoriul de pe malul lacului

Tudor se așezase pe bancheta din spate a Mercedesului condus de Dumitrache Arnăutu spre o destinație misterioasă, și, pentru a nu fi nevoit să converseze, se prefăcea că moțăie. Singurul mijloc de orientare îl

constituiau pancardele de semnalizare rutieră, suficiente însă pentru a înțelege că alergau pe șoseaua Europa 61, îndreptîndu-se, după toate probabilitățile, către frontieră.

„A pleca, înseamnă a muri puțin" — îi spusese cu tristețe Helga, înainte de a-și lua rămas bun, pe pista pe care se pregătea de decolare un imens turbojet Boeing. În loc de răspuns, Tudor i-a mîngîiat părul bogat, răvășit de curentul stîrnit de avioanele ce-și încălzeau motoarele.

— Oare ne vom revedea ?

— Ne vom revedea, i-a răspuns el. Și nu uita că la București vei fi supravegheată de oamenii lui Dumitrache. De aceea, cea mai mare prudență cînd îl vei căuta pe prietenul meu, maiorul. După ce-i povestești tot ce ți-am spus, îl rogi să mă ierte pentru ce-am făcut, dar n-aveam altă alternativă. Și apoi, sînt convins că-i voi fi de folos, odată întors la București.

— Și tu... tu ce vei face ? Helga pronunțase acest „tu", cu emoție, căci după episodul din magazinul cu bijuterii între ei doi se stabilise o intimitate în care nu mai încăpeau exprimările protocolare.

— Nu știu. Îl voi asculta pe Dumitrache...

— Și nu-i primejdios ?

— Nu știu nici asta. Poate că e...

— Tudor, mi-e frică — Helga simți dintr-o dată că s-a făcut frig, că vîntul rece din nord o învăluie în suflarea sa înghețată.

— Și mie mi-e frică, Helga... Nu sînt un erou din romane, ci un simplu gazetar al cărui contact cu primejdia a fost numai prin scris... Dar mă voi descurca. Dorința de a te revedea mă va ajuta. Drum bun.

Mercedesul își încetini mersul și Tudor observă că intrau într-o mică localitate. Unde mergem ? se întrebă pentru a zecea oară. Adevărul era, și Tudor înțelegea asta tot mai clar, că din clipa în care părăsise Bucureștiul, agentura de spionaj l-a supus la un permanent și sever examen. Episodul din München, cu tot caracterul său de misiune specială, fusese o nouă abilă și periculoasă

verificare. Era convins că primul scop al misiunii a fost urmărirea reacțiilor sale în fața unei întîmplări neprevăzute. Evoluția evenimentelor i-a confirmat întru totul supozițiile. Dintr-o singură lovitură, agentura reușise să-l verifice concomitent cu recrutarea unui nou agent, Helga Roth, a cărei valoare potențială era, după opinia lui Dumitrache, mai mult decît promițătoare.

— Frumoasa blondă, i-a mărturisit Dumitrache lui Tudor a doua zi după scena regizată în magazinul cu bijuterii, ne va aduce mari servicii la București. Fata vă iubește, domnule Tudor. Acest fapt ne creează un dublu avantaj. Nu vreau să vă jignesc sentimentele, dar în relațiile noastre cu Helga Roth vom uza nu numai de contractul pe care l-a semnat cu noi, ci și de slăbiciunea pe care o are pentru dumneavoastră... În felul acesta sîntem siguri că nu ne va scăpa din mînă.

Tudor se întrebase de multe ori asupra numărului celor care, ca și el sau Helga, fuseseră siliți să semneze asemenea contracte și care, din lașitate sau alte motive, acceptaseră să facă jocul bandei, trădînd interesele țării, ale poporului căruia îi aparțineau.

Își revenise după primele momente de emoție și confuzie cînd beneficiind de efectul surprizei, spionii avuseseră inițiativa. De-acum, jocul îl conducea el. Se simțea puternic și invulnerabil, iar moralul îi era consolidat de un robust sentiment de mîndrie. Din proprie voință, se constituise și mobilizase într-un soldat al țării și departe de ai săi devenise un combatant pe frontul invizibil al bătăliei pentru apărarea secretului de stat. Această experiență îi întărise convingerea că pentru un om cinstit care-și iubește patria, nu poate exista putere pe lume capabilă să-l împiedice să rămînă fidel jurămîntului solemn de credință. Nici o „situație limită" nu justifică trădarea. În fața unor convingeri ferme, nici șantajul, nici amenințarea cu violența n-au sorți de izbîndă.

Acest simțămînt stenic era însă dublat de un penibil sentiment de culpabilitate.

Primind din ușurință filmele lui Dumitrache se expusese unor consecințe grave. Încerca să se mîngîie la

gîndul că fapta sa nesocotită își avea reversul. Odată întors acasă îl va demasca pe spionul travestit în om de afaceri. Era convins că prietenul său, maiorul Toma Grigoruț, avea să rămînă mut de uimire și admirație în fața acestei revelații. Și apoi mai era formidabilul material de viață adunat în această luptă inegală și care așternut pe hîrtie ar putea da naștere unei cărți de-o autenticitate și de un inedit la care, de bună seamă, cititorii nu vor rămîne indiferenți.

Așa cum se așteptase, după consumarea șantajului montat împotriva Helgăi, Dumitrache trecuse la escaladarea pretențiilor. Prima însărcinare încredințată secretarei pavilionului economic fu aceea de a executa fotocopii după materialul care sintetiza natura tranzacțiilor încheiate de firmele românești cu partenerii străini.

Reporterul s-a oferit s-o ajute pretextînd lipsa de experiență și emotivitatea fetei, iar Dumitrache a fost de acord. Grozav se mai speriase Helga atunci cînd Tudor îi încredințase un „Minox“ [1] pentru a-și îndeplini misiunea.

— Tudore, i-a spus ea palidă, cu vocea subțiată de emoție, doar n-o să-mi ceri să comit o asemenea infamie...

— Știi ce este aceea o cacialma, frumoasă copilă blondă ?

— Mi-e frică, Tudore... eu nu sînt făcută pentru asemenea operații periculoase...

— Te înșeli. Pînă acum te-ai descurcat admirabil. O să-i servim domnului Dumitrache o păcăleală de-o să se ducă buhul. Sper că ai strîns articolele apărute în presa vestgermană referitoare la prezențele românești.

— Intră în obligațiile mele de serviciu... A apărut și un interviu al directorului în care sînt relatate principalele contracte încheiate aici.

— E mai mult decît suficient. Exemplele deja cunoscute vor consolida veridicitatea celorlalte date.

— Vei inventa restul ? întrebă Helga, uimită de îndrăzneala prietenului său.

---

[1] Aparat fotografic miniaturizat, lucrînd cu peliculă îngustă dar avînd o mare putere de definiție a imaginii.

— Dar tu ce ți-ai imaginat ? O să redactez o sinteză care o să le dea multă bătaie de cap și o să-i ducă pe căi greșite pe ticăloșii ăștia care-și imaginează că ne au la mînă...

— Mai devreme sau mai tîrziu vor înțelege că i-am înșelat... spuse temătoare Helga.

— Dar atunci noi vom fi departe !

Helga l-a ascultat și o noapte întreagă a dactilografiat pe hîrtie purtînd antetul oficial al pavilionului textul fantezist inventat pe loc de Tudor, care se amuza copios ori de cîte ori imaginația îi furniza cîte o „tranzacție comercială" menită să-i pună pe jăratec pe cei din banda lui Arnăutu.

După ce au fotografiat fiecare filă, falsul material de sinteză a fost rupt în fragmente minuscule și aruncat pe gura de canal de la toaletă.

Aventura müncheneză luase sfîrșit cu un net avantaj de partea reporterului. Acesta simțea că de-acum Dumitrache îl consideră drept un pion sigur pe tabla sa de joc. Dosarul Radu Tudor conținea în arhivele organizației mai mult decît suficiente probe compromițătoare în fața autorităților românești. Reporterul putea fi considerat nu numai un partener docil, ci și un agent activ amestecat pînă peste cap în acțiuni antistatale : transmiterea de informații secrete peste hotare, complicitate la șantaj îndreptat asupra unei funcționare din cadrul comerțului exterior, fotografierea unui document secret cuprinzînd activitatea pavilionului românesc.

— Vă întrebați, desigur, spre ce nouă aventură ne îndreptăm, nu-i așa ?

Vocea ușor glumeață a lui Dumitrache îl aduse la realitate. Șoseaua făcea un cot mare spre stînga. Apele albastre și liniștite ale lacului îi indicau lui Tudor că peste cîțiva kilometri urmau să fie opriți la punctul de frontieră.

— Ce-ați zice de un mic popas pe malurile lacului ? Cunosc aici un restaurant cu o bucătărie nemaipomenită...

Cînd ajunse la desert, Dumitrache părăsi tonul de flecăreală veselă.

— Domnule Tudor, sper că ați înțeles situația dumneavoastră. La punctul în care au ajuns relațiile noastre, nu mai puteți da înapoi.

Tudor știa că, după toate atuurile pe care le avea la activ, putea să mai întindă puțin coarda. De aceea, răspunsul său fu voit lipsit de modestie :

— Iar eu sper că și dumneavoastră vă dați seama că, dacă am ajuns în acest punct, aceasta se datorează nu numai presiunilor exercitate asupra mea, ci și acceptării voite de către mine a rolului pe care mi l-ați ales. Poate că nu numai dumneavoastră ați jucat tare în treaba asta. Poate am și eu meritul meu. Poate că la București intenționat v-am dat anumite speranțe. Vreau să vă atrag atenția că nu numai dumneavoastră sînteți tare. Vorba franțuzului : „les grands esprits se rencontrent“ [1]. V-o repet, domnule Dumitrache, n-aș vrea să fiu considerat pe aici un ageamiu oarecare, recrutat întîmplător. Credeți că dacă voiam cu adevărat să scap de dumneavoastră nu găseam un mijloc ? Se spune despre mine că am multă fantezie. Găseam ceva, inventam eu o soluție, dacă propunerile de a intra în agentura dumneavoastră nu-mi conveneau. Căci, de ce să n-o spun, poate am o vocație înnăscută pentru treburile care vă interesează pe dumneavoastră.

— Este exact ceea ce gîndesc și eu. Consiliul de administrație al firmei noastre a aprobat să fiți instruit în vederea unor misiuni importante. Vă felicit pentru această promovare...

Își reluară drumul. După cîțiva kilometri, Dumitrache părăsi autostrada și intră pe un drum pietruit, cam denivelat, care-l obliga să conducă cu viteză redusă. Un panou cu inscripții în mai multe limbi avertiza că în continuare este un domeniu privat și, ca atare, accesul este interzis.

Avertizarea aceasta nu părea să-l vizeze și pe Dumitrache, care-și continuă drumul netulburat, oprind în cele din urmă în curtea largă a unei vile construită în stilul specific cabanelor din Alpi. O firmă discretă îi

[1] „Marile spirite se întîlnesc“.

indica lui Tudor că se aflau în incinta sanatoriului doctorului John Hubert Emanuel de Orania.

Doi vlăjgani în halate albe de infirmier, pe sub veşmintele cărora se reliefau crosele pistoalelor mitralieră, ascunse destul de neglijent, făceau rondul în faţa intrării „sanatoriului".

Îl salutară amical pe Dumitrache, privindu-l cu neascunsă curiozitate pe noul „pacient".

La intrarea în „sanatoriu", Dumitrache primi de la portar un minuscul receptor radio de tip interfon, pe care şi-l prinse la buzunarul pentru batistă de la piept.

— Aici este „grădiniţa". Ceea ce veţi descoperi, reprezintă proba celei mai înalte încrederi pe care o acordăm colaboratorilor noştri.

Dumitrache îl conduse pe Tudor într-o încăpere mare, un soi de sală de gimnastică, echipată cu aparate electronice complicate. Un bărbat şi o femeie, ambii îmbrăcaţi în halate albe, păreau foarte preocupaţi în verificarea utilajelor.

— Hello Lynda, hello Francis...

Cei doi instructori răspunseră prietenos la salutul lui Dumitrache, apoi îşi văzură de treburi.

Cea pe care Dumitrache o numise Lynda îl privi ceva mai lung pe Tudor. Pentru o clipă, privirile lor se încrucişară şi Tudor avu certa senzaţie că obrazul acela frumos, ca de păpuşă, îl mai văzuse undeva. Îşi munci memoria, dar nici o amintire nu-i readucea imaginea femeii cu faţă rotundă şi ochi vii, lucitori. Ar fi putut totuşi să jure că a mai văzut-o. Şi deodată, ca un bliţ, în memoria sa se produse o suprapunere bizară : chipul bătrînei prietene a femeii asasinate la Veneţia, aşa cum fusese surprins de fotoreporterul ziarului local, şi chipul frumoasei Lynda constituiau de-acum o singură imagine. Privi pe furiş profilul Lyndei, preocupată de munca ei. „Dacă i-am adăuga riduri şi i-am albi părul, gîndi Tudor, cred că am obţine o excelentă Eveline Smith din Detroit."

Ghidul şi protectorul său îl cuprinse amical de după umeri.

— Aici se învaţă o mie de trucuri pentru a intercepta convorbirile, îi explică el cu vădită mîndrie. Dispunem de cea mai înaltă tehnică... De la microfoanele condensator şi microemiţătoare pînă la procedeele clasice, bretele pentru capturarea convorbirilor telefonice sau alte minuni asemănătoare. Puteţi fi mîndru, domnule Tudor, sînteţi primul român care va urma aceste cursuri. Aici pregătim cadre pentru toate continentele.

— Încep chiar azi ?

— Nu, ziua de azi e consacrată vizitei medicale şi testelor. De mîine însă, vă veţi integra disciplinei cursului.

Din interfonul pe care Arnăutu îl purta în buzunarul de la piept, se auzi distinct o voce de femeie, care rosti cîteva cuvinte într-o limbă străină.

— Fiţi tare, domnule Tudor, zîmbi Dumitrache, şeful cel mare vrea din nou să vă vadă... Vi-l amintiţi ? Aici e statul major... la Paris e numai una din secţiuni.

■

Părea la fel de anonimă şi inofensivă ca oricare din valizele acelea ieftine şi comode care se vînd prin magazinele „Monoprix". Nici prea mare, ca să fie remarcată, dar nici prea mică, pentru a nu-ţi permite să transporţi în ea cele necesare într-un voiaj de durată mijlocie. Era valiza preferată a călătorului fără personalitate distinctă, la fel de potrivită în mîna unui comis-voiajor sau a unui mic funcţionar, la ea acasă lîngă o familie care pleacă în vacanţă sau alături de un soldat demobilizat. Era valiza ideală a călătorului care nu doreşte să fie remarcat, prototipul perfect al bagajului destinat omului obişnuit, la fel de banal şi anonim ca toate cele cîteva sute de mii de geamantane identice care circulă în lumea noastră alcătuită în majoritate — spre fericirea şi bunăstarea fabricanţilor de valize fără personalitate — din călători modeşti care-şi fac cumpărăturile la magazinele cu mărfuri ieftine şi trainice.

Purtată pe stradă, într-o gară sau pe un aeroport, valiza aceea cenuşie înceta să mai fie valiză şi devenea

cel mai comun din toți numitorii comuni posibili. Cu un asemenea geamantan în mînă, însăși Brigitte Bardot s-ar fi putut strecura nevăzută și neidentificată în zilele ei de glorie pe oricare din marile artere ale metropolelor europene deci cu atît mai mult un spion care, de obicei, este om ce arată la fel de banal ca însăși banalitatea.

Privind-o și pipăind-o, Tudor era pe cale să crecze un lung poem dedicat valizelor pe care pacienții „sanatoriului" de pe malul lacului le primeau după un minuțios instructaj în timpul „tratamentului".

Starea aceea de euforie avea un motiv întemeiat. În cele 10 zile cît durase pregătirea sa în centrul de instruire al agenturii private de spionaj, Tudor folosise pe cont propriu bogata colecție de gadgeturi disimulată în compartimentul secret al valizei-minune. Era un adevărat tezaur și cuprindea unelte pentru deschis broaște, un stilou lanternă ce devenea stilet la apăsarea unui resort, două emițătoare radio puțin mai mari decît o tabletă de aspirină, instalație miniaturizată pentru ascultare și înregistrare, lunetă construită din moduli, un aparat de fotografiat și altul de filmat, ambele de dimensiuni liliputane, o trusă cu piese detașate din care se putea înjgheba după prospectul anexă cele mai surprinzătoare construcții. Reușise să înregistreze pe bandă magnetică o bună parte din lecții, dialoguri schimbate între membrii bandei. Filmase și fotografiase cu camera ascunsă clădirea, încăperile, instalațiile destinate instruirii, precum și pe toți cei ce se aflau în falsa clinică de pe malul lacului, inclusiv pe marele patron, „bossul".

Recoltase un material vizual și auditiv de o inestimabilă valoare demascatoare. Predate organelor de securitate la București, benzile și filmele aveau să le fie de mare folos autorităților în descoperirea și pedepsirea lui Dumitrache Arnăutu, a complicilor acestuia.

În fața valizei cu dublă compartimentare Tudor își admira opera. Introdusese filmele expuse și benzile înre-

gistrate în cutiile originale, lipind cu grijă etichetele care atestau că materialul este nefolosit.

„Și acum între noi doi, domnule Dumitrache Arnăutu și restul..." murmură cu un surîs crud Radu Tudor.

17. Concluzii la București

Maiorul Toma privi cerul senin și înalt al splendidei zile a echinocțiului și-i făcu semn șoferului să rămînă pe loc. Era mult prea frumos acel sfîrșit de septembrie pentru a nu profita de soarele încă generos care-i mîngîia obrajii cu neasemuita lumină aurie a toamnei. Dealtfel, distanța care-l separa de locul de muncă al Helgăi Roth nu era prea mare și o scurtă plimbare matinală pe jos n-avea de ce să-i strice.

Păstra proaspătă în amintire prima întîlnire cu fosta secretară a pavilionului românesc la tîrgul de la München. Nu s-ar spune că n-a fost șocat de relatarea acesteia, de întîmplările greu de crezut care-l situau pe prietenul său pe un teren nu numai primejdios ci și reprobabil. Trecuseră atîtea zile și tot nu putea să-și explice cum a fost posibil ca un om întreg la minte, cu o îndelungată experiență de viață, să cadă ca un neghiob victima unor intrigi țesute, la urma urmelor, cu o ață destul de albă.

Era nu numai îngrijorat dar și mînios și-i pregătea lui Radu Tudor o revedere usturătoare. Relatarea Helgăi îi dovedise că nu se înșelase atunci cînd, după lectura reportajului transmis de la München și convorbirea telefonică purtată cu colegul de redacție al lui Tudor, așternuse pe hîrtie schema coincidențelor ce rezultau din faptele, atitudinea, starea de spirit a ziaristului și activitatea subversivă a lui Dumitrache Arnăutu.

Cînd pătrunse în biroul Helgăi Roth, maiorului nu-i scăpă expresia încordată a frumoasei funcționare.

— Iertați-mă că v-am pus pe drumuri, se scuză ea, dar a intervenit din nou ceva... Aseară, pe la unsprezece,

am primit un telefon ; aceeași voce ca și înainte. Mi-a dictat două texte. Unul clar, celălalt compus din cifre. Helga îi întinse ofițerului două foi acoperite cu scrisul ei mărunt și ordonat. Primul l-am tradus în limba engleză și i l-am citit unui inginer... Stan Ionescu de la „Comexport". Azi de dimineață, înainte de a pleca la muncă.

Comunicarea către inginer fusese alcătuită ca din partea unui reprezentant al firmei „Chemie United". Era o vorbire politicoasă care-l asigura pe inginer de înalta considerație a conducerii concernului și-l consilia să analizeze cu imparțialitate toate ofertele. Pentru a-l ajuta, își permiteau să-i pună la dispoziție un dosar documentar pe care îl va găsi în portbagajul autoturismului.

De asemenea, corespondentul anonim îl ruga să accepte, fără nici o pretenție, „micile atenții" pe care „casa" i le oferea, semn al prețuirii.

A doua filă cuprindea lungi șiruri de coloane cifrate care foloseau de data aceasta drept cod nu un ziar ci o revistă, dovadă valoarea frecvent ridicată a primului termen.

— Ce v-a cerut să faceți cu textul cifrat ?

— Să-l dactilografiez... dar nu la o singură mașină, ci folosind mai multe...

— Avem de-a face cu profesioniști... în felul acesta e aproape imposibil să se stabilească proveniența dactilografierii. Și cînd urmează să ascundeți acest mesaj sub covorul de cauciuc al unui taxi ?

Helga fu surprinsă.

— De unde știți asta ?

Maiorul zîmbi :

— Sînt sătul pînă peste cap de trucurile lor...

— În plus mi-a cerut ceva ridicol... Să-mi schimb înfățișarea... Azi urmează să ridic dintr-o căsuță pentru depozitat bagajele din Gara de Nord o valiză ce conține tot ce trebuie pentru a deveni de nerecunoscut în timpul cursei cu taxiul... perucă neagră, ochelari cu rame groase, un impermeabil colorat...

— Cînd urmează să aibă loc operația din taxi ?

— Poimîine... duminică... La șapte treizeci trebuie să iau un taxi din stația hotelului „Intercontinental", să reținnumărul de înmatriculare al vehiculului și să ascund plicul. La orele zece am primit ordinul să telefonez la securitate...

— Interesant... Ca să povestiți ce ?

— Am fost minuțios instruită asupra modului cum trebuie să joc scena la telefon. Să am o voce speriată, să par mistuită de remușcări... Să pretind că abia am coborît din taxiul cu numărul cutare și că regret că nu pot veni personal... Voi juca rolul unei femei șantajate prin telefon de un necunoscut. Să spun că tot prin telefon am primit mesajul și instrucțiunile și că am dactilografiat cifrele la mașina mea personală. Că necunoscutul mă amenință și că n-am avut altă alternativă decît să-l ascult. Cu toate acestea însă, deși sînt supravegheată, conștiința mea cetățenească îmi dictează să dezvălui autorităților mașinațiile necunoscutului de la telefon. Să-mi justific anonimatul prin natura extrem de delicată a șantajului... mă înțelegeți ce vreau să spun, nu-i așa ?

— Cum a reacționat inginerul Stan Ionescu la cele spuse de dumneavoastră la telefon ?

— Părea năucit... bolborosea cuvinte greu de priceput. Mi-a închis telefonul fără nici un comentariu.

Abia ieșit pe poarta instituției, Toma se trezi în fața unui autoturism în care locotenentul amator de probleme enigmistice rezolva cu vizibilă satisfacție careul de pe coperta noului număr al revistei „Rebus". Atent la cei ce intrau sau ieșeau din clădire, tînărul ofițer deschise ușa și împături revista, așezînd-o pe banchetă.

— Tovarășul colonel Amza mi-a ordonat să vă duc urgent la „Comexport". Se pare că s-a petrecut ceva deosebit...

— Veștile bune, dragul meu, circulă ca banii...

Pe biroul directorului „Comexport"-ului se aflau un casetofon și un radio-receptor tranzistorizat, ambele aparținînd unei mărci de renume, băuturi străine scumpe, țigări americane, un set complet de piese auto purtînd însemnele

unei cunoscute firme occidentale, cosmetice de lux, o sumedenie de alte mărunțișuri costisitoare.

Lîngă director se afla secretarul Comitetului de partid iar ceva mai departe de aceștia, înnegurat la față, rozîndu-și nervos unghiile, inginerul Stan Ionescu privea cu ochi răi „cadourile". Toma parcurse cu privirile obiectele care provocaseră o adevărată revoluție la nivelul conducerii întreprinderii și ochii i se opriră asupra pieselor auto. Fluieră admirativ.

— Nu s-ar spune că aveți un automobil comod, tovarășe Stan. Modelul acesta e cam rar pe la noi. Greșesc cumva dacă presupun că mașina dumneavoastră are nevoie de reparații generale și aveți dificultăți în procurarea pieselor ?

— Dar vă asigur că cu...

— Nu trebuie să vă scuzați... Indivizii cu care avem de-a face sînt bine informați... Și nu-i vina dumneavoastră...

Directorul privi întunecat spre ofițer :

— Sîntem pur și simplu consternați, începu conducătorul instituției. La indignarea noastră legitimă se adaugă totuși nedumerirea. O firmă atît de prestigioasă ca „Chemie United" să se preteze la asemenea josnicii ! Și unde mai puneți că era cît pe ce să o preferăm !

— Trebuie să înțeleg că întîmplarea e de natură să vă determine la o altă decizie ?

— Oricum, va trebui să meditățm. Ceea ce face cazul de nerezolvat este faptul că urmează s-o luăm de la zero... Nici una din celelalte oferte nu ne satisface exigențele. Acum e nevoie să prospectăm din nou piața mondială. Operația ne va lua timp și dotarea cu echipament nu poate suferi întîrziere. Va fi o lovitură serioasă dată planificării. Noul obiectiv nu va putea intra în producție la termenul stabilit.

Toma luă dosarul așezat peste obiectele acelea de bazar și-l răsfoi atent. Nu-i fu greu să constate că filele ofereau o excelentă documentare asupra viciilor ascunse sau nu de utilajele oferite de firmele rivale lui „Chemie United". Erau reproduse statistici oficiale, tăieturi din presa internațională, procese verbale stabilite de instituții de stat,

indicatori tehnologici și date de producție, multe din ele avînd un strict caracter de secret economic.

Utilajele licitate de compania reprezentată de Dumitrache Arnăutu aveau cea mai proastă cotare în documentația propusă consultării inginerului de la „Comexport". Prezentau un grad înalt de poluare a mediului ambiant, nu valorificau satisfăcător materia primă, fiind neputincioase a fracționa prin cataliză toți compușii susceptibili a fi sintetizați într-o gamă largă de subproduși. În schimb, capitolul „Chemie United" era o adevărată apologie adusă concernului. Erau anexate scheme, formule, aprecieri ale unor înalte personalități mondiale ale chimiei și fizicii.

— Nu pot să înțeleg — continuă directorul — ce nevoie avea „Chemie United" să recurgă la o asemenea operație de denigrare a firmelor rivale, cînd e știut pe plan internațional că produsele lor sînt conforme cu cele mai noi rezultate ale revoluției tehnico-științifice...

— Nu v-ați gîndit nici o clipă la o manevră ? întrebă surîzător Toma. Știți, în limbajul nostru o numim „operațiune de intoxicare".

— Credeți că darurile astea scîrboase ar putea proveni din altă sursă decît „Chemie United" ? întrebă inginerul Stan Ionescu care părea să înțeleagă, în fine, substratul întîmplării.

— Sînt convins, continuă cu voce fermă ofițerul care știa el ce știa. Adversarii lui „Chemie United" s-au bizuit tocmai pe cinstea dumneavoastră... pe adevărul că un funcționar activînd într-o unitate a comerțului exterior românesc nu poate fi cumpărat, ci va aduce la cunoștință șefilor săi tentativa de corupție. Ceea ce, după cum se vede, ați și făcut.

— Imaginați-vă, tovarășe maior, surpriza și sila care m-au cuprins cînd mi s-a telefonat de dimineață... Fără să am motive, mă simțeam vinovat. Referatul meu fusese deja înaintat conducerii și dădeam cîștig de cauză lui „Chemie United".

Inginerul luă de pe masă o foaie dactilografiată în limba engleză și i-o întinse :

— Mi se cere să reflectez trei zile și cînd voi fi chemat la telefon să indic țara și localitatea unde doresc să se înscrie pe numele meu un depozit bancar de cinci mii dolari... Bineînțeles în cazul în care „Chemie United" va cîștiga licitația...

— Tovarășe director, i se adresă maiorul conducătorului instituției. Nu vă destăinuiesc un secret mărturisindu-vă că întîmplarea de azi nu m-a surprins... Ne așteptam la o astfel de tentativă. Cei care au pus-o la cale erau convinși că oricum „Chemie United" va fi preferată. Prestigiul produselor sale pleda categoric în favoarea unei asemenea decizii... Documentația pe care v-au pus-o la dispoziție nu mai putea schimba nimic în privința celorlalți oferanți, dar toată combinația îi discredita din punct de vedere moral pe cei de la „Chemie United"...

— De un oarecare folos ne-a fost, totuși... Pe locul doi veneau în intențiile noastre utilajele propuse de domnul Dumitrache Arnăutu... Dosarul prezintă însă laturi defavorabile pe care noi nu le cunoșteam... De pildă gradul de poluare și neputința de a fracționa în întregime materia primă...

— Autorii diversiunii au sperat că veți mușca din momeală și veți reîncepe prospectarea pieții. În mod indirect, operațiunea s-ar solda cu un sabotaj la adresa economiei noastre. Cum ați remarcat, excluderea lui „Chemie United" duce la întîrzierea la darea în folosință a capacităților de producție proiectate. Vă repet... Nu luați în seamă această provocare. Continuați ca și cum nimic nu s-ar fi întîmplat. Se întoarse către inginer : Mă interesează un amănunt. Cum au ajuns minunile astea în biroul conducerii ? În afară de persoanele de față mai știe cineva de existența lor ?

— Eu le-am adus, răspunse Stan Ionescu. Mi-am dat seama că nu trebuie să mă afișez cu ele, așa că am băgat autoturismul în garajul instituției, parcîndu-l într-un colț întunecos. Prefăcîndu-mă a remedia o defecțiune, mi-am făcut de lucru la portbagaj și le-am cărat în cîteva drumuri, folosind o sacoșă...

— Atunci e bine... Vă rog să le duceți înapoi cu aceeași discreție... Și vă mai recomand ca odată ajuns acasă să le scoateți din mașină cît mai vizibil... Nu-i exclus ca

cineva să pîndească momentul, ba chiar să facă fotografii...

— Adică... să-i las să creadă că le-am primit ?

— Exact... Dușmanii noștri nu s-au gîndit la asta. Au contat pe poziția dumneavoastră cetățenească. Noi însă îi vom face să creadă altceva.

— Bine, dar vor gîndi că sînt un funcționar necinstit !

— Liniștiți-vă... La ei noțiunea de cinste e foarte relativă. Pentru reușita demascării celor ce stau în spatele acestor mașinațiuni avem nevoie de colaborarea dumneavoastră. Sînteți de acord să ne ajutați ?

— Mai e vorbă ? Sînt gata la orice, numai să-i văd pedepsiți pe ticăloșii aceștia...

— Nu e exclus ca mai devreme sau mai tîrziu să primiți semne de viață de la ei. Arătați-vă dispus să colaborați... M-am gîndit la un plan de acțiune...

■

În fața colonelului Amza ședeau surîzători maiorul Toma Grigoruț și tînărul său colaborator amator de probleme rebusiste. Colonelul privea visător primele pagini ale dosarului 1081, ale cărui file abia mai încăpeau între coperțile de carton.

— Dacă ținem seama că ai plecat la drum avînd ca repere numai o sinucidere și un deces prin atac de cord într-o grădină publică, s-ar părea că rezultatele anchetei sînt promițătoare.

În loc de răspuns, Toma scoase din buzunar o foaie de hîrtie boțită. O așeză pe masa de lucru, netezind-o cu palmele.

— Asta ce mai e ? Colonelul privea mirat liniile ce închipuiau un careu de cuvinte încrucișate în interiorul căruia erau așternute litere pe orizontal și pe vertical.

— Pentru că nu pot să umblu cu întreg dosarul după mine i-am făcut un rezumat... M-a inspirat pasiunea enigmistică a tînărului meu ajutor, abonat fidel al revistei „*Rebus*" și evidențiat în fiecare lună la „Poșta redacției".

Obișnuit cu originalitățile colaboratorului său, colonelul zîmbi îngăduitor :

— Iar vreo trăsnaie de-a dumitale...

— Deşi unele din cele pe care le voi spune acum le cunoaşteţi, vă rog să-mi permiteţi, tovarăşe colonel, să recapitulez datele acestei acţiuni pentru a putea lua decizia cea mai nimerită. Azi pot să afirm cu certitudine că reţeaua în cauză activează relativ de puţină vreme. Metoda de lucru favorită : şantajul. Scopul : asigurarea priorităţii firmelor reprezentate de Dumitrache Arnăutu în operaţiunile de import. Două victime ale şantajului au încetat din viaţă. A treia ni s-a spovedit şi ne-a ajutat să demascăm cuplul Borşa. A patra se află în clipa de faţă peste hotare şi încearcă, se pare cu destul succes, să-i păcălească pe spioni şi să ajungă teafăr acasă. A cincea, frumoasa blondă de care reporterul nostru s-a îndrăgostit — trebuia să i se întîmple odată şi odată asta — e aici şi ne aflăm în plină colaborare. În careul meu l-am trecut la orizontal, „capitolul victime", şi pe inginerul căruia i-a venit la început de toamnă Moş Gerilă şi i-a umplut portbagajul automobilului cu cadouri. Aceste victime le-am numit „pozitive" pentru că au refuzat să trădeze. M-am întrebat de multe ori din cine e formată banda asta şi am ajuns la concluzia că au un nucleu compus din oameni de acţiune, tipi duri, care se ocupă cu operaţiunile de şantaj, colectarea şi transmiterea informaţiilor. În jurul acestui nucleu de bază se află „victimele negative", cei care s-au lăsat antrenaţi în trădare din laşitate şi apoi din lăcomie. Urmărind repartiţia cîştigurilor în agenţia „Loto-Pronosport" girată de bătrînul care pare să conducă operaţiunea de intoxicare, am selecţionat doi indivizi. Făcînd o anchetă în jurul lor şi în anturajul bătrînului remizer, am constatat că toate cîştigurile obţinute de cei doi provin din lozuri norocoase cumpărate cu suprapreţ. Unul din ei este depanator de radio şi televizoare iar celălalt avocat, în prezent pensionat medical temporar. Avem probe că cei doi fac parte din nucleul reţelei. Avocatul a filat-o pe Helga Roth în primele zile de la înapoierea ei în ţară, iar electronistul a instalat la domiciliul lui Radu Tudor un emiţător radio, de acelaşi tip cu cel

descoperit de mine în garsoniera fetei. Presupun că astfel de tipi activează şi în provincie. N-am putut identifica pe nimeni aparţinînd „victimelor negative" pentru bunul motiv că organizaţia şi-a încetat activitatea după eşecul cuplului Borşa în faţa lui Lebădaru şi mai ales după ce, conform planului nostru, Dumitrache Arnăutu şi-a dat seama că cei doi spioni sînt desconspiraţi, înţelegînd că presupusa verişoară a inginerului este o lucrătoare a securităţii. În acest timp doar ramura bucureşteană a acţionat, în operaţiunea de semănare a pistelor false. Şi acum, episodul „Chemie United" pe care l-aş numi meciul „Dumitrache Arnăutu contra Dumitrache Arnăutu". Punînd în sarcina organizaţiei care a dirijat cuplul Borşa patronajul lui „Chemie United", spionii vizau departe. În primul rînd să probeze nevinovăţia lui Dumitrache Arnăutu. Am decodificat textul pe care Helga Roth îl va depune poimîine într-un taxi, conform planului solicitat de misteriosul său corespondent pe care însă noi îl cunoaştem : bătrînul remizer. Este o aşa-zisă scrisoare de adio a rezidentului „R 00 1" către ajutorul „R 00 2". Se anunţă dizolvarea reţelei care şi-a îndeplinit ultima misiune : obţinerea licitaţiei de către „Chemie United". Acest frumos basm destinat nouă vrea să ne convingă că banda a avut ţeluri limitate la cîteva contracte oneroase şi basta. În acelaşi timp discreditează concernul cu cele mai mari şanse, lăsînd loc liber unor viitoare negocieri în care sub altă firmă, organizaţia lui Arnăutu Dumitrache ar putea să prezinte „ la même Janette, autrement coiffé..." [1]

Locul unde spionii se cred geniali este spulberarea şansei oferită lui Dumitrache Arnăutu printr-un lux de documentaţie care atestă uzura morală şi lipsa de randament a utilajelor propuse de acesta, şi asta după o costisitoare demonstraţie la Bucureşti cu o staţie pilot adusă special. Cine ar putea bănui că chiar ofertantul îşi dă cu firma în cap ?... Deci încă un alibi pentru conducătorul reţelei.

[1] Cunoscută zicală franceză : „Aceeaşi Janette, altfel coafată..."

Trag o singură concluzie : organizația pregătește ceva cu totul deosebit. O acțiune care, cred ei, nu poate fi prevăzută de nimeni. Sînt convins că rețelei puse în retragere în ultimele două luni organizația îi va da un nou rezident, odată cu noi misiuni. Asta însă nu se va întîmpla decît odată cu revenirea în țară a lui Dumitrache Arnăutu. El va preda noului venit rețeaua, el va fi așadar formula magică ce va topi înghețul rețelei. Cît timp spionii nu acționează, nu-i putem demasca.

— Deci, dumneata recomanzi răbdare...

— Da. Pentru că așteptarea nu prezintă nici un pericol de vreme ce spionii nu întreprind nimic care să pună în primejdie secretul de stat.

— Bine, maiorule... Sînt de acord să le mai acordăm o perioadă de răgaz. Să nu-i lași însă să comită acțiuni dăunătoare. N-au decît să se joace ca pînă acum cu noi de-a șoarecele cu pisica, cu explozii în bucătării și bilețele cifrate „uitate" în taxiuri. Nu mi-ai spus opinia despre prietenul dumitale care se crede erou de cinema...

— Îmi umblă mie prin cap o idee, dar mi-e teamă că e prea exagerată...

— Dacă e aceeași care mă frămîntă și pe mine, s-ar putea să avem o surpriză de proporții... Noi ca noi, dar mai ales știi dumneata cine...

18. Anchetă la Veneția

Radu Tudor trăia în ziua aceea sub zodia primelor manifestări ale unei toamne mult prea timpurii la Veneția. Ploua des și mărunt dintr-un cer de plumb. Ca să se adăpostească de ploaie, se afundă pe străduțele cuprinse între apele lui Rio San Salvador, cu clădiri avînd aspect medieval, ale căror balcoane aproape că se unesc, formînd o adevărată boltă deasupra capetelor pietonilor. Și aici, ca și în alte părți mai puțin turistice ale orașului lagunar, Veneția își trăda vîrsta. Tudor trecea pe lîngă

canale înguste, gituite de clădiri sumbre, cu pereții cojiți, cu zidurile mîncate de apele neiertătoare.

Trecuseră mai bine de două ore de cînd rătăcea fără o țintă precisă pe străduțele Veneției, încercînd să-și alcătuiască un plan de bătaie pentru acțiunea ce-și propusese s-o îndeplinească în drum spre casă : limpezirea împrejurărilor în care fusese asasinată bătrîna din Detroit.

Tudor hotărîse, odată plecat de la „sanatoriu", să distrugă la Veneția orice urmă ar fi putut conduce poliția italiană la persoana sa și să adune totodată probe împotriva lui Lucas, a îngerului său păzitor, gorila Joe, într-un cuvînt, împotriva bandei de spionaj. Avusese prevederea ca în perioada petrecută între zidurile școlii de instruire a agenților să-și pregătească acțiunea. Printre bogatul material demascator pe care îl purta în compartimentul secret al „valizei minune", se aflau mai multe fotografii ale Lyndei — cea al cărei obraz îi amintea atît de bine de portretul bătrînei doamne Smith — precum și instantanee ale celor care au pregătit și executat crima : Lucas și Joe. Avînd drept ghid fotografia din „Diario di Venezia" a misterioasei doamne Smith, Tudor își exersase talentul la desen pe cîteva din copiile fotografice ale Lyndei. Suprapuse o pieptănătură sobră, cu păr cărunt, tunsorii moderne, băiețești, a blondei Lynda, iar obrazului ei frumos și prelung îi adăugă riduri ; pe fiecare fotografie obținu același lucru : portretul doamnei Smith. Una din probe era făcută. Odată dovedită complicitatea blondei Lynda la crimă, culpabilitatea bandei și deci a oamenilor săi de mînă forte era confirmată fără putință de tăgadă. Al doilea argument avea să-l constituie verificarea la hotelul „Bristol" a ipotezei sale că cei doi agresori au locuit sub același acoperiș cu victima și cu complicele lor, Lynda.

În holul hotelului Bristol se aflau o mulțime de locatari, pe care ploaia îi speriase. Cei mai mulți ședeau tăcuți pe scaunele sau fotoliile din jurul măsuțelor joase.

Tudor se așează și el la o masă și ceru chelnerului să-i aducă un Martini roso. În timp ce sorbea licoarea, îl studia pe bătrînul de la recepție. Pîndi un moment cînd

acesta era mai liber şi se îndreptă spre tejgheaua lăcuită. Avea pregătită o fotografie a celor doi. Pentru a nu trezi cine ştie ce bănuieli, Tudor alesese un instantaneu surprins în faţa „sanatoriului" în care cei doi asasini păreau doi rentieri cumsecade aflaţi în vacanţă.

— Bună ziua, spuse Tudor care într-o mînă ţinea fotografia şi în cealaltă paharul cu Martini. Minunată licoare, nu sinteţi de părere ?

Bătrînul, abordat atît de direct, căpătă convingerea că în faţa sa se află o cunoştinţă, probabil un vechi client şi, pentru a nu se face de ruşine, răspunse amical dar cu oarecare regret :

— Ei, tinere, ferice de cei ce-şi pot permite să se adape din izvorul tămăduitor ale sfîntului Martin.

Tudor înţelese aluzia şi-i făcu semn garsonului să se apropie :

— Te rog, un Martini dublu pentru domnul...

— Un „Martini bianco", dacă nu vă supăraţi... Şi fără gheaţă.

Băuturile reci îmi fac rău... De, bătrîneţea...

Tudor se împrieteni repede cu bătrînul care, singur în faţa panoului cu chei, se cam plictisea.

— Poate abuzez de amabilitatea dumneavoastră, dar v-aş fi recunoscător dacă mă ajutaţi să dau de urma a doi prieteni...

— Au fost găzduiţi la noi ?

— Da... sau cel puţin aşa cred... În ziua de douăzeci şi nouă august... Domnii Lucas René şi Joe Salinas... Dealtfel am şi o fotografie... Am făcut-o în vacanţa trecută, în Elveţia...

Bătrînul caută mai întîi în registru.

— Da... Au ocupat fiecare cîte o cameră la etajul trei. În treizeci au părăsit hotelul. Îmi permiteţi să consult fotografia ?

Tudor i-o dădu, bucuros că totul decursese atît de firesc.

— Cum să nu, îi recunosc pe aceşti doi domni... Mai ales pe acesta... domnul Lucas... Ştiţi, nu-i plăcut s-o repet, dar poate aţi auzit. În hotelul nostru s-a înfăptuit o

crimă... în noaptea de douăzeci și nouă. Ce mai tevatură a fost ! Ne-a anchetat pe toți comisarul acela care umblă după publicitate... Toată lumea îl știe la Veneția... Santalucci... Mi-l amintesc pentru că domnul Lucas a fost cel care i-a relatat comisarului unul din cele mai importante aspecte ale afacerii : înfățișarea asasinului, pe care l-a văzut ieșind din camera victimei după miezul nopții... Domnul Lucas a rugat poliția să nu-i dezvăluie numele. O persoană deosebit de distinsă și modestă... Parcă-l aud spunîndu-i comisarului : „Detest publicitatea... Vreau să ajut ancheta, dar te rog să nu-mi apară numele în ziare... In fond, nu-mi fac decît datoria ajutînd organele de anchetă..." Da, da... un om de treabă prietenul dumneavoastră. Și bătrînul privi cu regret cele cîteva picături de Martini rămase pe fundul paharului.

— Garson, te rog... mai adu un „Martini bianco" pentru domnul.

■

Tudor trăsese tot la hotelul „Terminus", în imediata vecinătate a gării. Și acest fapt făcea parte din planul său. Lungit pe canapeaua îngustă de lîngă fereastră, examina atent pereții încăperii. Încă din momentul cînd la Paris Dumitrache Arnăutu l-a avertizat că dovezi acuzatoare la adresa sa continuă să rămînă bine ascunse la Veneția, Tudor s-a gîndit la camera de la hotelul „Terminus". Era convins că agresorii au profitat de somnul său provocat, pentru a ascunde acolo mănușile de cauciuc ce purtau pe dinăuntru amprentele sale și cuțitul cu care fusese săvîrșită crima. Acest raționament se baza pe faptul că pentru a fi convingătoare, corpurile delicte ale asasinatului trebuiau să fie legate de o urmă oficială lăsată de propria sa persoană. Or cea mai detectabilă prezență a sa în Veneția era camera de hotel în care locuise două zile. Ascunzătoarea ar fi trebuit să îndeplinească în mod obligatoriu condiția de a nu fi la îndemîna celor cazați în cameră și nici a femeii însărcinate cu curățenia. După

ce analiză colț cu colț pereții, constată că două puteau fi locurile alese de asasini pentru a ascunde mănușile și arma crimei. Primul, orificiul din perete prin care se curăță fumul scos de instalația de încălzire ; al doilea, lăcașul care adăpostește doza electrică. Se apucă de lucru. Mai întîi deschise orificiul gurii de fum, cu toate că se îndoia ca Lucas și Joe să fi ales un astfel de loc pe care coșarii îl controlează cel puțin odată pe an. După cum bănuise, cavitatea largă din perete ascunsă de o ușiță de tablă văruită nu conținea decît fragmente de zgură și multă funingine. După această primă explorare trebui să se spele. Apoi, cățărat pe un scaun așezat pe masă, deschise cu grijă capacul dozei electrice de deasupra noptierei. Și aici i se înfățișa o cavitate suficient de largă, dar obiectele căutate nu se aflau nici acolo. Se așeză din nou pe canapea. Nu renunță la raționamentul său : corpul delict trebuia să se afle undeva la îndemînă, în așa fel încît după ce spionii s-ar fi convins că Tudor s-a lăsat angrenat în activitatea subversivă, ele să poată fi înlăturate.

Tîrziu de tot, înțelese că mai exista o posibilitate. Și dintre toate, cea mai plauzibilă ! Ieși pe culoar, în căutarea femeii de serviciu. O găsi în oficiu, călcînd.

— A, dumneavoastră sînteți ? Domnul din România... ați văzut că-mi reamintesc ? spuse femeia.

— Doamnă, aș vrea să profit de amabilitatea dumneavoastră... Mi-ați spus la prima mea vizită în hotel că m-ați auzit vorbind în somn... Vă amintiți ce oră era ?

— Desigur, e foarte simplu... Trec pe culoar în fiecare noapte în jurul orei unu...

Tudor află astfel că avea un alibi inatacabil : la ora cînd asasinul părăsea camera bătrînei travestit în fulgarin bleu și cu perucă, el se afla în pat.

— Doamnă, fiți amabilă... știu că am închiriat în noaptea aceea unul din micile cofrete din spatele recepției, dar nu știu nici ce număr mi s-a dat și nici ce am făcut cu cheia... Vreți să aflați dumneavoastră ? Cine știe ce-ar putea să-și închipuie recepționerul... De pildă, că am fost

beat... Dar știți foarte bine că nu-i adevărat. Mi-a fost tare rău...

Femeia scoase fierul de călcat din priză și coborî la recepție. Se întoarse după cîteva minute, triumfătoare, cu o cheiță de un model foarte complicat în mînă.

— Nimic mai simplu, după cum vedeți. Aveți cofretul numărul optzeci și șase... Dealtfel nu-i de mirare că nu vă amintiți. Cel care a închiriat cofretul în numele dumneavoastră a predat cheia administrației, după ce a depus acolo un pachet. Cofretul vă aparține timp de doi ani...

A doua zi, după ce Tudor ceru să i se facă nota, se îndreptă tacticos spre sala cofretelor și calm, deschise ușița cu numărul 86. Înăuntru se afla, așa cum bănuise, un pachet de dimensiuni reduse, lipit cu bandă adezivă. Luă pachetul cu sine, cîntărindu-l în mînă. În clipa aceea urzeala țesută împotriva sa de banda lui Dumitrache Arnăutu era spulberată. De-acum putea, în fine, acționa împotriva spionilor pe față, legal. Introduse pachetul în geanta de voiaj și surizător întinse mica cheie providențială portarului.

19. Misiune pentru agentul R-001

Trecuseră trei săptămîni de la înapoierea în țară a lui Radu Tudor. Trei săptămîni pe care nu le va putea uita ușor. Nu se așteptase la felicitări și fanfare festive, dar atmosfera în care se desfășurase întîlnirea cu prietenul său, maiorul, fusese neașteptat de oficială și rece.

— Regret că trebuie să ți-o reamintesc, dar nici nu părăsiseși teritoriul țării cînd ai comis primul act condamnabil, acceptînd să transporți filme fotografice... și încă aparținînd unui cetățean străin... De ce crezi tu că se fac legi în țara asta ? Ca să le interpretezi după fantezia ta ? O fi bună fantezia asta cînd îți scrii cărțile, dar nu

cînd ai de-a face cu indivizi de teapa lui Dumitrache Arnăutu...

— Dar înțelege-mă, încă din clipa în care am primit blestematele acelea de rolfilme îmi propusesem să le developez la Viena... În cazul în care imaginile ar fi reprezentat altceva decît mi s-a spus, m-aș fi întors acasă cu primul tren și aș fi anunțat autoritățile în drept... încercase Tudor să-l îmbuneze.

— Cum de ți-ai permis să decizi în asemenea situații ? Crezi că bunele tale intenții îți dau dreptul de a te substitui organelor de anchetă ?

— Voiam să vă ajut... Credeam că-i de datoria mea...

— Nu de asemenea ajutor avem nevoie... Nu-ți dai seama că ți-ai riscat viața ? Că puteai să nu te mai întorci din faimosul tău voiaj ? Și cu ce preț ?

— Demascarea lui Dumitrache Arnăutu...

— Dar ce, tu crezi că noi dormeam în timpul ăsta ?

— Și acum, ce-aveți de gînd să-mi faceți ? Să mă pedepsiți pentru că odată, o singură dată în viața mea, am greșit crezînd sincer că fac un lucru eroic și genial ?

— De pedepsit n-o să te pedepsească nimeni altcineva decît simțul tău autocritic, în care cred... Acum, că ne-ai pus în fața unui fapt împlinit, ce mai putem face decît să așteptăm reacția bandei și să te apărăm ? Și mă rog, dacă asta te poate mîngîia, să-ți spun o apreciere personală asupra peripețiilor tale... Incontestabil, făcînd abstracție de condamnabila ușurință cu care ai primit rolfilmele în tren, comportarea ta față de capcanele întinse a fost înțeleaptă și curajoasă... Aș vrea să te felicit, dar n-am acest drept... Cine te-oi fi crezînd ? Vreun super-erou de serial ?

— Dumitrache Arnăutu e mai amabil decît tine... El pretinde că sînt un James Bond în devenire...

— Și asta te flatează, nu-i așa ?

Cu toate că Tudor realiza gravitatea gestului său nesăbuit, tot i se mai întîmpla uneori să trăiască momente de satisfacție pentru faptul că timp de atîtea zile, departe de țară, reușise singur, neajutat de nimeni, să țină piept organizației căreia îi aparținea Dumitrache Arnăutu. Dacă

ar fi știut că în ciuda severității oficiale cu care-l trataseră lucrătorii de securitate, aceștia nutreau față de el o caldă simpatie și sinceră admirație, Tudor ar fi fost cum nu se poate mai fericit. Din păcate, lucrătorii securității nu-și puteau dezvălui aceste sentimente pentru că efectul ar fi fost total nepedagogic, adăpînd în continuare firea aventuroasă a reporterului. Încă ros de gîndurile contradictorii produse de această experiență temerară, Tudor se afla în biroul de la redacție, abia întors la București după o scurtă călătorie la Sibiu, prilej cu care o vizitase pe frumoasa Helga Roth, aflată în concediu la părinți. De la gară se dusese direct la redacție, căci nicăieri ideile nu-i veneau mai la îndemînă și condeiul nu-i era mai sprinten ca la masa de lucru din biroul redacțional.

Se obișnuise acolo, lîngă fereastra largă care-i oferea panorama animată a Pieții Scînteii și a Șoselei Kiseleff, împrejmuită de tulpinele sănătoase și coroanele bogate ale stejarilor. Scria repede. Aproape terminase reportajul, cînd curiera redacției îi aduse un plic sosit pe numele său. Scoase hîrtia din plic și de emoție era s-o scape din mînă. Hîrtia purta antetul unei firme de import-export cu sediul în localitatea unde se afla „sanatoriul". Reprezentantul la București, a cărui semnătură era indescifrabilă, avea deosebita plăcere de a-l invita pe reporterul Radu Tudor la deschiderea unui stand cu produse exportate de firmă. Evenimentul avea loc la orele 14. Tudor privi ceasul. Era 14 fără 20. Dacă renunța la reportaj și lua un taxi, putea ajunge la timp. Fu cît pe ce să iasă din birou, cînd glasul înțelepciunii îi șopti că de data aceasta nu mai e de capul său prin Europa, ci în propria țară. Deci, trebuie să ceară sfatul și sprijinul organelor de securitate. Telefonă, așadar, prietenului său, maiorul.

— Bătrîne, am o veste mare...

— Felicitări. Înseamnă că te-ai logodit la Sibiu cu frumoasa Helga...

— Nu, asta încă nu s-a întîmplat. Evenimentul pe care vreau să ți-l comunic n-o să-ți facă, mă tem, plăcere. Prietenii mei de pe malul lacului mă invită la orele paisprezece la un stand cu produse industriale. Ce să fac ?

— Te vei duce, bineînțeles... Și nu întîrzia, așa cum îți este obiceiul. Cred că de data aceasta ai șansă. Presimt că aventura ta va lua sfîrșit și vei avea timp suficient de-acum înainte să gîndești întotdeauna de trei ori înainte de a face ceva...

Tudor ajunse la timp la adresa indicată. Se învîrti printre specialiști de toate vîrstele, îi salută distrat pe cei cîțiva confrați care ca și el se fîțîiau de colo colo sau făceau fotografii. O femeie în vîrstă se apropie de el și-i vorbi în germană :

— Sînteți așteptat în biroul de la etaj...

Așadar, momentul așteptat sosise. Oare ce surpriză îi mai rezerva Dumitrache Arnăutu ?

În biroul încă sumar mobilat al noii agenții comerciale, îl aștepta surîzător un bărbat a cărui vîrstă ar fi fost greu de presupus, dacă nu l-ar fi trădat părul albit.

— Domnule Tudor, numele meu este Adolf Dobrotă. Te rog să-mi scuzi accentul îngrozitor, dar trăiesc printre străini de cînd eram copil... De azi înainte vom colabora... Sînt om de afaceri, mă ocup de asta din tinerețe, și va trebui ca în treburile mele să mă ajutați cu unele informații. Spre deosebire de domnul Dumitrache, eu nu sînt decît un tehnocrat. Agenția mea este formal independentă de cea a lui Dumitrache Arnăutu, însă ambele acționează coordonate de acesta. Firmele noastre contează pe talentul și spiritul dumneavoastră de acțiune. Ne vom vedea foarte rar, numai în caz de necesitate, în interiorul reprezentanței și întotdeauna cu un motiv oficial. Sînt specialist în comerț și asta vreau să rămîn. Recrutarea agenților, culegerea de informații și transmiterea lor la centrală le veți organiza și conduce dumneavoastră. Vă mărturisesc că la așa ceva eu nu mă pricep — făcu o pauză, apoi continuă cu o vădită admirație — dealtfel, domnul Dumitrache mi-a spus că sînteți pe cale să deveniți un fel de James Bond. Pe scurt, marele patron vă încredințează dumneavoastră conducerea rețelei din România. Veți fi aici omul nostru numărul unu, înmatriculat cu indicativul „R 001"... Domnul Dumitrache va continua să supervizeze activitatea agenturii, dar de la distanță, fără să

se mai amestece direct ca pînă acum. Doi dintre cei mai buni agenți, cuplul Emilia și Cornel Borșa, vor fi trecuți pe linie moartă. Au comis imprudențe și s-au trădat. Domnul Dumitrache a avut grijă să le șteargă urmele, dar nu se știe niciodată... Va trebui să cercetați încă o dată situația lor și eventualele căi ce pot duce de la soții Borșa la alți agenți. Și acum, continuă Adolf Dobrotă înmînîndu-i un plic, poftiți instrucțiunile și codul...

Epilog

În sala Casei de cultură a tineretului avea loc un eveniment curent în activitatea sa duminicală : o întîlnire între cititori şi un autor. Pe afişele cu activităţi lunare ale casei de cultură acţiunea purta următoarea denumire : „Literatura de aventuri — între adevăr şi ficţiune. Întîlnire cu publicistul Radu Tudor, autorul romanului *„Misiune specială pentru agentul R 001"*. Autorul, ale cărui peripeţii reale sînt descrise în carte, va răspunde la întrebările cititorilor".

Înconjurat de activiştii casei de cultură, Tudor semna ultimul autograf pe ziua aceea, pregătindu-se să urce pe scenă. Trecuseră cîteva luni din clipa în care primise investitura pentru agentura din România a bandei internaţionale de spionaj. De atunci, evenimentele se precipitaseră fulgerător. Predate organelor de securitate, documentele furnizate de reporter, alăturate datelor deja cunoscute de autorităţile de anchetă, au stat la baza unei rapide şi energice acţiuni a organelor Ministerului de Interne care au pus capăt activităţii reţelei.

Avîndu-l în dreapta pe directorul casei de cultură, Tudor privi lung asistenţa, îi făcu un semn Helgăi Roth care-l privea cu emoţie şi admiraţie dintr-un scaun de pe primul rînd, şi începu :

— Stimaţi tovarăşi, povestea s-a petrecut astfel...

Considerăm că este inutil să continuăm. Cititorul ştie prea bine ce s-a întîmplat !

CUPRINSUL

Prolog 3

1. Dosarul 1 081 7
2. Între prieteni 12
3. Capcana era blondă... 17
4. O partidă de șah 23
5. Atac cu regina 30
6. Sacrificiu de nebuni 42
7. Și totuși, remiză... 54
8. Turistului îi stă bine cu drumul... . 64
9. Operațiunea „intoxicare" 74
10. Se caută un asasin... 81
11. „Bons baisers de Paris" 87
12. Operațiunea „intoxicare" continuă . 105
13. Idilă la München... 109
14. Capcana 116
15. O zi obișnuită din viața maiorului Toma Grigoruț 129
16. Sanatoriul de pe malul lacului . . 136
17. Concluzii la București 145
18. Anchetă la Veneția 154
19. Misiune pentru agentul R-001 . . 159

Epilog 164

Redactor : maior ION ARAMĂ
Tehnoredactor : GH. CUCOȘ

Bun de tipar 19.10.1976. Apărut 1976. Tiraj 42.915 exemplare. Hîrtie scris tip II A de 60 g m². Format 540×840/16. Coli tipar 10,5. B 226.

Comanda nr. 60 495.
Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii",
București — Piața Scînteii nr. 1,
Republica Socialistă România